

Brasói Lapok

XL. évfolyam
145 szám.

[illegible]

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Vasárnap

1934. évi július 1

A: LASSUK DÉVÁT!

Péter és Pál

Ez az ünnep se azért eszített régi
erőjéből és külföldből, mert a su-
gó, pendülő, azaz évi szármát sok-
lyútt felváltotta az együgyű berre-
gép, a traktor. Készen, hogy a
móposan, majdhogynem kérvélmes-
sével lóduló kaszáló, tölte díkilla a
fűszeszt ide, a szőlőből, palás-
szegésből, nádudból, tölvi örang-
ból s marolszó bányák kő-
tészéből fonókat, nagy vagy bősé-
dakat, míg a más motordúsághoz iffe-
lési zene illik, újítja ütemes fa-
var, nyers melódia. De nem a mor-
t, hogy a dal nemult, mert iszen M
tar ott sem sz, ahol még mindia kák).
tás a szó. Az utó éri, hogy a majnázi
dar nem az, mi volt, aminek enni
tellené: mármint uyezi szép moforollégu
val élet-ne, mert az élet ma líli
és milliók, a ma nem jelent est gimnáz
kenyérrel. A ma az szög tövén sz, a lo-
casan volt, a ma a ma az szög tövén sz, a lo-
ma az jelen nem volt — hiszen, tavaly
volt aratás! Igen, az aratás mindent
elintéző, mindent rendező, a felmet
szelvé váraza megőrt: az aratás tudja,
hogy aratás után sem lesz vége a rako-
zásnak, kuporgásnak, szenvedésnek!
Az aratás nagy tennéje, mely valaha
a szükség útjának esilógó bűrköve
volt, ma nem jelenti a megkerítést egy
évtől élet és földes célhoz s nem je-
lenti az újabb évtől biztosságot.

Régen valóban szép és ájtatosan vl-
lám volt Péter-Pál napja, de akkor is
csak azok terezték igaz lelkesedéssel a
pacsirtának, akiknek nemcsak kaszájuk
volt, de a kaszához való buzájuk is. A
diké nemcsak a széles, kék mátyországi
napösztével, pacsirtadíjjal és
csillagaival, hanem a földből is vala-
mennyi, amennyihez valószínűen az Isten
akarata szerint is jussa van annak,
aki a hajna csillagtól az esthajnali csil-
lagig saját két karjával arat. Kietlen
róza, de a földtelen szegény a ciberen
ló szellér régen sem tartotta népi ünne-
bélynek, ha a tízezerholdakon a más bu-
záját betakaríthatta. Az aratás, akár-
mily sivárú, városiul hangzik is, azelőtt
is bér munka volt a más földjén s ha a
folkloristák és a rossz írók csak a dalt és
a koszos aratásünnep filmpiróldját vet-
ték észre, a jobbfülűek és a jobb szeműek
észrevették a sohasem színő morajt is,
amellyel a földtelen nép a földre kíván-
kozott. De a régi aratások azért ember-
ségesebben végeztek: a buza megaláta
az utját majd minden asztalhoz és ta-
risznyához. Nem egészen egyenletesen,
sohasem úgy, hogy a bőség felvetette
volna éppen azt, aki vetett és aratott,
de úgy sem, hogy aki vetni, aratni vagy
távol a városokban furni-faragni akart
s tudott, éhen maradt volna. Péter-Pál
ünnepe után valaha csakugyan kenyér
termett a bázából és rozsból —,
de mi az oka, hogy most már a kenyér-
magvakból is kenyértelenség terem, a
fekete földből szárazreteknek ugyanaz a
szükség, ami a sivatag sárga homokjá-
ból a bedriinnak?

A buzátenger partján sokszázezer ember reménytelenül bikkad a kenyérért. Nem a föld az oka, amely most is bőven terem, nem a buza az oka, amely most is a föld s ma is örzi magában a Mária-kelet, a végül nem az a sokszázezer ember az oka, aki most is olyan szűkös, mint a föld, mint a végül, mint valaha volt — csak éppen kevesebbat énekel! Ki az oka az az oka!

Zsolt Béla

etlenül

zavarták a pénzügyminisztert

nyílt alkotmányellenes szakaszt szavazott meg a szenátus a nemzeti munka védelméről szóló javaslatban — Titulescu ünneplése — A nemzeti-parasztpárt hivatalos nyilatkozata

Bukarest, junius 30.

előház péntek délelőtti ülésén
csunyan levizsgázott az egyet-
gy járásbíróság megszüntetése
a hevében leszavazta a pénz-
ügymintáért.

A napend előtti felszólalások során Nestor öbbségi képviselő a Nemzeti Banknál kialakuló állapotokat tette szóvá. Azt állította, hogy Anghiescu bankkormányzó tízmillió lejt vett fel távozásakor. Valóságát botrányos, ami a Nemzeti Banknál történik s követeli, hogy a kormány gyorsan rendet s vonja felelősségre azokat, akik ott garázdálkodtak.

Slavec pénzügyminiszter válaszul bejelenti, hogy felülvizsgáltatja a Nemzeti

Dank egész ügyvitelét s tisztázni fogja a kérdést.

Ezután áttértek a napirendre, amelyen az igazságszolgáltatás szervezetéről szóló törvényt módosító javaslat szerepelt. Ez a javaslat több járásbíróság megszüntetését mondja ki.

Serban többségi kérte, hogy a Cerna községbeli járásbírószágot tartsák fenn. *Slavescu* pénzügyminiszter erre kijelenti, hogy ehhez nem járulhat hozzá, mert a költségvetési takarékoskodás szükségessége elengedhetetlenné teszi a nélkülözhető járásbírószágot és hivatalok megszüntetését. Serban ennek ellenére is kártart követelése mellett s kéri a többséget, szavazza meg indítványát.

A többség elfogadja Serban inditoá-

nyát, amivel tulajdonképpen leszavaz-
za a pénzügyminisztert.

Emiatt óriási zsvaj és veszekedés tört ki a többség körében, amely két táborba oszlik. Marcus elnök igyekszik békélytalanítani a csufos szavazást s hangsúlyozza, hogy ő nem kérte a kézfelencléssel való elfogadását Serban indítványának. A zsvaj mintegy tíz percig tartott s eközben a többség két táborra kölcsönösen szenvedélyes szemrehányásokkal illette egymást.

A vikar elültével az elnök újra szavazásra bocsátotta a többségi Serban indítványát, amelyet ezuttal a kormány párt elvetett s ezzel elégtételt adott az előbb leszavazott Slavescu pénzügyminiszternek.

Egy még szörnyűbb kisiklás

Tegnap este a szenátus befejezte a nemzeti munka védelméről szóló törvényjavaslatvitáját s a javaslatot 68 szavazattal 3 ellenében meg is szavazta.

A párt vitatott javaslat tehát félig már törvénnyé lett, mégpedig egy olyan rendszerezéssel is fűszerezve, amely amellett, hogy merőben alkotmányellenes és ellentétben áll a párisi kisebbségi szerződésel, páratlanul képtelen, abszurd is. A javaslat újonnan megfogalmazott 4. szakása ugyanis kimondja, hogy

a nagánállatok és kereskedők is kö-
tettek üzleti könyveiket és egész leve-
lőcsüket román nyelven vezetni, ille-
tőleg intézni.

A javaslat szakaszonkénti vitájában előbb Binder dr. szász, majd Gyárfás Eleér dr. magyarpárti szenátor tiltakozott a 4. szakasz e rendelkezése ellen, hivatkozva az alkotmányra és a nemzetköz köz kisebbségvédelmi szerződésekre. — Gyárfás dr. rámutatott arra, hogy ennek az ajonnan becsümpészett szakasznak semmi kapcsolata sincs a javaslat többi részével. Csatlakozott Binder tiltakozásához s kérte a szakasz teljes törölését. A legkezelebb magánéletbe való beavatkozás az, hogy minden vállalatot és kereskedőt arra akarnak kényszeríteni, hogy üzleti könyveit és levelezését kötelező módon román nyelven végezze.

Manoilescu és D. R. Joanitescu is csatlakozott Gyárfás érveléséhez és indítványához s hangoztatták, hogy a válságban érdekeibe vágnak, amikor megfosztják őket attól a szabadságtól, hogy ügyfeleikkel azon a nyelven levelezzenek, amelyen akarnak.

Guárfás: A román nyelv és műveltség

terjesztésének más eszközökkel kell történnie. *A kereskedelmi levelezés célja nem lehet kulturális, hanem csak kereskedelmi.*

Hiába volt azonban minden argumen-
táció és tiltakozás,

a szenátus ezzel a rendelkezéssel együtt szavazta meg a javaslatot, amely most a képviselőházhoz került.

Hinnünk kell, hogy a képviselőház elfogja ejteni a javaslatnak ezt az elősorban kisebbségellenes rendelkezését, amely annyira égbekiáltóan jogtörő és képtelen, hogy nem alkalmazható az alkotmányos jogok nyílt arculesapása és felrúgása nélkül.

Ez a javaslat általában annak az idegen- és kisebbségellenes hajszának a hatása alatt készült és került a parlament elé, amelyet a jobboldali körök már hónapok óta üznek. Tehát sok tekintetben demagógikus jellegű, mert a tulzódó nacionalizmus a vak és gyűlölködő szovinizmus követeléseinek kíván eleget tenni. De még ebből a szemszögből nézve is szörnyülábaltiprása volna az alkotmánybiztosította magán- és egyéni szabadságjogoknak, ha mint törvény megpróbálná érvényesíteni szóbanforgó képtelen rendelkezését. Ezzel a logikával ugyanis éppugy meg lehetne tiltani azt is, hogy az ország lakosai egymással más nyelven, mint románul érintkezni merjenek.

Eleve nyilvánvalónak látszik, hogy nagy külföldi érdekltségű vállalatok aligha fogják respektálni ezt a jogállam ban elképzelhetetlen korlátozást, ha e a rendelkezés véletlenül a képviselőhá zártgyűlés után is benne maradna a tör vényben, minden bizonnyal csak újabb

kutforrásáná válnék a kisebbségek sa-
nyargatásának. Egyben pedig maga után
hagyja onni azoknak a poréknek az özö-
nét, amelyek arra fognak irányulni, hogy
a Semmitöszék mondja ki ennek a nyelv-
rendelkezésnek a kétségtelen alkotmány-
ellenességét és közhatalú kétségtelen törvény-
telenséget.

[illegible]

A javaslatnak ez a rendelkezése nem
válthatik törvényerejűvé.

**A feltevéseket a szend-
vics előtt**

A szenátus tegnapi ülésén egyébként Antonescu igazságügyminiszter beterjesztette a szenátus előtt vitatott felhatalmazási törvényjavaslát, amely kimondja, miszerint a kormány jogot nyer arra, hogy a parlamenti szünet alatt, de legkésőbb november 15-ig a törvényvéleményező dekrétumok útján intézkedjék a következő ügyekben:

a közigazgatási hivatalok egyszerűsítése és észszerűsítése terén a hasonló hatáskörű minisztériumi hivatalok egybeolvasztása és az illetékes minisztérium keretében való összpontosítása által, a hivatalok összetételének csökkentése által és azoknak a hivataloknak, vagy állások-

Tessék tivágni és eltenni

1. sz. SZELVÉNY a B. L. júliusi regény-ajándékára.

1-15-ig sorszámmal ellátott 15 darab júliusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregényátárának 1934 július bavi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszolgáltathatók Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában; másuttal máshol: a helyi bizományosnál. — Elfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniök, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanígy uton kapják meg, mint az utasok.

nak a megszüntetése által, amelyek okvetlenül szükségesek, a központi hivatalok és autonóm pénztárak költségvetéseinek felülvizsgálása, bármilyen kincstári művelet végrehajtása és a szükséges intézkedések megtétele az aktív fizetési mérleg biztosítása érdekében, ha kell, minden érvényben levő illeték megváltoztatásával.

intézkedések a mezőgazdasági termékek értékesítésének és a belső ellátás biztosítása érdekében.

A jelen törvény alapján kibocsátott minden dekrétum legkésőbb december 15-ig beérkezendő a parlamentnek utólagos jóváhagyás végett, különben a jövőre nézve elveszti hatályát. Elvesztik hatályukat azok a dekrétumok, azaz szükségrendeletek is, amelyeket a parlament nem hagy jóvá.

A MINTAFALU FELAVATÁSA

Az ünnepelő pénteken reggel 9 órakor Turnu-Severinbe érkezett s kíséretével, melyben P. Anasovici közlekedésügyi és közgazdasági miniszter is részt vett, királyi mintafalu községbe az ott létesített „mintafalu” felavatására. A király és kísérete este vissza is tért a fővárosba.

A román-nyelvacemegyei Ursani községben kolostorban pénteken délelőtt gyászistentiszteletet tartottak Duca Jon emlékére abból az alkalmából, hogy ezen a napon volt hat hónapja a néhai miniszterelnök meggyilkolásának. Az emlékszentiszteleten a család tagjain kívül a kormány részéről csak Tatarescu miniszterelnök vett részt.

RANKETT TITULESCU TISZTELETÉRE

Titulescu külügyminiszter, aki a napokban visszatért a tengerpartról a fővárosba, szombaton újabb hétre ismét Konstancába megy üdülni.

Maniu tegnap délután felkereste Titulescut s hosszasan tanácskozott vele.

A liberális ifjabb nemzedék „Szabad vélemény” nevű csoportja, amelynek 25 képviselője van, tegnap este bankettet adott Titulescu tiszteletére. Aznavortan képviselő perhárköszöntője válaszolva, a külügyminiszter hangoztatta szabadságszeretét majd kijelentette, hogy bár nem tagja egyik pártjának sem, a pártok mellett van, amivel akarja azt mondani, hogy a liberálisnak és a másik nagy pártnak nincsenek fogvatartásai. A liberális pártnak is alkalmasnak kell az idő szükségleteihez, nehogy egy adott pillanatban szükségessé váljon egy új párt kitalálása, amelynek a rangtörzsiség miatt nem lesz meg a hagyományadta ereje. Kijelentette végül, hogy egyetért a dolgozó és művelt ifjúsággal, de elítéli van az indokolatlan követeléseknek, erőszakosságuknak és mér-

téktelenségnek. Ellene van az olyan ifjúságnak, amely nem tiszteli a rendet, tapasztalatot és képességeket.

A banketten egy pernyi hallgatással áldoztak Duca emlékének. A diszlokoma hajnali 3 óráig tartott.

TELJES AZ EGYETÉRTÉS A NEMZETI-PARASZTPÁRTBAN

A nemzeti-parasztpárt kétnapos elnöki tanácsüléséről tegnap este közleményt adtak ki, amely szerint a pártvezetőség megállapította a vezetők teljes egyetértését a párt programja és taktikája tekintetében, ugyancsak a Mihalacheval való teljes szolidaritást. Elégítéssel állapították meg, hogy a párt szép sikere-

ket aratott a és megyei választásokban július 15-ig a egész országban tanács végül egyes tagjainak latkozásait, amik, mintha a nézeteltérések a pártvezetőség elhatározta, hogy tesz a nyugalom tására. Megbízta, resse fel Vajdát, főnökét s igyekez az ellentétek kikü Mihalache evégből várra utazik.

Mibe kerül idén a parlament

Goga lapja, a Tara Noastra, kimutatást közöl arról, hogy a költségvetési tételek szerint mibe kerül az országnak a parlament. A lap kimutatja, hogy amíg az 1933-34-es költségvetés szerint a két törvényhozó testület eddig 138 millió lejt emésztett fel, az új költségvetési esztendőre 149 millió 839 ezer lejt, azaz közel másfélszáz milliót irányoztak elő a parlament fenntartására. Ez utóbbi összegből a 387 képviselő napidijaira és az elnökség reprezentációs költségeire 70 és félmillió, a 285 szenátor napidijai-

ra és az elnök költségei 46 millió esik.

Az új költségvetés év-lament majdnem 12 milliót kerülne.

Azt is kiszámítja végül s különösen a hitlerizmus Goga-lap, hogy az ország évente 8 lej 30 banit fizet fenntartására. Azt azonban ki, hogy vajjon a diktatúr fizetnének rá?

Már az írásbeli érettségi a kisebbségi

Évek óta nem volt ilyen megdöb

Brassó, június 30.

Ujabb „mi lesz velünk” jajdulhat fel: mi lesz az erdélyi kisebbségi magyar ifjúsággal?

Most kerülnek nyilvánosságra az érettségi írásbeli vizsgálatok első eredményei, melyek megdöbbentően lesújtók a kisebbségi diákokra nézve.

Az első bakkalareátusok elremitő számarányai elevenedtek fel. Néhány évi „enyheség” után a kisebbségi diákokat most újra

valósággal megtizedelték. Mintha központi akarat irányította volna az érettségizetők bizottságokat, mindenütt az írásbeli a magyar diákoknak csak huszonöt—negyven százaléka ment át. Így például

BRASSÓBAN

a Mesota gimnáziumban az írásbeli után szobélire mehettek:

Brassói katolikus gimnázium: 16-ból

6 (37 százalék).

Sepsiszentgyörgyi református kollégium: 16-ból 5 (31 százalék)

Csikszeredai katolikus

17-ből 5 (29 százalék).

Székelkeresztúri unitárius

18-ból 6 (33 százalék).

Székelvár helyi katolikus

um: 14-ből 10 (71 százalék) — szebb eredmény!

Összesen a kisebbségi diákok közül csak 39 százalék mehet szobélire. — Ugyanakkor a Mesota gimnázium 24 román növendéke közül 22 szobélire jutott (91 százalék).

Az ismétli érettségiző magyar diákok közül egy sem ment át Brassóban!

Még ennél is szomorubb a helyzet

KOLOSVART,

ahol a Regina Maria gimnáziumban köz-zetett eredmény szerint

107 érettségiző kisebbségi diák közül

Ausztriában tovább dolgozik a pokolgép

26 kg dinamitot találtak egy osztrák náci hátizsákjában

Bécs, június 30.

Ausztriában újult erővel dolgozik tovább a nemzetiszocialista terror.

Tegnap több petarda- és bombarobbanás történt. Így a salzburgi híres Mirabelle-kertben

pokolgépet helyeztek el, melynek robbanása a parkban óriási pusztulást és károkat okozott.

Mittelwald közelében bombamerényletet terveztek a vasúti töltés ellen, melyet azonban a csendőrségnek sikerült meg-

húsítania.

A Gross Glockner utnál a hidrészre kirendelt katonák gyanus emberreltek figyelmesek. Az illető menekülni próbált s ezért ledobta súlyos hátizsákját. Üldözöbe vették s hosszas hajszá után sikerült elfogniok.

A ledobott hátizsákban 26 kilogramm robbanó anyagot találtak.

Közelebbi vizsgálat megállapította, hogy ez a robbanóanyag Németországból származott.

Egy szörnyű családi dráma utolsó fejezete

Kettős halál egy bukaresti szállodában

Bukarest, június 30.

Bukarest egyik előkelő szállodájában csütörtökön éjszaka megrázó gyilkosság és öngyilkosság történt. Zina Pascal, egyik leggazdagabb bukaresti zsidó család tagja,

szegésszal megmérgezte önmagát és egyidőben megölte 22 éves fiát is.

Ennek a családi drámának szomorú előzményei vannak. Zina Pascalt, aki valamikor óriási vagyon ura volt, szülei hozzákényszerítették egy Rohrlích neve-

zetű nagykereskedőhöz. A házasságboldogtalan volt. Rohrlích rövid idő lat elverte felesége vagyonának nagyrészét, a szelid, mindentűrő asszonyt nemsak állandóan csalta, hanem ütötte-verte is. Az igazán tragikus ebben a tragédiában az volt, hogy Rohrlích, aki valami gyógyíthatatlan betegségben szenvedett, betegségével megfertőzte az asszonyt, sőt a betegség átragadt a gyermekre is. Ezek után elhagyta a szerencsétlen asszonyt és beteg gyermekét.

g tartott közsé továbbá, hogy szervezése enik. Az elnök atte a párt ását és megnyi a látszatot kelég kebelében

ommal újból ti lépéseket m helyreállít, hogy keszervezetek megállapodni illetőleg. — n Kolozs-

46 mil-

t a par- g többé

uráért esedő akosa ment tatja anyit

Ha fáj a tyúkszem, szűrnak marnak és vizbe Saltrates Rodell, mig ez úgy tej. Ha lábait ebbe s tejes fürdőbe badul, gyógyító sokat tartalmaz a porusokba, enyhíti és gyógyít tövöket. Az égés és viszketés, ringás ismét helyreáll és Ön telnaat. A tyúkszemek megpuhul, gyökereitől kiemelheti őket. A kezések eltűnnek. Egy teljes szápot viselhet. A Saltrates Rodell metár, drogéria és illatszerár szatja. Ára igen csekély.

in leklják koka

ő vizsgány

iko	csak 2 írásbelin, 82 elbu kott.
im:	Ez 23 leel meg. Mi les elin?
m:	Ezzel assói Saguna gim. naziombkok írásbeli vizsgájának
zi:	A Sa bba feltűnően je az eredba mind az álla
g:	az eredba mind az álla
mi is (néhán diákok)	A Sa Gyer um: 19 lék).
Széke	lyfan O. Jett a 19 ment 1
lami gi	A brassói Pr náziom: 22-ből 22 (1)
írásbelin (82	A brassói Saguna fingimnázium 26 (1)

— Akiknek a szív működése rendszerint az, akinél a vérnyomás emelkedése nek tünetei mutatkoznak, úgy lehet el orfódés nélkül megfelelő könnyű székelt, reggel éhgyomorra egy kis polár vá „Ferenc József” keserűvizet iszik. kabb vosok már régen megállapították, hogy ziztorenc József viz szivbillentyűhálkáján omán elzsírosodásnál is enyhén, biztosan az ál kellemesen hat.

Zina Pascal ezután egész életé elő és meke meggyógyítására áldotta. em le erőfeszítés azonban hiábavaló k gyermek felnőtt, de testileg, lelki dolog, morék maradt.

Az asszony 22 szörnyű évet töltött mgyermek mellett, most már nem az urtovább a szenvedést és csitított ámpia-miután gyermeke elaludt egy k készített szénnel tömött pólóban, a köz és a szent meggyújtotta a szén, őszagelig végtett mindkettőtükkel. ik, mig Pénteken délelőtt a hotel szén gtele holtan találta úgy az asszonyt mint a beteg fut.

Zina Pascal számos bucslevelet hagyott hátra, amelyben tragédiáj, okád a gyermeke gyógyíthatatlan betegségét tünelt fel.

A haláleset óriási megdöbbenést és részvétet keltett egész Bukarestben.

NE MES FERENC, nem a szomorságok, hanem a jókedvek enekése és a most megjelenő új regényében, amelyek

ELEMISTA VOLTAM...

Emet adta, ragyogó humorral tárja fel a gyermekek apró tévedéseit, csalódásait és átélését.

Ne nyúlissa el elolvasni és ezt ön annál könnyebben megteheti, mert ön a B. L. és Népiuság állandó olvasója!

KONVERZIÓS TANÁCSADÓ

A rovatba tartozó megkereséseket kérjük közvetlenül dr. Tanódy Endre
Bukarest, Str. Nifon 25 címre küldeni

Kuber Izó, Ujkissoda: Ön városi adós! Városi közbanc: Kísérleje meg 1-2 adó-
sát perelni és ha ezeket a pereket meg-
nyeri, akkor lépjen fel többi adósaival
szemben.

14208 sz. előfizető: A törvény 61. szaka-
sa szerint azok a hitelintézetek, ame-
lyeknek kényszerregezéség a törvény ki-
hirdetése napján közzé tették, a kihirde-
téstől számított 5 éves fizetési halasztást
nyernek a még fizetetlen kényszerrege-
ségi részletekre. Ez a halasztás azonban
csak akkor jár az illető intézetnek, ha
követeléseinek legalább 15 százaléka kon-
verzióra jogosult adósoknál van kihelyez-
ve. Az Ön hitelezője bizonyára ilyen
intézet és valószínűleg élni is fog a ha-
lasztáshoz való jogával. Önnek eziránt
helyben kell érdeklődni és szükség esetén
ügyvédi segítséggel a halasztási eljárásba
beavatkozni.

Brasov jellegre: Vidéki hitelszövetkeze-
ti banknak nincs joga 1. évi halasztást
kérni. A betétes, aki ilyen ajánlatot elfo-
gad, rosszabb helyzetbe hozza magát,
mint amelyet a törvény ad neki, mert a
törvény szerint hitelintézet 5 évnél hosz-
sabb halasztást nem kaphat. A felaján-
lott egység tehát az Ön érdekei ellen
van.

**Mera Sándor, állomásfőnök, Targul Mu-
res.** Szanálási nyilatkozata helyesen lett
beadvá és a konverzió előnyeit feleségé-
nek biztosítja. A B. R. a konverzióra va-
ló jogosultságot azért kéri igazoltatni,
hogy felesleges pereket elkerüljön. Fele-
ségének tehát érdeke, hogy igazolja a jo-
gosultságát és így a törvény kedvezmé-
nyeit ránézve a visszlétszámoló bank el-
fogadhasa. A leszámítás megengedett
volt, annak ellenére, hogy a tartozás kon-
verzióra be volt jelentve, mert ez csak azt
jelenti, hogy az új hitelező köteles a fenn-
állott konverziós jogokat tiszteltetben tar-
tani. A 3000 lejes váltó az eredeti tarto-
zás fedezésére szolgál és ezt a körülmé-
nyet az új törvény értelmében bármi-
lyen bizonyítási eszközzel lehet igazolni,
tehát annálvalóval és esküvel is.

Op. f. jellegre, Sandominic. Ha a bank
adottant még 1930-ban jogerőre emel-
tetett árverésen megvásárolta és tovább
adta, hogy az új vevőnek joga van bir-
dal. Állapozást kérni. Ezzel szemben a
konverziós törvény semmiféle védelmet

Layzon Erzsébet, Braduti: Csak akkor
kérhetne konverziót, ha idejében bejelen-
tést élt és ha a bejelentés az Arge-
sina törvény rendelkezéseinek megfelel.

Az egyetemleges tartozás egy része
bejelentve, nem akadályozza annak,
hogy is ne érvényesítsék, mert a kon-
kiterjed egy a bejelentett, mint
m jelentett tartozásokra. A közölt
szerint és a fentiek értelmében az
azgatósági tagok teljes konverzió-
ék. Ténnyalóul, nincsen és csu-
a kötelesek, hogy november 15-én
ny által előírt részleteket megfi-
Mintán a konverzió kiterjed a ke-
il eredő tartozásra is, ha a kezes
nt megfelel a konverziós törvény-
y az adóstaikra eső részt is
konverzió leszállítás erejéig kell
niük és csak a törvény által elő-
letekben és kamatokkal.

14209 sz. előfizető, Beclean. Hogy a
mező föld nincs az Ön nevén és az adó
sem Ön ellen van kivétel, nem volna
akadályozza annak, hogy mezőgazdasági
adósok konverzió alá essen. Ezeket a
körülményeket más módon is igazolhat-
ja, közösi bizonyítvánnyal, tanukkal, az
illetékeztéről szóló pénzügyi adatokkal
stb. Hogy városi, vagy mezőgazdasági
adósok fogják tekinteni, azt csak a
joggyakorlat fogja megmutatni, mert úgy
a törvény, mint a végrehajtási utasítás
homályban hagyja a kérdést, hogy az a
falusi háztulajdonos, aki nem testi mun-
kás, milyen csoportba esik és az is bi-
zonyítatlan, hogy egy normális házadó lesz
a döntés. Ön mindenestre arra az állás-
pontra helyezkedjék, hogy mezőgazdasá-

A román buzakivitel újabb

Gabonaexportőrök állandó konfliktusa a bécsi és pozsonyi tőzsdével. Kormányintézkedést kérnek a gabonaexportőrök

akadályok előtt

Bukarest, június 30.
A kivitel belföldi akadályai mellett, a romániai gabonaexportőrök üzleti lehetőségeit már hosszabb ideje súlyosan hátráltatja a bécsi és pozsonyi tőzsdével felmerült állandó konfliktus.
A helyzet úgy néz ki, mintha a két tőzsde tudatosan gördítene akadályokat a román export elé s ezért a gabonaexportőrök szindikátusa elhatározta, hogy kormányintézkedést kér a helyzet tisztázására.
A kifogás legtöbb esetben a romániai buza minőségénél merül fel és ez a minőségi kifogás már nem szórványos esetekben nyilvánul meg, hanem rendszerre vált.

A román exportőrök bizva a szállított buza kifogástalan minőségében, minden további nélkül hozzájárultak a választott bírósághoz és meglepetés akkor érte őket, amikor a bécsi

de különösen a pozsonyi tőzsde választott bírósága

állandóan a román szállító ellen hozott döntést.

Ennek a tarthatatlan helyzetnek kívánnak véget vetni az exportőrök, amikor arra kérték a kormányt, hogy akár diplomáciai intervencióval is változtasson a helyzeten, mert a mai szituációban egész gabonaexportunkat veszélyeztetve látják.

A romániai exportőröknek nem áll módjukban a kérdést csak kormányrendelet útján rendezni, mert ha az exportőrök találnának is eszközt védelemre, ennek csak akkor volna hatása, ha a romániai szállítók egységesen alávetnék magukat. Ez azonban ki van zárva, mert

a kizárólagosan román érdekeltségű szállítókkal szemben állanak a bécsi és pozsonyi cégek itteni affiliációi, amelyeknek mindig

kivételes helyzetük van a bécsi és pozsonyi piacokon.

A Teodorescu kereskedelemügyi és földművelésügyi miniszterekhez eljuttatott leveleikben a Gabonakereskedők helyzete a következőket ajánlja a jelen tisztázására:

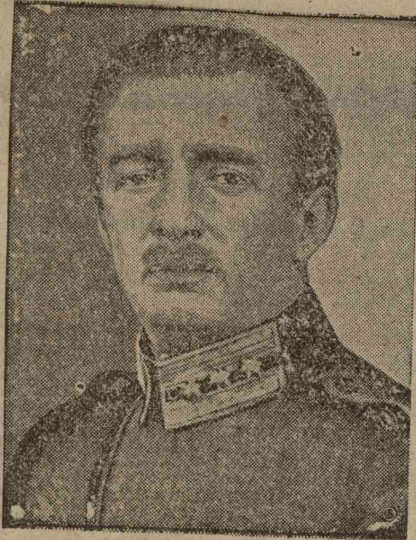
Kormányrendelet kötelezze az exportőröket, hogy Ausztriába és Csehszlovákia, London, hessen gabonát szállítani, így a „Német-Corn Trade Association” szövetsége alapján. Holland kereskedelmi fejt veszik annak, Ezzel az intézkedéssel szokásokra való hi-

hogy különböző tőzsdei bíróságok a román vonatkozással, a választott bíróságot hozhassanak, szállítók ellen elfogadják a szindikátus-Adja meg tovább a rendelet betartását el-

Végleg kiélesedett a helyzet Olaszország és Albánia között

Albánia szankcionálni akar az olasz orientációval

Tirana, június 30.
Az albán állam a világháború befejezése óta az olasz állam protektorátusa alatt áll. Ugyancsak Olaszország ültette Zogu fejedelmet is az albán trónra. Ezt az olasz fennhatóságot egész az utóbbi időkig sem külön, sem pedig népi politikai okok nem zavarták, míg

ZOGU

most a Balkán-paktum kérdése Albániát is új orientáció elé állította.

Zogu király szívesen csatlakozott volna az egyezményhez, aminek első jele volt a Jugoszláviához való közeledés. Ha ez nem is nyil-

vánt meg határozott diplomáciai lépéseket Albánia részéről.

Zogu király többször tanujelét adta, hogy szívesen szabadulna az olasz gyámság alól.

Ez természetesen azonnal kiváltotta az ellenhatást Olaszországban, amely egy erre radikális lépésre határozta el magát.

Néhány nappal ezelőtt Durazzóba, Albánia kikötőjébe futott az olasz flotta egyik hadiegysége és partraszállított ezer főnyi tengeri csapatot.

Az olasz hadihajók nemcsak a szokásos előzetes bejelentést mulasztották el, hanem még az idegen kikötőben tiltottan kötelező tisztelgést sem adták meg.

Bevonulásukat és partraszállásukat pontosan úgy hajtották végre, mintha csak hazai kikö-

Albánia erősen visszavág

Az olasz tengerészeket visszaszállították a hadihajók, a flotta elvonult és valószínűleg látszott, hogy az olasz hivatalos jelentéssel — legkevesebb egyelőre — elsimul az incidens. Erre véleményre azonban alaposan rácsófolt az albán kormány ma kiadott hivatalos jelentése az albán távirati iroda után, amelyikben a legrutálisabban meghazudtolja az olasz hivatalos jelentést,

szó szerint a következőkben:

Ellentétben azzal a közleménnyel, amit a római félhivatalos tegnap kiadott, felhatalmaztak bennünket annak a kijelentésére, hogy az olasz flotta látogatása a du-

tőbe futottak volna be.

Ennek az eljárásnak súlyosságát fokozta még az a tény is, hogy a tüntetésre olyan időt választottak ki, amikor Zogu király is éppen Durazzóban tartózkodott.

Az olasz flottatüntetés természetesen nemcsak Albániában, hanem a nemzetközi diplomáciában is izgalmat okozott, amelyet Olaszország azzal akart ellensúlyozni, hogy hivatalos jelentést adott ki az ügyről. Ebben a hivatalos jelentésben tagadja, hogy a flotta bevonulásának bármiféle tüntető jellege lett volna, hogy pedig a váratlan megjelenés életbe vegye, hozzáteszi, hogy az Olaszország és Albánia közötti jóviszony fölélegessé tesz minden szokásos hivatalos ceremóniát. A flotta érkezéséről pedig előzetesen tudtak az illetékes albán hatóságok.

razzói kikötőben nem volt előkészítve, arról az albán kormány előzetesen nem tudott, sőt még a durazzói albán hatóságok sem kaptak semmiféle előzetes értesítést.

Ezzel az olasz-albán konfliktus — Albánia nyílt kihívására — végleg kiélesedett, miután úgy látszik, Zogu király még ezen az áron is szabadulni akar az olasz fennhatóság alól. Viszont Olaszországot annál súlyosabban érinti a helyzet, mert a Georgieff-kormány uralomra kerülésével — legalábbis egyelőre — a francia orientáció hívei kerekedtek felül Bulgáriában is s így Albánia elvesztésével — pillanatnyilag — utolsó támpontját veszítette el Olaszország a Balkánon.

gi adós és másodsorban kérje a városi konverziót.

Régi olvasó. Ön már egyességlek megkapta az engedélyt, újabb konverziót nem kérhet és a telekkönyvnel sincs semmi intéznie.

44385 sz. előfizető: A felesége és, Ön is konverzióra jogosultak, miután felesége egyáltalában nem kereskedő, Ön pedig falusi kereskedő. Ön mezőgazdasági adós-ként is szerepelhet és ennek megfelelő engedményt kérhet, mert ha tényleg örökölt atyjától mezei ingatlant, úgy nem szükséges a konverzió szempontjából, hogy azt nevére irassa. Elég, ha ezt haláleset felvételével, hagyatékátadó végzéssel vagy bármely más módon igazolja.

Kereskedő, Simleul: Kereskedőnek kereskedelmi tartozása nem esik konverzió alá még akkor sem, ha az illetőnek van konverzió alá eső bekebelezett tartozása.

Sorsüldözött asszony, Simleul Silvaniei. Nem tudom vigasztalni, mert a bankokat nem lehet a betétek kifizetésére kényszeríteni. Kérje meg valamelyik jószívű ügyvéd urat, hogy segítsen magán és magyarázza meg a banknál, hogy nemcsak törvény van, hanem tisztesség is és nem halhat éhen a betétes addig, amíg az igaz-

gatók és könyvelők fizetést huznak. Más módon segíteni nem lehet!

Kereskedő, Cluj. A levelük adatai szerint Önök nem esnek konverzió alá. A Banca Romaneascăval szemben fennálló 450.000 lejes tartozásuknak fődósa az Önök cége, amely mint ilyen ki van zárva a konverzióból. Önök saját jogukon élvezhetnek a konverziót, ha nem volna nekik kereskedők. Több üzenetben kifejtettem már és népszerű törvénytárgyalózatomban is, hogy a kereskedelmi törvény helyes értelmezése szerint a kereskedőknek tekinteni, mert nem „saját cégük alatt” foglalkoznak kereskedelmi ügyletekkel, hanem az általuk alakított társaság cége alatt. A konverziós törvény azonban más szempontokhoz igazodik és nem valószínű, hogy a joggyakorlat azt állapítsa majd meg, hogy az ilyen cégtag nem kereskedő. Ebből következik, hogy amennyiben Önök is kereskedők, a törvény kedvezményeit nem igényelhetik. Az Önök esetében felmerülő másik probléma, amely szintén a joggyakorlat döntésére vár a következő: A kölcsönt házépítés céljára, de váltóra vették fel és feltételezem, hogy a biztosító okiratban

síncsen kitüntetve a kölcsönügylet célja, hanem Önök bizonyára az általánosan ismert blanketta szöveget írták alá. A törvénytörvény, amely a kereskedők tartozásait a kedvezmények alól kiveszi, úgy szól, hogy „kivülesnek a törvényen a kereskedők tartozásai”, amennyiben ezek a tartozások nem magánjogi természetűek, vagy ha a tartozás magánjogi jellege a kölcsönszerződés szövegéből meg nem állapítható. Ezt a szöveget a törvény alapján kiadott terjedelmesebb kommentárok úgy magyarázzák, hogy az ügynek magánjogi jellegét nem lehet más eszközzel bizonyítani, csak az okirattal magával. Magánjogi természetűek ezen értelmezés szerint csak azok a tartozások, amelyek kereskedelmi nem is lehetnek. Például hozománykötelezése, móríngolás stb. Ellenben ha olyan ügyletről van szó, amelyek a szerződő személyre való tekintettel lehetnek magánjogiak is és lehetnek kereskedelmi is, akkor ennek az ügyletről külsőt okirattól kell kiderülnie, mert különben a tartozás nem esik konverzió alá. Mindenesetre bírói döntést kell provokálni, mert ez az adósra kedvezőtlenebb magyarázat és a törvénytörvény nem zárja ki ennek ellenkezőjét sem.

Szenzációs hír összes vevőink részére!

Fennállása óta legelőször

a

GALLIA

nagy reklámárusítást rendez,
amelyen egyes cikkek és maradékok

Nagyon olcsó árakon kerülnek eladásra.

Összes régi vevőinket hangsúlyozottan kérjük,
használni ezt az egyedüli kivételes alkalmat.Tehát: **EDDEN, július 3-án mindenki siessen a GALLIA-hoz!**

GALLIA

Fiók: Brassó,
Szabadság-tér 3. (Buzasor)

Mit tapasztal az újságíró:

Élesden, ahol megnyilatkozik
a biharmegyei magyar tragédia

Vándoréletet él a magyar kisiparos, akárcsak a régi idők tót aratómunkásai. Nincs felekezeti iskola, de van 120 ezer lejes templomkerítés és jelen van Bumbulescu ur, aki románul tanítja a magyar gyerekeket. A magyar sorsvállalás szökevényei, akikről mélyen hallgatni kellene...

Élesd, június 30.

A község három kilométernyire van az állomástól. Egyetlen fiakkere várja a személyvonatot. Tizenöt lejt kér és alásan megköszöni a viteldiját.

Nadrágvásalásért tíz lejes számlát prezentál a szabó.

Ez Élesd, Ez Biharmegye.

A trafikban egy doboz Unirea-cigarettát kérek. Nincs, nem szolgálhatnak vele.

— Nem tartunk, kérem, ilyen drága cigarettát, — mondja a trafikos. Nem vásárolja itt senki. Azt a pár dobozt, ami volt, vissza kellett, hogy adjuk. Nálunk már csak a proletár-cigaretták fogynak, az egy lejen aluliak. Uriasszony jön a trafikba.

— Kérek két hétlejes bélyeget. Majd halkan hozzátesszi: Tessék felírni a többi mellé...

Azután egy iparos külsejű ember. Kezében könyvecskét szorongat.

— Tessék adni néhány betegséglejz-bélyeget.

Zsebeiből egész halom egy- és kétlejst szed elő.

— Itt az egész heti keresetem — jegyzi meg komoran. Azért dolgozunk, hogy a hét végén ezeket a bélyegeket beragasszuk. A család és a ház, az nem fontos, hogy az uraknak a betegséglejzről jól menjen dolguk.

— Bizony, rendben kell lenni a bélyegekkel — mondja a trafikos. Különben egy-kettőre becsukják az embert.

Van, aki szívesen leüli a büntetést. Állami kósz és lakás. Teljes ellátás, nem kell fizetni érte. Nem is olyan rossz ez...

Zsebredugia a könyvecskét, köszön és távozik. Utánanézek és látom, hogy lába kinn van a cipőből. Iparosember, Élesden, 1934-ben.

NEGYVEN EMBER HAJTJA AZ ADÓPREST

— Nem kell csodálkozni, kérem, ezen — világosít fel a trafikos. Kinek van szüksége ná-

Ide költözik július 1-én

STR. REGINA MARIA 6

CLUJ

TIZIAN

KLISÉ ÉS RÉZCÍMKE MŰHELY

lunk iparos. Ki épít és ki dolgoztat? Nem csak itt, egész Biharmegyében. Mi vagyunk, kérem, az ország legszerencsétlenebb megyéje. Mással talán másképpen van. Épp a múlt héten jött valaki Temesvárról...

— Es beszélni kezd a Bánságról, mint valami mesebeli, tejjel és aróssal Eldorádója volt.

— Valaha az arosok Eldorádója volt Élesd. Földmivelő vasút alig lakott a községben. Aztán jött a rizis s az élesdi iparosok kezdtek elszállingózni innen. Ki Erdélybe, ki az Ókirályságba ment. A legtöbbje végleg eltávozott innen.

Akik nem akarták elhagyni szülőföldjüket, azok távasszal és nyáron egyben dolgoznak. Téleire aztán visszatérnek. Csapatosan mennek és jönnek, mint a régi magyar időkben a tót aratómunkások...

— A nagy üzemek mind leálltak. A fakitermelés csaknem teljesen megszűnt, egyedül a foketeerdői üveggyár van üzemben a régi nagy vállalatok közül.

A fentiekhez még a következő, más ilyen szerzett információkat tehetjük hozzá:

Annakidején, amikor még volt kereseti alkalmam, az adóhivatali teendőket 4-5 tisztviselő látta el.

Ma körülbelül negyven ember szorgoskodik az adóbehajtás körül. El lehet képzelni, hogy...

A romanizálás kapui, amiket mi nyitottunk meg

Biharmegyében általában katasztrófális viszonyokat lehet tapasztalni a magyar élet minden frontszakaszán. Ez a helyzet annál tragikusabb, mivel előidézése nem hibáztat-hatjuk csupán a háború utáni politikai viszonyokat, de magunk is részesei vagyunk a magyarság gazdasági, kulturális és társadalmi visszaesésének.

Az újságíró, sajnos, nem mélyedhet el az okok kutatásában. Amennyit megállapíthatunk, hogy különösen ebben a megyében valami egészen példátlan felelőtlenséggel peccátelték meg — a vezetést maguk részére követelő családok és egyének — a bihari magyarság sorsát.

Inni kell végre azokról az egyáltalán nem indokolt birtokeladásokról, melyeknek következtében a legbiztosabb magyar vagyon: a föld, románok kezére jutott.

A magyarság valaha megdönthetetlennek hitt bihari bástyái ma már nagyrészt romokban hevernek, úgyhogy a romanizálás hőmpolygó áradata ugyszólván nyitott kapukat ostromol.

Az élesdi Bethien-birtokon ma már Jacob volt bihari prefektus az ur.

Idegen kezekre jutott a bályoki Károlyi-vagyon is: Pinkas József bukaresti bankár hét-ezer katasztrófális holdat vásárolt meg a kastéllyal együtt.

A révi gróf Zichy-birtokon Mateescu regálti földbirtokos gazdálkodik.

Ha zsiros és pattanásos az arcod, használj

„FLOREAL” gyógypudert!

Puder alá tegyen 1-es számú Floreal-krémet.

Kapható minden jobb szaküzletben. Ha nem kapná, írjon

Vezérképviselő: Drogueria „CENTRALA” Oradea.

190 kisebbségi vasutas a brassói
fegyelmi vizsgálóbizottság előtt

Az eredményt csak 7-én hirdetik ki

Brassó, június 30

A magyar vasutasok fegyelmi vizsgálóbizottsága Brassóban is megkezdődött. Az itt működő fegyelmi bizottság elnöke Purdica Ilie törvényszéki elnök s tagjai: Stefănescu vasúti főmérnök és Popianu Virgil irodavezető. Eddig 36 brassókerületi magyar vasutas állott a fegyelmi bizottság elé s védelmükre egész sor ügyvéd vonult fel, többek között Suciu Áron,

Kovácsi, Györgyösi, Herlich, Maurer, Nistor, Glajaru, stb. ügyvédek.

A bizottság eddigi munkájának eredményét még nem hozták nyilvánosságra.

A fegyelmi vizsgát július 2-án, 3-án, 4-én és 6-án folytatják s csak ezután hozzák nyilvánosságra az eredményt. Összesen 190 kisebbségi vasutas áll a fegyelmi bíróság elé a brassói kerületből.

hagyja el a földet, melynek századokon át mostoha gyermeke volt.

Az állástalan magyar iparos követ talicskázik, utat épít és limegy Brátára is, ahol a megye kukoricával fizeti az utépítő napszámosokat.

A kastélyok azonban kiürültek. Lakóik nem akarták vállalni a kisebbségi sors keresztjét. Talán rosszul is tettük, hogy nyilvánosság elé tártuk megdöbbentő tapasztalatainkat.

Az ilyesmiről hallgatni kell. Mélyen, nagyon mélyen...

Kakassy Endre

Dohnányi lesz a budapesti
Zeneakadémia új igazgatója

Budapest, június 30.

Hubay Jenő dr., a budapesti Zeneművészeti Főiskola igazgatója, 44 évi tanári működése után a napokban nyugdíjba megy. A világhírű hegedűművész és zenepedagógus utóda a Zeneművészeti Főiskola igazgatói székében Dohnányi Ernő a nagy magyar zongoraművész és zeneszerző lesz, akit már évek óta kiszemeltek erre az állásra.

— A vér felelőssége céljából — kiváltságos középkori férfiaknak és nőknek — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni.

Csikmegyének ismét
izgalmas napja van

Csikszékreda, június 30.

A megyei tanácsválasztás június 30-án szombaton zajlik le. Az egymással szembeálló felek: az egységes magyarországi győztesmíklói hívei most folytatják utolsó csatározásait. A harc értékes elkeseredett. A Magyar Párt csikmegyei tagozata, még súlyos áldozatok árán is képes volt egyezséget kötni az egységes harcra valóban felsorakozó román pártokkal, csak hogy a megyét megóvják a lasztási hercehurcától. Ezt annál inkább tehette, mert számszerű többséget szavazottak a magyarság részére a román pártok egy tanácsban, valamint a román land választmányban.

A szép elképzeléseket, dr. Max Campianu gyergyószentmiklósi képviselő hívei keresztetkelték. Velük sehogy sem lehetett meggyezni.

Ezek után szinte természetes volt, hogy a paktumos lista jelöltjei megmondták, hogy a megye szavazatainak 20 százalékát elérik majd a másik oldalon a teljes bukást jósolják.

A megye magyar lakosságának kötelezőleg egységesen felvonulni a paktumos lista mellett és szavazni az eddigi kilengéseken.

Capitol Mozdó, Brassó

Mától kezdődőleg egy igazi világszenzáció, teljesen színes film, tehát minden ruha, vagy tárgy olyan színtű, mint a való életben

»PANOPTIKUM«

Pótműsor: Pathé zsurnál

(Wachsmuseum)

Pótműsor: Pathé zsurnál

A filmtechnika legnagyobb csodája Berlin, Bécs Budapest, Bukarest hónapokig játszott.

Szombaton délután 3 órakor matiné: Fratellini, szenzáció a Hotel Savoy-ban.

HIREK

Előfizetőink figyelmébe!

Kérjük mindazon előfizetőinket, akik előfizetésüket nem a helyi pénzbeszedő útján, hanem postautólevélben vagy személyesen, a központi kiadóhivatalnál vagy valamelyik fiókiadóhivatalunkban szokták rendezni, szíveskedjenek figyelemmel kísérni a CÍMKÉJÜNK FÉLTÉTETETT LEJÁRA-TOI s ha az előfizetésük lejár, gondoskodjanak idejében az előfizetés megújításáról, hogy lapunkat megszakítás nélkül küldhessük.

HALDOKLIK
A VILÁG LEGÖREGEBB EMBERE

Zaro Aga, akit a világ legöregebb emberének ismerünk, mert állítólag 160 éves is elmúlt már, hetek óta betegen fekszik az egyik isztambuli kórházban. A legújabb jelentések szerint állapota olyan válságosra fordult, hogy az orvosok lemondtak életéről.

— A francia szenátus elfogadta az új hadügyi javaslatot. Párisból jelentik: A szenátus 276 szavazattal 11 ellennel elfogadta a nemzetvédelmi munkáról szóló törvényjavaslatot. Az új nemzetvédelmi munkálatok során erődítményeket és laktanyákat építenek és átszervezik az egész francia légvédelmet.

— Marosludasi hírek. Tudósítónk jelenti: Az Erdélyben egyetlen alsófalusi mezőgazdasági és kereskedelmi szakiskolát léptetik. Az üresen maradt iskolahelyiségekbe katonaságot fognak elszállásolni. — A járásban és a megyében megkörtözött gépkocsisra az eredményeképpen a hatóságok sok autógondozást korbóztak. A személy- és teherszállító autókat az uton feltartóztatták és akik a megengedettnél több személyt szállítottak, 5000 lej pénzbüntetéssel sújtották és nemfizetés esetén az engedélyt azonnal elvették. — A sertésvész miatt lezárt marosludasi heti sertésvásárokat — értesülésünk szerint — július közepe táján szabadítják fel.

— Sortűz a munkások ellen Santiago di Chileben. Newyorkból jelentik: Santiago di Chileben tegnap véres összecsapás volt kommunisták munkások és a katonaság között. A munkások kivonultak az utcára és zajos tüntetés után rombolni kezdtek. A kormány katonaságot vezényelt ki ellenük de a munkások embeszálltak a csapatokkal. A katonaság tüzet adott és utána szuronnal tisztította meg az utcákat. Az összecsapásoknak igen sok munkáshaltja és súlyos sebesültje van.

— Csikmadéfalva részvénytársasága hamarosan épít kulturházat. Csikszereváról jelentik: Csikmadéfalva lakossága elhatározta, hogy a kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő kulturházat épít. Ugyanakkor kimondták azt is, hogy ebben az épületbe fogják átköltöztetni a felekezeti magyarnyelvű iskolát is. Az építkezési költségeken sem sokat törtek a fejüket. A község lakossága egyhangú lelkesedéssel mondotta ki, hogy közmunkával hordja össze az építkezéshez szükséges anyagot. Az építést vállalja

iparosokat is ily módon segítik ki. A még szükséges készpénz összeget pedig részvényjegyzésekből hozzák össze. Ezirányban oly sikeres munkát végeztek, hogy a feltétlenül szükséges 140 ezer lej is együtt van. A csikmadéfalvi eset napnál fényesebb bizonyítéka annak, hogy még mindig lehet valamit csinálni, csak akar-ni kell.

— Négy katonát megölt a felrobbant löveg. Velencéből jelentik: Hét katonára egy 280 milliméter átmérőjű löveget szállított a velencei arzenálba. A löveg felrobbant és négy katonát megölt, a másik három pedig súlyosan megsebesített.

★ Eljegyzés. Pataki Klárka, Gherla és Katz Hermann, Braşov, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— A segesvári bőriparosok mozgalma. Tudósítónk jelenti: Az a hatalmas erőfeszítés, melyet a Segesvár és vidéke bőriparosai egy anyagbeszerző szövetkezet létesítése céljából kifejtettek, végre meghozta gyümölcsét. Amint értesülünk, a segesvári kisiparosok egyöntetű ünnepe lesz a bőriparos szakosztály szövetkezetének megnyitása, melyre a vidéki iparoságon kívül Segesvár városának polgári hatóságait is meghívta a vezetőség. Brassó városát Dánér Lajos szövetségi elnök és három delegált fogja képviselni.

ABLAK

Mindezeidig azt hittük, hogy szervezkedéshez tömeg is kell. Sőt, hogy szervezkedésről csak akkor lehet egyáltalán szó, ha sok ember ugyanazt akarja és az adott politikai és gazdasági helyzet szükség szerűen termeli ki a közös célért való összefogást. És most jön egy újságírókcske, néhány igénytelen sor és fel-ficskázza az egész társadalomtudományt. Röviden ezt mondja: Szervezkednek a bukaresti milliárdosok. (Értsd: milliárdosok. Többes szám.) A minta kétségtelenül amerikai, kérdés, hogy a tartalom is bírja-e az iramot. Amint a hírekske nem átalja világgá kiáltani, a milliárdosok már meg is alakultak, helyiséget béreltek, gyökeret eresztettek. Harcos célkitűzésüket még titkolják, de lehet, hogy ők éppen ellenkező céllal szervezkednek: nyugalmat akarnak. A táblát már kitétték: milliárdosok klubja. Evi ötvenezer lej tagdíj. Aki megfizeti, beléphet. Az alapítókéhez képest nem is sok, bagatell. Mert ha például, — a könnyebb áttekinthet kedvéért — feltesszük, hogy a százezerlejes tőke birtokosai, nem akarván hátul kullogni, szintén megalakulnak, az ő tagdíjuk csak öt lej lesz. A munkanélküliek pedig évi minusz milliárdal adóznak a klubélet örömeinek, ami már határozottan nyereség és nem áldozat. És nekik még nagy előnyük, hogy ők tényleg szervezkedősek. Egyetlen aggályunk csak az, hogy ha majd a milliárdosok megválasztják egyesületük elnökét, alelnökét, titkárait s tegyük fel, még a pénztárost is, ki lesz akkor náluk a Nemecek, a közlegény?

A világháború kitörésének huszadik évfordulóján ismét tárgyalnak Belgium semlegességéről

London, június 30.

Diplomáciai körökben származó hírek szerint Anglia új tervet készít elő Belgium semlegességének a biztosítására.

Az angol diplomácia azzal az ajánlat fordult Németországhoz, hogy később 10 évre szóló megnevezési szerződést és nyújtson garanciákat Belgium semlegességének tiszteltetésére.

Anglia hajlandó egyoldalú kezességet vállalni, mert a maga részéről háborus

oknak tekintené, ha a belga területek semlegességét bárki is megsértené.

Illetékes londoni körökben úgy tudják, hogy a belga-német tárgyalások az egyezmény megkötésére már meg is indultak.

Érdekessé, hogy Belgium kérdése most, a háború kitörésének huszadik évfordulóján kerül ismét napirendre. Amint tudjuk 1914-ben Belgium semlegességének megsértése miatt üzentek meg a háborút Anglia Németországnak.

Sikolt a nyomor az adóprés alatt!

Erősen megszorították Erdélyben az adóbehajtást, mert a pénzügyminiszter szerint ez az országrész nem fizet elég adót

Déva, június 30.

Ha az ember mostanában kimegy Déván az utcára, uton-utófolon stráfszekerekkel találkozik, amely meg van rakva butorokkal és egyéb ingóságokkal. Az idegen, akit délga behozott a megyeszékhelyre, önkéntelenül megkérde: Mi van most, bérnegyed, hogy költözködnék az emberek?

Nincsen bérnegyed, nem költözködnék senki, hanem az adóhivatal szállítja a lefoglalt butorokat, lakásberendezéseket és egyéb ingóságokat, néha még műhelyberendezéseket is.

A dévai adóhivatal körülbelül egy hét óta erős munkában van. Nincsen olyan nap, hogy ne foglalna vagy a már lefoglalt ingóságokat ne szállítaná, hogy elárverezze adóhátralék fejében.

Rengeg kisegyzetenciát hajt végre mostanában az adóhivatal, főleg kisiparosokat, akik adóhátralékukat, amely még abból az időből maradt vissza, ami-

kor minden reális alap nélkül, ötletszerűen sózták rájuk a nagy adókat, de a rossz gazdasági viszonyok miatt nem tudták a terhes kötelességet teljesíteni.

Mint mindenütt Erdélyben, Déván is sok kisiparos ment tönkre az utóbbi esztendőben. A legtöbb éppen csak hogy tengődik, éppen csak hogy meg tudja keresni a mindennapi kenyerét, a műhelybért, de egyébre aztán nem is telik. — Nemhogy a régi adótarozást tudná az iparos fizetni, de az újat sem igen tudja, ezért kénytelenek sokan iparengedélyüket beszoigáltatni, feladni műhelyüket és mint kontárok dolgozni, akiket legújában szintén erősen üldöznek és megtiltják nekik, hogy munkát vállaljanak.

Az iparosok csak akkor mondanak le az iparengedélyről, amikor már muszáj,

amikor már az iparengedély illetékét sem tudják fizetni. Mégis sokan adják vissza iparengedélyüket, mert nem tudják fenntartani műhelyüket.

Az adóhivatalok ennek dacára egész Erdélyben most megint erősen megszorították az adóprést, amely alatt nyomogódik, sikolt a nyomor. Hírek szerint az erdélyi adóhivatalok vezetői bizalmas rendeletet kaptak a pénzügyminiszteriumtól, hogy a legerélyesebben hajtsák be a hátralékos adókat, mert a pénzügyminiszter elégedetlen az erdélyi adóteljesítménnyel szemben.

Hogy mennyiben felel meg a valóságnak a fenti utasítás, azt nem lehet ellenőrizni, mert a pénzügyigazgatóságok bizalmasan kezelik az ilyen rendeleteket, de a pénzügyminiszter éppen a napokban adott ki nyilatkozatot, amelyben kijelentette, hogy az erdélyi adófizetéseikkel nincsen megelégedve.

Akár van újabb szigorú utasítás, akár nincsen, tény, hogy Erdély legtöbb helyén olyan adóinkvizíció indult meg, amelyre alig van példa. A tönkrement, a válságban lerongyolódott adóalanyok véres fejjel próbálják előkaparni az adónak legalább egy részét, hogy megmeneküljenek az árverés alól, de ez csak kevésnek sikerül.

Déván is alapos munkát végez az adóhivatal, amely a lakásokból mindent elvisz, ami elvihető. Danyó főtéri borbélymester lakásából mindent elvitt az adóhivatal, csak éppen az ágyakat hagyta meg. Hasonlóképpen járt Kerepes asztalos, Barbu kereskedő és a többiek, akiknél az utóbbi napokban végrehajtották. Elvitték ezenkívül egy kis bank irodaberendezését, mert nem tudta az adóhátralékot kifizetni.

Az adóhivatal emberei a stráfszekerek rendszerint négy-öt rendőr kíséretében jelennek meg, mert sokhelyen az elkésredett emberek ellentállást fejtenek ki és csak a rendőrségi erővel fellelésnek engednek.

A dévai adóhivatal raktárai tele vannak lefoglalt és árverésre váró ingóságokkal, de kérdés, lesz-e aki megvegye az árverésen.

IDŐJELENTÉS. A budapesti idővígálgató állomás jelentése: Dél felől erősebb felmelegedés, a nap folyamán zivataros esők. Élénk északnyugati szél, hősüllyedés.

— Ujszülött 3 nyelvvel. A csehszlovákiai Sellyén egy asszony a napokban gyermeket szült, akinek három nyelve volt. Nyomban orvoshoz vitték a kicsikét, akinek nyelvéről a két szélső nyelvnyit operatív uton távolították el. Az újszülött sebei begyógyultak és a különben egészséges gyermek minden lényegesen életben marad.

— Öngyilkosság. A parkett közepén egy rossz iskolai bizonyítvány miatt, Prágából jelentik: Vasárnap este az egyik prágai dancingban egy 17 éves fiatalember a parkett közepén revolverrel rántott és mellbőltöte magát. A golyó a szíve fölött hatolt be a testébe és életveszélyesen megsebesítette a fiatalembert. Azért követett el öngyilkosságot, mivel a tanonciskolában a matematikából rossz osztályzatot kapott.

A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS egységesítő törvénykönyve utasításokkal, román és magyar nyelvű kiadásban megjelent. Fordította Ormai István tanácsos. Ára 35 lej. Pósta szállítással 45 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

Asíra Mozgó, Brassó

Szombattól, június 30-ától kezdve:

Fodor László

világhírű színdarabja filmen:

Csók a tükör előtt

Karl Lämmle páratlan rendezésében.

Főszerepben: **Nancy Carroll,**

Lukács Pál,

Frank Morgan, Gloria Stuart

Fürdőcipők és fürdősapkák

nagy választékban

LINOLEUM

STECKL A. Brassó, Kapu-utca 34.
A Hírléközpont tagja.

Dus választék! — Alkalmi árak!

M. BLATT

cégnevel,

BRASSÓ, KAPU-UTCA 30.

LEI

Darling-selyemharisnya — — 130 és 135
Női gyapjú fürdőruha — — 145, 190, 225
Női és férfi poló-ing — — 55, 60, 65
Női és férfi bőrkésztyű — 140, 190, 220
Női gyapjú pullover — — 60, 95, 105

Minden színben.

Megállóhely!

Kis dolgok, amikről a nagyok beszélnek...

EGY KIALLÍTÁS

Kiadás volt öt napig Déván. A kiállított tárgyakat a nagyenyedi főfegyintézet lakói készítették fából, csontból, alabástromból. Voltak a kiállított tárgyak között olyanok is, amelyek határozottan művészi érzékre vallottak. Nem vásároltam belőlük. Minden kiállított tárgyon ott éreztem a bilincsbetvert, könyvekbe fojtott vágyakat a szabad élet után. Szerencsére mások csak azt nézték, hogy a rabok készítményei szépek és olcsók, tehát vásárolták. Amiből kétségtelenül több hasznuk volt a fegyház szomorú lakóinak.

A SZINHAZ

Rossz híre volt Dévának a magyar vándorszínházak körében, mert nem egy égett itt le a közönség indolenciája következtében. A Vigh Ernő-féle bukaresti magyar színházról érdemű tudjuk be, hogy megtört a jég. Tíznapos vendégzereplésének ideje alatt a színház majdnem minden este telt volt. Ugy látszik, nem annyira a közönségben, mint a vendégzereplő társulatokban volt a hiba. Tessék csak jó előadásokkal jönni, direktor urak, nem lesz itt semmi baj.

A KÖZÖNSÉG

Ha már színházról beszélünk, ne mulasszuk el az alkalmat és beszéljünk a közönségről, speciálisan a közönségről is. Ennek az áldott jó közönségnek ugyanis van egy áldatlan rossz szokása. Véletlenül se jön az előadásra a kitűzött időre. Akár működő előadásról, akár rendezésről van szó. Ha félórát várakozás után kezdődik az előadás és elővetelben elkel minden jegy, a nézőtérén azért alig vannak páran. — Mire a felvonásnak vége, megtelt a színház. A dévai urközönség nagyrésze nem kíváncsi az első felvonásra. Viszont elrontják azoknak az élvezetét, akik kíváncsiak. Nem lehetne erről a rossz szokásról beszélni? Még csak ezt az egyet, Dévai Közönség, és minden meg lesz bocsátva.

A PÉNZ VISSZAJÁR

Mielőtt Vigh-ék jöttek, úgy volt, hogy az Ihász-Fekete társulat fog jönni. Ihász-feketék titkára meg is jelent a láthatáron, csinált néhány bérletet, aztán váratlanul visszahívták gazdáit. Az addig beszédet bérletpénzt természetesen magával vitte. Azért természetesen, mert ez már így szokás nálunk. Ohó, mondta a helyi vigalmi-bizottság, ha nincs előadás, a pénz visszajár! Sürgős levelet írt Kolozsvárra, ahonnan másnap táviratilag vissza is jött a pénz. Még csak rendes emberek ezek az ihász-feketék...

EGY FELHÍVÁS

A magyar párt hunyadmegyei tagozata felhívást bocsátott ki a megye magyar közönségéhez, hogy a szülők, akiknek saját községükben nincsen módjuk arra, hogy gyermekeiket református felekezőti iskolába járathassák, adják őket az ősi szászvárosi Kun-kollégium elemi iskolai internátusba, ahol igen sok ingyenes hely van az arra érdemes szegény tanuló részére. Ettől eltekintve, az ellátási díjak is olyan csekély összegben vannak megállapítva (havi 50—100—200 lej), hogy azt a legtöbb szülő meg is tudja fizetni. Ha azonban erre képtelen, az ellátási díjak fizetését a szülők kérésére a Nőszövetség vállalja.

A GÁZTAMADÁS

Az alábbi kedves történet a dévai gáztámadási próba alatt történt. Amikor megfújták a riadót és a közönség menekült az utcáról, a Piactéren megállott egy régipusos hatalmas autó, mely valahonnan vidékről érkezett éppen és a nyitott puffogón keresztül nagy tömegben eresztette ki a büdös benzinfüstöt. Egy menekülő kereskedő odarohant a büzikibocsátó autóhoz és tele tüdővel kezdte belélegzeni a füstöt, hogy hozzáedzódjék a gázhoz. Nem vice kérem, meg történt, hiteltérdemlő tanuk igazolják...

KULTURHAZ

A dévai református egyház presbitériuma legutóbbi ülésén kimondta, hogy kulturház- és iskolaépítési alapot létesít egy megépítendő ilyen ház céljaira. Az alapot önkéntes adakozásokból, téglajegyek, képeslevelezőlápok árusításából hozzák össze. A gyűlésen az adakozást presbitérium mindjárt meg is kezdte és mintegy tízezer lejt jegyeztek le havi részletekben való megfizetésre. Az egy-

Vigyázat, mázsolva!

A csángókkal akarják megkontrázni a dévai választási paktumot

Az „Ekések Frontja” és a magyar választók...

A választások még nincsenek kitűzve, de a paktum már megvan. Amint arról már beszámolt a B. L., a két nagy román párt, a liberális és a nemzeti-parasztpárt, a kisebbségi pártokkal együtt megegyeztek a közös jelölésre nézve. A paktumban a magyarság 8 helyet vehetett ki, ami, számarányához képest, meg is illeti egyébként és egy alpolgármesteri állást biztosított magának.

A paktumba nem vették be az Ekések Frontját, amely tudvalevőleg Groza Péter volt miniszter pártja, mert a kormánypárt ezzel a párttal nem akart leülni a zöldasztalhoz tárgyalni. A kormánypárt álláspontja ugyanis az, hogy az Ekések Frontja nem legális politikai párt (hogyan vehetett hát részt a képviselőválasztáson?) és első feltétele az volt a paktum-

tárgyalásoknál, hogy a Groza-pártot ki kellett hagyni.

Mint hogy az Ekések Frontja mindig is külön utakon járt, a többi pártok nem csináltak szívügyet a kormánypárt kikötéséből és megkötötték a paktumot anélkül, hogy az ekésekkel erről tárgyaltak volna.

Mint biztos forrásból értesülünk, most Grozáék a csángó magyarok között igyekeznek jelölteket verbuválni a maguk listájára. De a csángók nem állnak kötélnek. Jól tudják, hogy Grozáék azért akarják csak megbontani a magyar szavazók egységét mert Déván másképp egyetlen jelöltet sem tudnának behozni. A falvakban kétségtelenül vannak az ekéspártnak szavazói de Déván aligha.

Tehát vigyázat, mázsolva!

Távírat

Dr. Groza-Vulcu-dr. Motiu konzorciumnak Déva

Közvélemény melegen érdeklődik, mikor hajlandó konzorcium Fehér Kereszt-szállodát városi tanácsnak átadni. Új bérlet, ki árlejtésen megkapta bérletet, szeretne annak birtokába jutni. Bérletátadásnak konzorcium részéről való megtagadása minden hónapban tizenkettőezer veszteséget jelent városnak, ami az adófizetők bérére megy. Kilakoltatási per folyamatba töve. Jogászok véleménye szerint per kimenetele konzorciumra kihatástalan. Per végén nem kell bevárni, ki lehet költözni előbb is.

DÉVAI POLGAR

Dévai baedeker

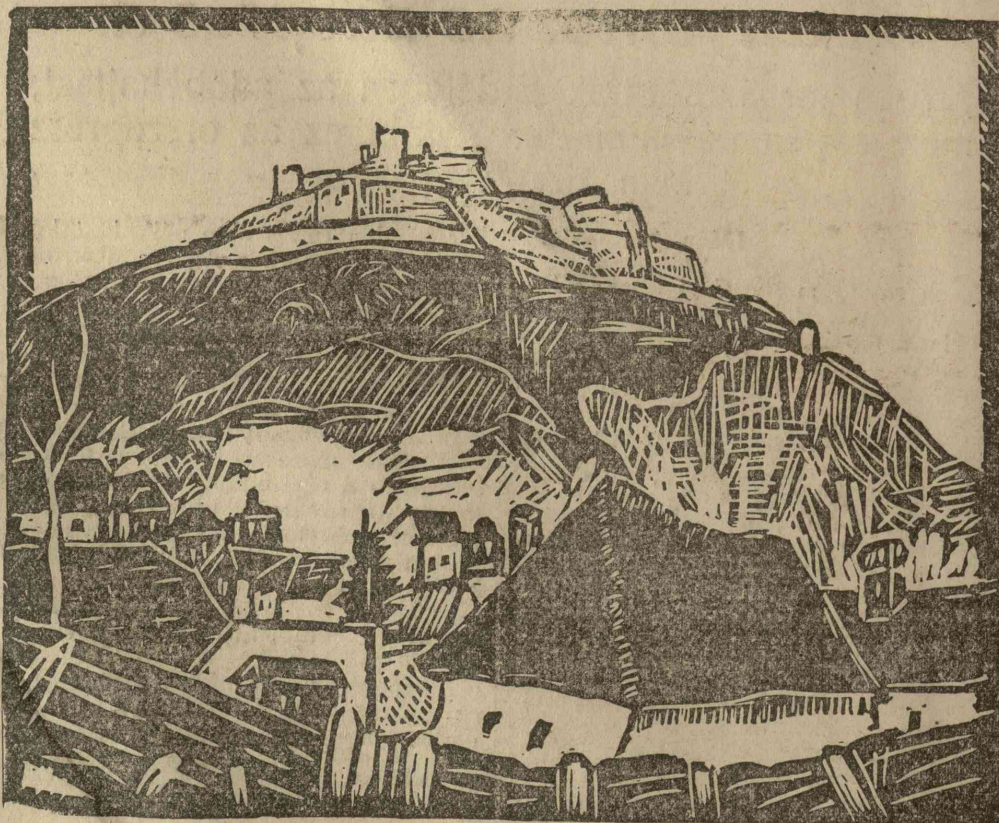
A tenger felszíne fölött 371 méter magasan emelkedik a történelmi emlékü dévai vár. A kupalaku várhegyre a Népkertből kényelmes szerpentinutak vezetnek fel. A várhegyről tiszta időben ellátni a havascsucu Rettyezátig, a zsilvölgyi Páring hegyekig és messze követni lehet szabadsággal a Maros-folyás ezüstös ki-gyózását.

A dévai vár története a mesék és mondák birodalmához tartozik. A népregek szerint bosszuálló tündér építette, aki el-

hagyta hűtlenül az Aranyhegyen lakó nővérét, a hegyek leányát. Egy másik monda szerint Kómives Kelemen és 12 társa építették és a falak közé keverték a vezér hitvesének hamvait, hogy a bosszorkány átkos varázslatát megszüntessék, mert amit délig építettek az estére összeomlott és amit estig építettek, az reggelre omlott össze.

Annyi bizonyos, hogy a dévai vár keletkezésének idejét nem ismeri semmiféle történelmi forrás és valószínűleg a tör-

DÉVA VÁRA

Gyarmati Ferenc: Linoleummetszet.

ház vezetősége havi hozzájárulás felajánlását kéri a nemes célra.

RENDEZVÉNY

A különböző művelődési, egyesületi, egyházi rendezvények majdnem hetenként váltják egymást és talán kevés helyen az erdélyi kisebb városok közül olyan érdeklődés és siker mellett, mint Déván. A soron következő rendezvények közül kiemeljük ezt. A református magyar és evangélikus szász nőegyletek közreműködésével július 1-én évzáró ünne-

pályt rendez a két felekezeti iskola, a melyen a gyermekek jeleneteket, előképeket, szavakat és háromszólamú énekeket adnak elő. Ez a rendezvény nemcsak a gyermekek, de egy kicsit a magyar és szász szülők ünnepélye is lesz. A szülők kitűnő műsort és büffét, a gyermekek körhintát, csúzdát és édességeket kapnak. Ide minden szülőnek és gyermekszerezőnek el kell menni.

A VÁRMEGYE ÉPÍT

Régi terv, mely minden kormány alatt

tételemlőtti időkből származik. Leletek bizonyítják, hogy már a dákok idején is fennállott a dévai vár és hogy később a rómaiak alatt őrhely volt.

A magyar történelemben 1269-ben esik szó először a dévai várról, amely akkor László erdélyi vajda birtokában volt, aki Ottó magyar királyt itt fogságra vetette és elvette tőle a magyar koronát.

Három évszázaddal később az erdélyi vajdák székhelye Hunyadi János birtokába kerül, majd császári katonaság szállja meg és sokáig várbörtön. Többek között itt adta át lelkét Teremtőjének 1579-ben Dávid Ferenc unitárius püspök is, akinek emlékére 1910-ben kriptát emeltek, amely a váromok között most is őrizi a nagy egyházvezető emlékét.

Történelmi évszázadok viharai vonultak el a dévai vár felett, míg 1800-ban, mint hadászati szempontból értéktelent pusztulásra ítélték és berendezését eladták 150 bankó forintért egy Pogány Franciska nevű asszonynak, aki leszereltette az ajtókat, ablakokat és elszállította azokat.

Később I. Ferenc császár és király 216 ezer forinttal meg restauráltatta a várat, hogy megmaradjon az utókor számára, mint nagybecsű történelmi műemlék. — Utolsó harci szerepe volt a dévai várnak a szabadságharcokban, míg aztán 1849. augusztus 19-én a levegőbe repült. Egy tüzakra árulás vagy gondatlanság következtében felrobbant és a beomló várfalak több mint száz honvédet temettek maguk alá.

Ezzel azután örökre le is zárult a dévai vár mondanak és történelmi dicsőségeiben gazdag múltja és ami megmaradt belőle, az mindössze néhány égnek meredő fal és kőromok a hegycsúcson és a Dávid Ferenc emlékmű, amelyhez olykor a világ valamelyik távoli helyéről egy-egy hívó zárandokol el.

Kirakat

GYARMATI FERENC

Festőművész. Mint városi tisztviselő keresi a kenyerét. Mert: lehet ma kenyeret keresni Erdélyben festéssel? Tehát: tisztviselő, de azért izzig-örig művész.

A nagybányai iskola neveltje, de nem tartozik az úgynevezett irányokhoz. Amit néz, azt egyénien adja vissza. A nagybányai hatások nála egyénien alakulnak át önálló stílussá.

Mint festő, az ember és a természet közötti kapcsolatot keresi és azokat erősen egyéni módon juttatja kifejezésre. Paszteljeim is külön utakon halad. Linoleum-metszetei magas művészi színvonalat képviselnek.

Több erdélyi kiállításon vett részt és most egy bukaresti kiállítás tervével foglalkozik, amelyen főleg figurális kompozíciója nagyobb vásznait sorakoztatná fel.

A közelmúltban Déván járt Max von Spring svájci református lelkész és kritikus, aki maga is foglalkozik festéssel és több Gyarmati-képet vásárolt. A kolozsvári kiállításon annak idején báró Bánffy János, az ismert műgyűjtő is vett Gyarmati-képeket.

Gyarmati Ferencnél, bár nem szenteheti minden idejét művészetének, mert hivatali kötelezettséget kell teljesíteni, lelkiismeretességét a festészet. Eppen ezért nem egyhelyben való topogás, hanem állandó fejlődés az útja, ami még sok értékes meglepetést fog hozni azok számára, akik ennek a dévai festőművésznak a pályáját figyelemmel kísérik.

ujra és újra szőnyegre kerül. Arról van szó, hogy a díszes megyeháza melletti ócska épületet, mely szembe néz a Népkerttel, lebontják és helyébe székházat építenek az egyes szétszórta, bérelt helyiségekben dolgozó hivataloknak. A régi tervet, amely évek óta kísért, a megye urai most újra elővették. Talán ezuttal meg is csinálják. A dévai építőiparosokra rá is férne egy nagyobb szabású munka. De egyelőre korai volna áldomást inni a medve bőrére...

Az utolsó cári követ el akar költözni Bukarestből

Erdekes epizódok az orosz—román paktumtárgyalások idejéből. Milyen ceremóniával fogják fogadni a Szovjet követét? Az orosz optánsper és a moszkvai román kincsek

Bukarest, június 30.

Kedden délután nagy tömeg verődött össze a Calea Victoriei 27. számú ház előtt. A szélesre tárt vaskapuhoz farolva egy hatalmas teherautó terpeszkedett, amelyre különböző földi butorokat és apróságokat raktak fel. A nagy érdeklődés nem a hurcolkodásnak szólt, amely Bukarestben mindennapos valami, hanem annak a ténynek, hogy a teherautón Szcserbaceff orosz követéségi titkár holmiját vitték el a cári követtség épületéből. Ez magában véve is érdekes esemény, amit azonban még érdekesebbé tett, hogy a költözködésnél segítő emberek valamennyien orosz emigránsok voltak, akiket részben itt talált, részben idevetett a bolsevik forradalom. Legtöbbjük kormányzó, magasrangú katonatiszt, vagy befolyásos politikus volt a cárizmus idején és most szerény gyertyaárusok, egyházi kóristák az aranyozott kupolája orosz templomban, vagy egyéb hétköznapi lóvás-futással keresik meg mindennapi sovány kenyerüket.

KÉT OROSZ KÖVET EGY ORSZÁGBAN

Az utolsó cár utolsó követének utolsó titkára már kiürítette a követéségi épületet, amelyre a Szovjet állítólág igényt tart. Hírlik, hogy rövidesen maga a követ is kihurcolkodik rezidenciájából, ahonnan sikerült Romániát a központi hatalmak elleni hadüzenetre rávenni. Állítólág meg akarja kimélni a román kormánytól attól a kinos helyzettől, amely abból származhat, hogy egyszerre két orosz követ székelyen Bukarestben: egy cári és egy szovjetkötet és ezért Poklewsky Koziel azzal a tervvel foglalkozik, hogy elhagyja Romániát és kimegy Párisba, a többi orosz emigráns főcentrumába, vagy esetleg Belgrádba, amely még nem ismerte el az őtágu csillagot. Mindenesetre tény az, hogy a volt orosz cári követ, aki nélkül eddig semmiféle diplomáciai ünnepséget el sem lehetett képzelni, már nem vett részt a bukaresti francia követéségi asztélyán, amelyet Barthou tiszteletére adtak. És nem volt ott a külügyminisztériumi recepción sem.

Szcserbaceff követéségi titkár kihurcolkodása és egyéb momentumok megint a közérdeklődés előterébe hozták a román—orosz paktumot. A pénzügyminisztériumban naponta érik egymást a hivatalos tanácskozások, a Szovjet felvételéről. A külügyminisztériumban lázasan folynak a tanácskozások, hogy milyen előkészületekkel fogadják majd a Szovjet első bukaresti követét és kit küldjenek Moszkvába, a román érdekek képviselőjeként. A kulisszák mögött már zajlik a harc a leendő követ személye körül. És a belpolitikában is sok időt, embert és munkát vesz igénybe a Szovjettel való normális kapcsolatok felvétele. Mégis legérdekesebbek azok a kis kulisszatitkok, amelyek csak most, — talán Titulescu konstancai nyaralásának következményeként, — kezdenek kiszivárogni a paktum megkötésének előzményeiről és körülményeiről.

TITULESCU TULJÁR AZ OLASZ SPICLIK ESZEN

Ezeknek a kulisszatitkoknak valóságos irodalmuk van. Egész sereg politikai pamflett és kevéssé ismert intern újság közöl egy-egy vidám, vagy kevéssé vidám részletet a Titulescu és Litvinov közötti tárgyalásokról. Ezekről a tárgyalásokról tulajdonképpen mindenki tudott, de a megegyezés híre mégis bombaként hatott. A meglepetés sikere annak volt köszönhető, hogy Litvinov és Titulescu annakidején félrevezették a nemzetközi sajtót és a minden léptükre figyelő titkos detektíveket. Miután a jelek szerint Genfben sokan voltak, akiknek érdekében állott volna, hogy a paktumot megbizsítsák, a megállapodás Mentonban jött létre. Ez úgy történt, hogy Titulescu egy szép napon megszökött autóján Genfből, áthajtott az Alpeseiken, azután a francia határ felé vette az útját. Egy másik autóban olasz detektívek követték, de Titulescu intervenciójára Ventimigliánál a francia vámvivatal váratlanul feltartóztatta őket, mert — állítólág — valami veszedelmes nemzetközi csempészbandát kerestek bennük. Amíg a „tévedés“ kiderült, Titulescu már árkon-bokron is tul volt. Óvatosságában annyira ment, hogy a saját autójának a vezetőjében sem bízott (a titkárait már az olasz határon letette) és szépen tulment Mentonon, ahol Litvinovval randevuja volt és csak Monte Carloban állott meg. Ott kifizette a sóffort, aztán vonattal visszautazott Menonig, ahol egy

kis külvárosi szállodában várta a külügyi képviselő. És hogy egészen biztonságosak legyenek, a két diplomata kiment a városra tundra és egy utszéli kocsmában ültették nyélbe a paktumot.

DIPLOMATÁK A FEHÉR ASZTAL MELLETT

Ez állítólág nem ment egész simán. Nehéz kérdés volt például a paktumhaz az a pontja, amelyben a szerződő felek kötelezik magukat, hogy egyik állam területén sem fognak megütni olyan kormányserü alakulatot, amely a másik állam kormányának szuverenitását sérti. Titulescu ragaszkodott keményen ehhez, a mi felbosszantotta Litvinovot:

— Miért ragaszkodik annyira ehhez a mondat-hoz? A moldvai köztársaságra gondol, nemde? Hát jó, megszüntetem. De minek kell ezt írásba venni?

— Ugyan, ugyan, — replikázott állítólág Titulescu, — eszembe se jutott a moldvai republika. En az önök érdekében ragaszkodom ehhez a mondat-hoz. Mi történik, ha a mi terü-

letünkön megalakul egy ukrán kormány és azt kéri majd, hogy ismerjük el?

Litvinov elnevette magát és belement a dologba.

Az aláírás pillanatában megint akadt egy zavaró momentum. A tárgyalások már június 8-án befejeződtek és alá kellett volna írni a jegyzőkönyveket, amikor Benes csodálkozására és Litvinov megdöbbenésére Titulescu váratlanul kijelentette, hogy nem írja alá őket, csak másnap. Hosszas faggatás után elárulta Titulescu, hogy ő babonás ember és semmi fontos dologba nem kezd pénteki napon. Már pedig június 8. pénteki napra esett. Ezért kívánta, hogy az aláírás csak másnap történjék meg. De az a másnap viszont szombat volt és Benes ravaszul nézett Litvinovra, aki tudvalevően zsidó és „polgári“ néven Finkelsteinnak hívják, hogy hajlandó lesz-e a szombati írástílmát megszegni. De, úgy látszik, Litvinov tul van az ilyesmin, mert aláírta. Viszont nem írta alá a megegyezést Jeftics jugoszláv külügy-miniszter...

Milyen legyen a bukaresti szovjetkötet

Egy másik érdekes pletyka. Az autentikuságáért nem akar ugyan senki sem felelősséget vállalni, de ha az egyik román lap le merte közölni, kell legyen valami alapja. Ime, majd-nem szösszerinti fordításban:

Ki lesz a bukaresti szovjetkötet? Ez a kérdés izgatja ma a román politikai köröket legjobban. Milyen ember lesz? Mit fog csinálni? Hogyan fog viselkedni? Ez a probléma állítólág alapos megbeszélés tárgyát képezte Mentonban is. Amikor a jegyzőkönyveket is aláírták, Litvinov udvariasan megkérdezte Titulescut:

— Kit akar követnek Bukarestbe?

— Kedves Litvinov elvtárs, — válaszolta Titulescu, — nagyon jó, hogy eszébe jutott ez a kérdés. Mert az eljövendő jóviszony érdekében a leendő bukaresti orosz követnek meg-

kell felelnie bizonyos követelményeknek.

— És pedig?

— Mindenekelőtt... ne legyen zsidó az illető... Mert még jobban meggyűl a bajom a mi antiszemitáinkkal...

— És azután? — érdeklődött tovább a népbiztos.

— Tudjon francián, mert a francia nyelv nélkül náitunk egy diplomata fabatkát sem ér.

— Rendben van. Nem lesz nehéz ilyen embert találni. Majd küldök egyet, aki tetszeni fog...

— Hohóhó, még nem vagyunk készen, — szakitotta félbe Titulescu. — Lehetőleg fiatal legyen, feltétlenül elegáns, és hódító jelenség, hogy tessenek a nőknek, tudjon udvarolni. Körülbelül ez a lényeg. Az illető sem fogja megbánni...

Tizenkét halottja van a newyorki hőhullámnak

Newyork, június 30

Newyorkot újabb hőhullám öntötte el, amelynek már eddig is igen sok áldozata van.

Tegnap Tizenketten haltak meg nap-

szúrás következtében, ezenkívül sokan súlyosan megbetegedtek.

A türethetetlen forráság miatt Newyork kereskedelmi élete csaknem teljesen megbénult s a lakosság tehetősebb része előzől a fürdőhelyeket.

A washingtoni kormány betiltotta az ezüst kivitelét

Newyork, június 30.

A washingtoni kormány ma rendeletileg betiltotta az ezüst kivitelét. Csak azok az ezüstmennyiségek szállíthatók ki, melyek

idegen pénzüzetek és államok letétjét képezik.

A Newyork Times szerint a kormányt az ezüst körüli spekulációk késztették a rendelet kiadására. Tudomására jutott, hogy bizonyos érdekeltségek 3 millió uncia ezüstöt készíttek az Egyesült Államokból kivinni. A rendelet kiadásának világviszonylatban is nagy gazdasági jelentősége van.

Az új költségvetés nem áll összhangban az élet valóságaival

— állapította meg a kamarában Madgearu

Bukarest, június 30.

Ma délután a kamarában tovább folytatták a költségvetési vitát. Ezalkalommal Madgearu volt pénzügyminiszter csaknem az egész ülést betöltő nagy beszédet mondott. Elesen bírálta az új költségvetést, mely, szerinte, egyáltalán nem igazodik az ország jelenlegi gazdasági és pénzügyi helyzetének követelményeire.

— Ezelőtt három hónappal — mondta Madgearu, — a pénzügyminiszter azon a címen kérte az állami költségvetés összeállításának elhalasztását, hogy a külföldi tárgyalások jelentős nemzetgazdasági változásokat eredményezhetnek, melyekhez az új büdzsének föltétlenül igazodnia kell. Most, három hónap elteltével, meg kell állapítanunk, hogy a benyújtott költségvetés távolról sem felel meg a hozzáfűzött reményeknek. A pénz-

ügyminiszter ismételtén bebizonyította, hogy elméleti tanár-ember, akinek fogalma sincs az élet valóságairól.

— A költségvetés végösszege tulmagas. Slavescu pénzügyminiszter nagy engedményeket tett a reszortminisztereknek, ahelyett, hogy maga állapította volna meg a minisztériumi költségvetések végösszegét.

Beszéde végén kijelenti, hogy a javaslatot nem szavazza meg.

Szombaton valószínűleg ítélet lesz a grivici pörben

Krajova, június 30.

Egy nap mulva a krajovai hadbíróság ítéletet hirdet a lázadó vasuti munká-

A CEREMONIA-HIVATAL ÉS AZ INTERNACIONÁLE

Valahogyan ez a kérdés is rendbe jött és Titulescu diadalmasan tért haza. De a nagy örömben mégis van egy kis üröm. A paktummal borzasztó gond szakadt a külügyminisztérium etikett-hivatalára, amely előre retteg a diplomáciai testület bolsevik tagjának esetleges viselkedésétől. A legfogasabb probléma azonban nem ez, hanem hogy miképpen fogadják majd Sztalinék emberét. Tudvalevő, hogy minden új követ, megérkezése után, megjelenik az uralkodónál, bemutatkozó látogatáson. Az új követet a király hintója hozza el a követéségi palotába, ahol diszkrét tiszteleg neki, az udvari zenekar pedig rázendít a román és az illető ország nemzeti himnuszára.

Nyilvánvaló, hogy a szovjetkötet bemutatkozásakor is ugyanez lesz a ceremónia, amiben nem lett volna még semmi rendkívüli, ha nem kellene eljárás az orosz himnusz is, vagyis az internacionálét. A ceremóniamesterek most kinosan vakarják a fülkét tövét. Hogyan játssza el a katonabanda a királyi palota udvarán az internacionálét, amelynek elénekléseért a zenekedvelő polgárnak néhány hónapi börtön jár minálunk?

Állítólág ez az egyetlen komoly nehézség, amely a ceremóniahivatal szerint utjában áll a román—oros diplomáciai viszony felújításának.

Pedig nem egészen így van.

KEZDŐDNEK A PROBLEMAK

Sok más probléma fog még komoly fejtörést okozni a két állam diplomatainak és jogászainak. A multkoriban megírták a lapok, hogy a Szovjet jónéhány birtokot követel, amely Moszkvában élő orosz polgároké volt 1917 előtt Besszarábiában. Miután odaát megszűnt a magántulajdon, az illető birtokok tulajdonjoga a Szovjetre szállott át. Viszont a román alkotmány megtiltja, hogy román területen idegen államnak birtokai legyenek. Ott van azután a bukaresti cári követéségi épülete, az orosz templom és még néhány ingatlan, amely jogilag a Szovjet tulajdonát kellene, hogy képezze.

Ezzel szemben román részről megint felvetik a háboru alatt Moszkvába menekített kincsek doltát. Románia békebeli aranyfedezetének 80 százalékaról és a Casa de Depunerinel letétbe helyezett rengeteg magánvagyonról van szó, amelyet a Mackensen-féle offenzíva idején vitettek el Bukarestből. Csakhogy, míg a román kincsek már rég nincsenek meg, az oroszok által reklamált vagyontárgyak megvan-nak. Valószínűleg, hogy kompenzációs üzlet fog létrejönni a két állam között. És akkor megeshet, hogy Poklewsky Koziel cári követnek mégsem kell majd kihurcolkodnia a Calea Victoriein megbámult palotából.

Bányai Ernő

sok ügyében. Egy nap mulva döl el, elég mentő bizonyítékot szolgáltatott-e a 23 tárgyalás során felvonult 600 és egynéhány tanu, vagy pedig olyan nagy az elítéltek büne, hogy büntetésüket nem lehet leszállítani.

Csütörtökön reggel Graer dr. bukaresti védőügyvéd megkezdte védőbeszédét. A hatalmas 6 egész órán át tartó védőbeszéd láthatóan nagy hatást váltott ki. Graer dr. a tárgy alapos ismeretével bizonyította a grivici vasuti munkások mozgalmának jogosságát, ecsetelte nyomorukat.

— Volt olyan közöttük — mondotta —, aki a hónap végén 40—50 lejt kapott kézhez.

A nagy perben Graer dr. után a vasuti munkások többi védői beszélnek. Ítélet valószínűleg szombaton lesz.

Meghalt Zaro Aga, a „világ legöregebb embere“

Isztambul, június 30.

Legújabb jelentés szerint Zaro Aga, a „világ legöregebb embere“ ma a kórházban kisenvedett. Halála előtt nagy vita volt az orvosok között. Egyesek szerint — és magának Zaro Agának állítása szerint, — 160 éves volt, míg mások szerint csak 120.

Most a hozzátartozók vannak zavarban, hogy „élt 160, vagy 120 évet“ véssenek a sírkőre.

Sztrájkba lépett a Vulcan petróleumvállalat 500 munkása

Ploesti, június 30.

A bukaresti „Vulcan“ petróleumvállalat brazi petróleumfinomító telepház mintegy ötszáz munkás sztrájkba lépett.

A vállalat vezetői ugyanis tízórás napi munkaidőt kényszerítettek a munkásokra, amit azok nem akartak elfogadni. A munkaügyi hatóságok közbelépésére a sztrájkot hétélig felüggesztették. Remélik, hogy addig sikerülni fog a konfliktust békés megegyezéssel elsimítani.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Áru- és pénzpiac

CSIKSZEREDA

Gabonaféléket már nem lehet találni a piacon. A gazdák teljesen kifogytak az eladásra szánt készletekből. Az új termés is gyengének ígérkezik s így még raktáron levő gabonákat nem viszik piacra. A legutóbbi hetivásáron egyáltalán nem volt gabonakínálat. Csúszán újkrumplit hoztak föl és árusították 36 lejfel vékáját.

A takarmány betakarítása most van folyamatban. Árak nem alakultak ki. Előreláthatólag a kínált igen gyenge lesz.

A multheti piaci árak erősen tartják magukat. Egy-két zöldségfélében, kelkáposzta, zöldbab, retek és hagymában volt áresés, ezzel szemben a csirke párja az eddigi 25-30 lejes árról 35-40 lejre ugrott. Gyümölcs piacon nincs változás. Csikban még érett gyümölcs nincs s így az idegenből hozott áruk erősen tartják magukat.

Allat-, nyersbőr- és lisztárak a múlt hét óta nem változtak.

BRASSÓI PIACI ÁRAK:

Marhahús levesnek I. 16, marhahús levesnek II. 10, marhahús, pecsenye 34-36, sertés, combja 26, karaj 32, zsirszalonna 30, zsír 38 lej kg-ként. Tojás darabja 1.10-1.14, csirke párja 30-90 lej. — Elő állatok: Export-ökör 9-11, sertés 17-20 lej kg-ként élő súlyban. Igás ökör 3 ezer-5 ezer, ló 3 ezer-7 ezer, luxus-ló tizezer-tizenhatezer lej darabonként. — Terményárak nagyban: Buza 480-520, rozs 300-340, sörárpa 300-320, takarmányárpa 260-280, zab 360-400, kukorica 320-340, lencse 500-600, fehérbab 380-400, burgonya 150-170 lej métermázsánként. — Takarmányárak: Préselt széna 130-140, laza széna 90-100, szalma 40-50, korpa 240-260 lej métermázsánként.

AZ UNNEP MIATT

Nemzeti Bank, valamint a tőzsdék nem tartottak hivatalos órát.

CSIKAGO

Nyitás:

Buza: július 90.25 szeptember 91, december 92.25.

Kukorica: júliusra nincs jegyzés, szeptember 59.12, december 60.12.

Zab: júliusra nincs jegyzés, szeptember 42.12, december 43.25.

Rosz: július 64.62, szeptember 66.50 decemberre nincs jegyzés.

Zárlat

Buza tartott irányzat: július 90.00-90.50, szeptemberre nincs jegyzés, december 91.87-91.92.

Kukorica erősen tartott irányzat: július 57.50, szeptember 59.50, december 50.87.

Zab tartott irányzat: július 41.87, szeptember 41.50, december 43.12.

Rosz tartott irányzat: július 63.50.

ALLATPIACOK KÜLFÖLDÖN:

BÉCSBEN

12.536 db. sertést hajtottak fel a vásárra, ebből 2971 db. zsír- és 9565 db. hussertés volt. Az irányzat mindvégig élénk volt és az összes minőségekben emelkedtek az árak. Árak: zsír-sertés I-a S 1.17-1.20, öreg 1-1.08, szedett 1.12-1.21, hussertés 0.95-1.20 élő súlykg-ként.

DREZDÁBAN

832 db. vágómarha volt a vásáron. Árak: ökör 23-33 pf., tehén 10-28, bika 20-30 élő súlyban fontonként.

KÖRMENDEN

a marhavásár forgalma élénk volt, tartott árak mellett. A mutakozó takarmányhiány ellenére a felhajtás gyenge. Árak: hizott ökör 40-44, tehén 28-32, növendék 38-42 fillér kg-ként.

KECSKEMÉTEN

közepes felhajtás mellett a sertésvásár irányzata gyengült. Árak: hizott sertés, öreg 67-74, fiatal 65-70 fill. kg-ként.

URAIM!

Svájci szellem!
Angol kényelem!
Fiancia izlés!
Nemzetközi konyha!
Telefonszám: 7-55!

Leveleim: Braşov, Str. Reg. Maria 68.

Hotel Pension Modern

A Nemzeti Bank a törvény szövegét alkalmazza ott, ahol eltérés van a konverziós törvény és a végrehajtási utasítás között

Bukarest, június 30.

Az adósságrendezési törvény végrehajtási utasítása és a törvény szövege között egyes részeken eltérés mutatkozik. Ez az ellentét igen sok esetben jogi vitákra adhat alkalmat.

A Nemzeti Bank ezeknek a jogi vitáknak az elkerülésére most körlevélben utasította összes fiókjait, hogy olyan esetekben, ahol a törvény szövege és a végrehajtási utasítás között ellentét mutatkozik, mindenkor a törvény szövegét alkalmazza.

Megszüntetik az autonóm igazgatóságokat

A munkaügyi miniszteriumban felállított igazgatóság intézi ezentúl az ügyeiket

Bukarest, június 30.

A közmunkaügyi miniszter egy bizottságot küldött ki az autonóm pénztárak igazgatósága új működési szabályzatának kidolgozására.

A bizottság elkészült a tervezet kidolgozásával, amely már július elsejére életbe is lép.

Eszerint

a posta, dohányjövődék és a C. F. R. (Casa Muncii) Munkáspénztárának autonóm igazgatóságát megszüntetik s helyett a munkaügyi minisztérium kebelében állítanak fel részükre igazgatóságokat.

Ez az igazgatóság intézi az eddigi autonóm pénztárak ügyeit, egyetértésben az intézmények vezérigazgatójával.

A világ látható buzakészlete a gazdasági év végéig

London, június 30.

A kedvezőtlen időjárásjelentések nyomán főleg az Egyesült Államokból érkező igen rossz terméskilátások rendkívüli jelentőséget adnak azoknak a becsléseknek, amelyek

a gazdasági év végén megmaradó buzakészletekre vonatkoznak.

A buza- és lisztkészleteket egyes legfontosabb államokban statisztikailag nyilvántartják, de ez a nyilvántartás csak az úgynevezett látható készletekre vonatkozik, pedig ezek a nyilvános raktárakban lévő készletek az összes készleteknek még az értékesítési kampány végén is csak kisebb hányadát teszik. Hivatalos becslésen alapuló számításokat azonban csak a látható készletek tekintetében végezhetünk.

A Külkereskedelmi Hivatal december hó folyamán készített buzamerlege szerint

a világ látható buzakészletei a kampány végére 26.6 millió q-val fognak csökkenni.

Érdekes, hogy a napokban megjelent angol becslés szerint, amely a láthatatlan készleteket is számításba veszi, a világ összes buzakészleteinek a kampány végére várható csökkenése 33 millió q-t tesz ki, tehát megközelítőleg annyit, mint a hivatal öt hónappal ezelőtti becslése.

Az angol becslések szerint az Egyesült Államok készletei kerek 40 millió q-val, Kanada pedig kerek 11 millió q-val csökkennek, míg Ausztrália készletei 1.5 millióval, Argentínaé 10 millióval, a dunai államoké majdnem 6 millió q-val növekedik.

Erősen visszaesett a csehszlovák textilárak romániai behozatala

Cseh gyárosok a régi kliring-rendszer visszaállítását kérték a prágai kormánytól

Bukarest, június 30.

A csehszlovák textilkiviteli cégek, a melyek Romániával dolgoznak, egyre nagyobb izgalommal állapítják meg, hogy az új román kontingentálási és kompenzációs rendszer következtében a Romániába való kivitel majdnem lehetetlenné vált. Különösen az nyugtalanítja a cseh gyárosokat, hogy

míg a román textilbehozatali cégek kompenzáció és minden más nehézség nélkül behozhatják a pamut- és gyapjufonal szükségletüket Ausztriából, Olaszországból vagy Angliából, ugyanakkor óriási nehézségekbe ütköznek, ha a kontingensüket Csehszlovákiából akarják értékesíteni.

Ha rengeteg formalitás után sikerül megkapniuk az elvi hozzájárulást az importhoz, le kell fizetniük egy csomó illetéket, díjat és taxát, exportálniuk kell megfelelő értékű román árut, láttamoztatniuk kell az exportokmányjaikat a különböző exportszindikátusokkal és még ezután is hetekig kell várniuk, amíg megkapják az importautórizációt, amit más országokra legfeljebb 3 nap alatt kiadnak.

Ez az állapot teljesen paralizálta a cseh textilexportot Romániába.

A cseh gyárosok intervenáltak a prágai kormánynál, hogy a régi, kompen-

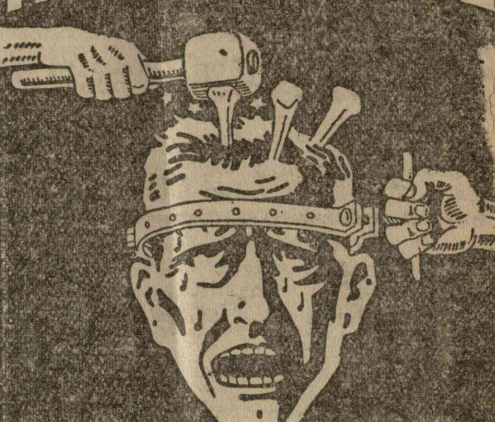
záció nélküli kliring-rendszer visszaállításával védje meg a cseh textilipart egyik legfontosabb piacának elvesztésétől,

de ennek a közbenjárásnak nem sok kilátása van eredményre, mert Csehszlovákia ma még kevésbé, mint valaha van abban a helyzetben, hogy exportlehetőségeket biztosítson a román terményeknek és így nem gondoskodhat a román textilimportőrök megrendeléseinek valutás és kereskedelmi mérlegbeli fedezetéről.

Szakkörök aggodalommal látják, hogy amennyiben a nyár folyamán Csehszlovákia nem tud komoly kiviteli lehetőségeket teremteni a román áruk ottani értékesítésére, akkor a cseh textilimport előreláthatólag már az ősszel el fogja veszíteni romániai üzletének legalább 80 százalékát.

Hiszen már eddig is számos esetben megtörtént, hogy a romániai cégek megcsinálták az előírt exportot és mégsem kaptak behozatali engedélyt, azzal az indoklással, hogy az importot kérő cégnek (amely legtöbbször nem maga effektuálja az exportot) nincsen import kvótája, vagy legjobb esetben a kivitt áru értékének alig 5-10 százalékára adtak behozatali engedélyt.

NEURALGINE

JURIST

FELÜLMULHATATLAN
GYÓGYSZER
FEJFÁJÁS HÜLES MIGRÉNÉ
REUMÁS FAJDALMAK
ELLEN

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGÉRIÁBAN

A közgazdaság hírei

Finnország kontingentálja a takarmányliszt bevitelt. Helsinkiből jelentik: A Finnország és Franciaország között létrejött megállapodás alapján, — amely már érvénybe is lépett — kontingentálják az olyan buzatakarmányliszt bevitelét, amely 2.4%-nál nagyobb hamutartalmu és amelyben mesterséges ásványi anyagok is vannak. A kontingentálás alapjául a múltév szeptember 1-től ez év február 28-ig történt bevitelt veszik.

*

Szervezkednek a vaskereskedők. Július elsején országos kongresszusra gyűlnek össze Bukarestben az egész ország kisebb vaskereskedői, akik régóta elégtelnek a vasipari kartell és az ugyan-csak kartellben dolgozó nagykereskedők üzleti politikájával. De ugyanakkor szervezkedni kezdtek a nagykereskedők is, hogy kivívott pozíciójukat megvédjék. Valószínűnek látszik, hogy a két vaskereskedői szervezet között elkeseredett küzdelem fog kialakulni, amin természetesen a gyárak fognak keresni.

*

Veszedelemes konkurens jön az erdélyi textilpiacra. Az erdélyi textilnagykereskedők körében nagy riadalmat keltett az a hír, hogy az ország legnagyobb textilbehozatali cége, a bukaresti Vartparonion et Hlebnikian cég fiókot akar felállítani Erdély részére, amelyet rendkívül éles versenyt fog támogatni a piacon. Értesülésünk szerint a fiókot valószínűleg Temesváron fogják felállítani.

*

Németország betiltotta a réz kivitelét. Berlinből jelentik: A német kormány betiltotta a réz kivitelét. Kivételt csupán a rézpor képez, egyébként a még a rézhuzalok kivitele is tilos.

*

Románia visszakapja a moszkvai letétet. Ismeretes, hogy a román kormány a világháború alatt nagyértékű letétet helyezett el Moszkvában, amelyet mindaddig még nem kapott vissza. A diplomáciai viszony felvételével aktuális lett a Moszkvában elhelyezett értékek ügye. Slavescu pénzügyminiszter ebben az ügyben megbeszélést folytatott a Nemzeti Bank és a Letéti Pénztár vezetőivel és utasítást adott, hogy a diplomáciai viszony tényleges felvételének idejéig készítsék el a Moszkvában elhelyezett értékek leltárát.

Vasárnapi lapok

A B. L. VASÁRNAPI MELLEKLETE

A hitlerizmus döntő élelviszsgálója:

A Saar-vidéki népszavazás

Szinek és adatok egy Népszövetség által kormányzott országrészből

Hogyan dönt sorsáról a Saar-vidék majdnem 800.000 főnyi és túlnyomóan német többségű lakossága, mi lesz a jövő január közepére kitűzött népszavazás eredménye? — ez a kérdés nem csupán a közvetlenül érdekeltet, hanem csak a németeket és franciákat izgatja, hanem módfelett érdekli az egész világ közvéleményét is. Méltán, teljes joggal! Mert ez a népszavazás lesz a hitlerizmus első, igazi nagy, döntő nyilvános vizsgálója, amelyen egyszer mindenkorra elbukhatik, mégpedig úgy, hogy javítóra sem juthat többé.

A saarvidéki népszavazás jelentőségét sokféle szempontból lehet felfogni. A közgazdászok így vélekednek: a francia frank és a német márka mérkőzése ez. Ez a felfogás persze eleve eldönti a kérdést, hiszen az adott gazdasági körülmények között nyilvánvaló, hogy a Saar-vidéknek nem előnyös a Harmadik Birodalomhoz kerülni, amely katasztrófális pénzügyi és termelési válsággal küzd s márkája ismét az infláció viharos tengerére kezd sodródni. Meg aztán a Saar-vidék a maga dúsz szénbányászataival szerves kiegészítő része a vasipari Elzász-Lotharingiának, amely a versaillesi és locarnói szerződés értelmében most már végleg Franciaországhoz tartozik. Még Hitlerék sem igénylik vissza. A Saar-vidék jelenleg a nagy francia vámuinó keretében igen előnyösen ki tudja élni Elzásszal való egy-másrataltságot, amire nem volna módja, ha januárban visszakérülne Németországhoz, — ezáltal Elzász nélkül, ikertestvérétől elszakítva.

Közgazdasági alapon tehát nem Németországnak kedveznek a döntés esélyei.

Mi a helyzet politikai tekintetben? Erre nézve megbízható helyzetjelentést olvasunk az egyik legtekintélyesebb és legmegbízhatóbb angol lapban, amelynek kiküldött munkatársa a legmesszebbmenő elfogultsággal vette számba a Saar-vidék hangulat-mozaklijának minden egyes darabkáját.

— Látszatra — állapítja meg a beszámoló — a hitleristák uralkodó a helyzetet s az ország-rész Németországhoz való visszacsatlakozása kétségtelemnek mutatkozik. Kiváltképpen amióta a náci berlini parancsra céget változtattak s pártjukat a német egység bégető jel-szávaival dolgozó „Deutsche Front“-nak nevezték ki. Nagyarányu, hangos propagandájuk azt a benyomást kelti, mintha velük volna a német lakosság zöme, s mintha — következésképpen — biztos volna a népszavazásnak az a kimenetele, amely visszatéríti a Saar-vidéket Németországhoz. Valójában pedig a győzelem igen kétes s előreláthatatlan.

Igen, ha a népszavazásra Hitlerék hatalom-rájutása előtt került volna sor, akkor nem lehetett volna egy pillanattal sem vitás, hogy a közel félmilliónyi saarvidéki szavazó nagy többsége habozás nélkül az anyaország mellett foglal állást. A Hitler-diktatura azonban megosztja, széttagolja a németiséget itt is, mint mindenütt a világban.

A visszacsatlakozás mellett feltétlenül csak a jobboldal, maguk a náciak vannak, akiknek számaránya megállapíthatatlan, mert sokszorosan nagyobb zsívaft csapnak, mint amennyi a tényleges erejük. Az ő „Deutsche Front“-jukkal szemben a szociáldemokraták megalkották a „Freiheits-front“-ot, a szabadság frontját, amelyhez kívülük számos haladó és köztársasági szellemű réteg is huz. Ugy a Freiheits-front, mint a külön szereplő kommunisták, akik eddig a „Szovjet-Saar“-t követelték, a jelenlegi helyzet, azaz a népszövetségi kormányzás fenntartása mellett szállanak síkra, ujabban már csak azért is, mert januárig már a Szov-jetsövetség is minden bizonnyal vezetőiágja lesz a Népszövetségnek.

A jobb- és baloldali között haboznak egyelő-re a katolikusok, akik a lakosság döntő többségét alkotják. Lapjuk, a „Neue Saar Post“ naponta beszámol a katolikusok Harmadik Birodalombeli illdözéséről és sanyargatásáról. Részletesen leírta például a würzburgi katolikus püspöki palota nemrégiben történt meg-rohamozását, amelynek során a náciak bitang hazáruólónak és mindennek lehordták a püspököt s azzal fenyegették meg, hogy a dach-

au koncentrációs táborba hurcolják s felakasztják. A püspök nehezen tudott megmenekülni. — A Saar-vidéken általában sok a katolikus menekült is, akik persze távolról sem hirdetik a hitlerizmus dicsőségét s a visszacsatlakozás ellen fejtnek ki propagandát. Az egész saar-vidéki katolikus papság gyakran kikel a náci üpogánysága ellen s ha a Hitler-diktatura nem hagy fel eddigi egyházellenes politikájával, akkor bizonyos, hogy a katolikusok is a visszacsatlakozás ellen fognak szavazni.

A protestánsok és a 4—5 ezernyi zsidó szavazó megkevesébe óhajtja a visszacsatlakozást.

A Saar-vidéken — jelenti tovább az angol újságíró, — állandóan hullámanak a kedélyek, amelyeket mindenekelőtt a népszavazás kérdése ural. Az ünnepnapokon egyre sürűbben felvonulnak az ellentétes táborok, hogy propagandát fejtsenek ki a félév múlva esedékes döntő szavazásra. Saar-brücken városa

gyakran ölt teljes zászlódíszat, még pedig igen tarka zászlódíszat. A népszövetségi kormányzó-bizottság ugyanis megengedte a világ összes független államai hivatalos lobogóinak a használatát. A náciak persze Németország mai két lobogóját, a horogkeresztet és a fekete-fehérs-piros trikolorot tüzik ki egymás mellett. A kommunisták a szovjetlobogót használják (sarló és kalapács vörös alapon), a szociáldemokraták vezetése alatt álló szabadságfrontnak azonban eleddig nincs megengedett lobogója. A hajdani weimari német köztársaság fekete-vörös-arany trikolorja t. i. a múlt év tavasza óta nem állami zászló többé, a tiszta vörös lobogó használati joga pedig még nincs tisztázva. Egyik szociáldemokrata vezető ugyan mostanában kitűzte, de a hatóságok elko-bozták azzal az indoklással, hogy nem hivatalos lobogója egyetlen független államnak sem. A szocdem ellenben hivatkozott arra, hogy jel-

vénytelen a vörös lobogó — a zanzibári szultánság elismert színe. Most a saarbrückeni leg-főbb bíróság foglalkozik a problémával s kérdést intézett a Népszövetséghez, hogy Zanzibár valóban független állam-e? Ha nem, úgy a saarvidéki szocdemeknek más lobogó után kell nézniük, esetleg a kínai zászlót választaniok.

Francia lobogó allg látható a Saar-vidéken, holott az országrész tulajdonképpen francia kézen van, csak népszövetségi igazgatás alatt. A Franciaországhoz való végleges csatlakozás-
ra ugyanis senki sem gondol, hanem csak ez a két lehetőség foglalkoztatja a saarvidékieket: Vissza-e Németországhoz, avagy megma-radni az eddigi helyzetben, azaz népszövetségi fennhatóság és kormányzás alatt.

Egyelőre a legtöbb valószínűség amellett szól, hogy a többség az utóbbi lehetőséget fogja választani. Ezesetben pedig Németország csak a Hitler-diktaturának fogja köszönhetni, hogy a német Saar-vidék nem tért vissza hozzá. S bizonyára meg is köszöni úgy, hogy a náci-uralom attól fog koldulni.

Mert a lengyel korridorra és Ausztriára be-jelentett és annyit hangoztatott igényének fel-adása után a hitlerizmus vesztét kell jelentse az, hogy az anyakeblre igazán visszavagyódó Saar-vidék miatta elfordul Németországtól és a Népszövetség gyámsága alatt marad. Ez lenne a végső kegyelemdőfés a nagyszájú és be-felé hűsködő, de kifelé csak handabandázó hitlerizmusnak.

BUDAPESTI LEVÉL

NYÁRI GONDOK

Irla : ZSOLT BÉLA

1. Nyaralásról

Szó sincs róla, Pesten lehetne legjobban nyaralni a világon, ha Pest csak hegy, víz, söt utca és ház lenne és nem egyuttal kilencszáz-ezer rosszkedvű és százezer, a többiek rossz-kedvéhez viszonyítva tulságosan jókedvű ember lakóhelye. Az eredményes nyaralás lélektan-feltétele, hogy aki két hétre, teszem, be-költözik egy tátrai szanatóriumba, vagy ho-teibe, az elutazását megelőző napig, addig az illuzióban éljen, hogy állandóan ilyen uri és a mindennapi nyavalyáktól izolált az élete. Az orvosok ezt a gyógymodot környezetvál-tozásnak nevezik s ha radikálisan akarnák al-kalmazni, el kellene tiltaniok, hogy a nyara-lónak levelet írjon a férje, a felesége, az üzlet-vezetője, vagy a vagyonfelügyelője, sőt az otthoni barátja, vagy barátója. A nyaralás alapfeltétele az enyhe nagyzási hóbot: a ke-reskedő higgye el magának és hitesse el a szomszédjával, hogy az üzlete folyton fejlődő vállalkozás, amely kivételként erősíti meg az általános gazdasági romlás szabályát, az ügy-véd felejtse el, hogy a végtelen rummy-partin kliensek bélyegpénze és depója uszik el víz-szahozhatatlanul, a színműró írjon szindara-bot és felejtse el, hogy az elmúlt szezonban megbukott a lehetetlen viszonyok miatt, a leá-nyok hazudjanak és higgyék el a hozományt és a makulátlan előéletet, az asszonyok higgyék el, hogy a szobaszmazsédjuk végre igazán sof-för-típus. Ha sikerült magukat alaposan bele-heccelni ezekbe az irreálisokba, akkor kap-tak két szép hetet az élettől, két olyan hetet, amelyet nem fertőzött meg a valóság, tizen-négy nap hazugságtól, öncsalástól és mások jótékony becsapásától megszépített mesevilá-got. A mesében a tündérkirálynő csak egy rap-pot engedélyez a szegény embernek, hogy ki-vánjon, amit akar: nos, a tengerrel, vagy a hegyekkel, a cégezető két hétig lehet bank-igazgató, a hirdetői ügynök főszerekesztő, a kis démon primadonna, vagy urinő és az urinő démon. A nyaralásban mindenki lehet dok-tor és direktor, sőt méltóságos ur, külföldön mindenestre lehet von és zu is.

Ez az, amit a pesti nyaralás nem tud nyuj-tani, ez a két mesebeli hét, amely mindenkit előléptet és nemessé üt és gazdaggá varázsol. Különösen az utolsó évek, legkülönösebben ez a nyár alkalmatlan az effajta ön- és közillu-zionálásra. Itt már mindenki tudja, hogy a nagy turaautó miért és meddig állt hat hóna-pon keresztül a garage-ban és annak az or-vosnak nevét is ismeri mindenki, aki este hat óráig bérlti a kocsit, hogy a tulajdons 8 óra-

kor Budára vagy a szigetre sistereghessen ve-le azok közé, akikről az otthonmaradt polgár azt hiszi, hogy a kevesek közé tartoznak, akik meglehetik s akik egymásról már régen tud-ják, hogy bár nem tehetik, de teszik. Itt már mindenki előre megjelöli az előjegyzési nap-tárban a pontos napot, amikor X-nek fel kell ajánlania kvótát, sőt vannak, akik pontosan megállapítják a menetrendben a vonatot, ame-lyen a hitelező bosszúja és a törvény sujtó ke-ze alól ki fogja vonni magát. Itt az íróról tud-ják, hogy a darabja nem a rossz gazdasági vi-szonyok miatt bukott meg, a kis démonról eset-leg elhiszik, hogy urinő, de arról a bizonyos urinőről, aki demónnak akar látszani, tudják, hogy eredetileg sem volt urinő. Itt nem lehet a nemességgel imponálni, mert minden másod-ik pocak, amelynek a strandon nekiszul, egy méltóságos urhoz tartozik. Itt nem lehet gaz-dagságot színelni, mert másnap a város má-sik végéről jelentkezik a nyakkendőkirály és a csemegekerekedő, akinek még a téli ruha és a téli estélyek révén tartozol.

Ezért nem lehet nyaralni Pesten, ezért kell elutazni oda, ahol földöntikárt, portást, pincé-reket tartanak azért, hogy a pénzédért elhi-tessd velük, hogy apai ágon a honalapítóktól, anyai ágon, ha nem is a Morganoktól, de leg-alább szerényen az immár hanyatló Rotschil-doktól származol s hogy végül mindezek a va-rázslók saját hazugságodat elhitessék veled is a saját pénzédért. ...

Ezt a gyógyító „környezetváltozást“, ezt a zsonditó Coué-kurát nem lehet többé megkap-ni Pesten, ahol az emberek kezdenek olyan-formán hivatkozni a pénztelenségükkel és a kilátástalanságukkal, mint a háború alatt egy jólfejtett viszérrel, vagy szívbillentyű-elégte-lenséggel.

2. A kabátról

Egyébként Pesten a kánikulában a férfiak-nak a kabáthoz való makacs ragaszkodása nem utolsó sorban a makacs törvénytisztelet-ben s a rendellenestől való gyáva tartózkodás-ban rejlik. A férfiöltözködés különben is sok-kal konzervatívabb, sokkal szemérmesebb, mint a női, — egészen bizonyos, hogy nem-csak azért, mert a szabók úgy akarják, hanem főként, mert a férfi valóban konzervatívabb, és — szemérmesebb a nőnél. A férfire nehéz lenne rádiktálni azokat a dekoltázsokat és lengeségeket, amelyek mellett a nő a felöltö-zöttség teljes biztonságában vonul fel a leg-elesebb reflektor megvilágításában is. A fér-fi szemben a nővel, nem exhibicionista és még

férfitársai között sem találja meg azt a töké-letes feszélytelenséget, amit nem ritkán a nők férfiak között is megtalálnak. Ez a férfi alap-természetében rejlő ok tehát eleve megnehezi-ti az utcai ingujjra-vetkőzés generális bevezet-ését. Aki nő nyári melegben meglátogatott már jőnevelésű férfit a lakásán, megfigyelhet-te azt az ijedt, zavart gesztust, amellyel, ha történetesen ingujjban lelte, a kabátja után kap. Nincs az a fürdőző Zsuzsanna, aki olyan őszintén elrémül a vigyorgók szemelőltára, mint amilyen őszinte tud lenni ez a férfi-gesz-tus.

Ez a tartózkodás azonban nemcsak a szemé-remben, de egy bizonyos meggyőződésedett „Minderwertigkeitsgefühl“-ben is rejlik. Amióta a művészet felfedezte az emberi testet, szép-ségkultusza mindig egyoldalú volt a férfi-test rovására. A renaissance festői, ha ferfi szen-tet festettek, igyekeztek azt előlécsíteni. A Szent Sebestyének például akiket aktján kel-lett ábrázolni, szinte kivétel nélkül fiatal leánytestek. És még ma is az a hejzét, hogy, akik erkölcsileg már megbékéltek a női akt-tal, amelynek meztelenségét „a művészet szankcionálja“, még mindig felháborodnak, vagy legalább is idegenkednek a férfi-akttól. Nemrégiben történt, hogy egy szoborpályáza-ton szimbólikus férfi-akttal jelentkezett egy szobrász és általános leszavazásban részesült ugyanakkor, amikor már minden gyerek-játszóter szökőkútján meztelen nimfák köpkö-dik a vizsugarakat. Érthető, hogy a férfi a női test egyoldalú ünneplése és művészi kultusza nyomán óvatosabban leplezi le testét, mint a nő, aki egy szeletnyi pucérsággal — legalább hite szerint — erotikailag és esztétikailag „biztosra megy“. A férfi testi deplasszirozott-ságában azt hiszi magáról, hogy nyomban esetlenné és szőgletesé válik ha kiszabadul ruhja mértani vonalai közül. Még éjszakára is szívesen ölti fel a pizsamát, amely nyakig el-rejtí, — holott a nő, amikor a férfitől adap-tálta a hindu hálózsákot, nyomban megtalál-ja a módját, hogyan lehet fitogtató céljainak megfelelően átalakítani.

Már most ami az aktuális ingujjkérdést il-leti, van egy speciális pesti vonatkozása is, hogy seholsem olyan fontos, nem is az érvé-nyesüléshez, de már a starthoz sem, az ugyne-vezett jólöltözöttség, mint Pesten. Aki be akar jutni egy miniszter, vagy bankdirektor elő-szobájába, hogy kérhessen valamit, — annak legalább úgy kell öltöznie, mint ahogy másutt a miniszter vagy bankdirektor öltözködik. Pest még ma is megköveteli színházaitól, hogy a darabokat fényesen stafirozza ki, megköv-

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

teli kávéházaitól és éttermeiktől a luxuriózus külsőségeket, aki itt fellázad ezek ellen az igények ellen, az már el is bukott. Ugyanez vonatkozik az öltözködéssel is. Szomokinghoz a világ minden kincséért sem vennél fel puha inget, holott a walesi herceg már a frakkhoz is ezt hordja. Van egy külön pesti férfitudat-kódex, amelynek szerény és kihívó tulajdonságai pszichológiailag éppen egy bizonyos fajta bizonytalanság-érzetben gyökereznek: a parvenü nyugtalanságában. A pesti ember túltöltözködik, éppen attól való félelmében, hogy nem öltözködik elég jól. A pesti emberből még mindig hiányzik az a lezserség, amely az igazi eleganciát jellemzi: még mindig a jól svejfoit kabátban, a nadrág éles bugyijában és a kemény gallérban találja meg kifogástalan öltözködése biztosítékait a saját maga számára is. Ezért nem meri könnyed gesztussal ledobni a kabátját sem, ami már a biztos, szilárd konvencionális keretektől való kimozdulást jelenti, bizonyos lenge lomposágát, amely csak azoknak áll jól, akik már nem válnak külön a ruhájuktól, hanem olyan természetesen viselik, mint a bőrüket.

*

A legfőbb ideje lenne, hogy a pesti férfi végre ne úgy öltözködjék, ahogy néhány divatos szabász a lordok egyenruháját elképzeli, hanem a saját gusztusa és főképp saját gazdasági helyzete szerint. Minél egyszerűbb, praktikusabb utcai- és munkaruha és minél elegánsabb estélyi ruha, — ez a francia férfi-elegancia alaptörvénye. Ezt az alaptörvényt kellene Pesten is kodifikálni a korzó-elegancia ellen, amely a szerény jövedelmű banktisztviselőre és fiskálisra is rákényszeríti az intenzív professzionista öltözködést. És ha a doktor ur és a méltóságos asszony felháborodik is az ingujjon, igenis, letvetni a kabátokat, mert ahhoz semmi közünk, hogy másnak nincs melege harminchárom fokos kánikulában sem. S egyáltalában semmi közünk ahhoz, hogy néhány sznob, aki sohasem volt egy angol klubban, hogyan álmodja meg az angol gentlemant és ahhoz sincs közünk, hogy néhány férfi-manequin tisztában van azzal, hogy a hölgyek az „armer Gigolo“-tól is elvárják a kifogástalan eleganciát és illendőséget.

2 milliárd szépitőszere

Egy amerikai szaklap rendkívül érdekes adatokat közöl arról, mennyit költenek az amerikai nők szépségük fenntartására, illetőleg egy-egy szépségbeli fogyatkozás elleplezésére.

Az amerikai nők a maguk összeségében szépségápolásra évenként kétmilliárd dollárt költenek, többet, mint amennyit évenként kalapra, ruhára, sőt ékszerre adnak ki. Az említett összeg túlhaladja egyszersmind az Unió nem egy államának állami költségvetését. Elfogyasztanak egy évben 4000 tonna rizsport, 52.400 tonna (!) zsirkremit, tehát körülbelül két kilogrammot évenként és személynként, ha mint általában szokásos, a szépségápolás tekintetében számbajövő női lakosság számát 26 millióra tesszik; 26.500 tonna arcvizet, 19.000 tonna különleges szappant; 17.500 tonna aranykrémet, 8750 tonna nappali krémet, 6562 tonna fürdőszót és 2375 tonna ajkpirosítót. És emellett a női folyóiratok egyre azt hajtogatják, hogy az amerikai nő kozmetikailag „rosszul táplált”. A jól ápoló nő szépitőszere és kezelésre évenként legalább 307 dollárt kell hogy költsön évente. Az újkori szépitőművészet gyors elterjedését Amerikában két tényező istápolta. Elsősorban a mozi volt rá nagy befolyással. A mozi-művésznőket iparkodtak ugyanis a nők utánózni a ruházkodás és a külső tekintetében. A híres művésznők szépségügyi titkait pedig elárulták a folyóiratok. A második tényező az, hogy Amerika fölvirágzó kozmetikai ipara, látván az egyre nagyobb fejlődéssel kecsegtető jövőt, csakhamar hihetetlenül buzgó hirdetéssel kezdett dolgozni. Egyáltalában nem ritkaság,

hogy egy-egy folyóirat hatvan, sőt még több szépitő készítményt hirdet és dicsér írásban és képből. Ha meggondoljuk, hogy például a „Saturday Evening Post” egyetlen színes hirdetésoldala tízezer dollárba kerül, könnyen meggyőződhetünk egyes cégek tehetőségéről. A szépitő ipar ma az ötödik helyet foglalja el a sippal-dobbal dolgozó amerikai iparok közt. A sorrend ez: gépkocsi, élelmiszer, orvosság, dohánykészítmények, szépitő készítmények. Az utóbbiak hirdetésére a legutóbbi években évenként átlag 16–20 millió dollárt költöttek.

BUZIÁS

GYÓGYFÜRDŐ

(Román Nauheim):

Páratlan szénsavas rádióaktív
sós-vasas forrásvizekkel.

Biztos gyógyhatás: szív- és vérkeringési zavaroknál szervi, elhízásos, érelmeszesedés, vesebaj, vérszegénység, izomszűz, holtyaghurut és kimerültes idegesség esetén.

Női betegség, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezőek nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) esetében a legjobb eredménnyel.

Természetes szénsavas-sós-vasas fürdők, ivókurák, szak-szerű orvosi kezelés.

Kitűnő konyha — Elsőrendű szállodák.

Diétás penziók, mérsékelt árakkal, új, modern uszoda, napfényes stranddal.

Fürdőidény: május 15-től október 1-ig.

Prospektust, felvilágosítást szívesen küld:

Muschong Buziási Gyógyfürdő Rt. Fürdőigazgatóság, Buziás, (Banat)

Meghatott vallomás egy hajdani „hétkás”-ról, akit az olvasókhöz küldök „lelencbe”...

Beszél Nemes Ferenc, a B. L. és a Népujság „Elemista voltam...” című vidám ajándék-regényének szerzője

Életemben eddig csak egy olyan kisfiút ismertem, akit szívem egész melegével szerettem. Ferikének hivatás és husz évvel ezelőtt nagyon jóba voltunk. Mint ha még most is magam előtt látom... A drága gyermek szélesszegélyű bőrsapkát, matrózbluizt, arasznyi rövid nadrágot, lecsuszott, rangasz „fuszeliiket” és bubájos gomboscipőket viselt. Ez volt hajdani sikkes „kompléja”, amelyben a kisváros poros flaszterén grasszált...

Gyorsfényképem is van róla. Kegyeletből őrzöm, mert bizony ez a megsárgult fotográfia csak amolyan „vizit-portrait” felirású, kartonra ragasztott „nyves-hát”, amit egy mélyen tisztelt vásári fényképész remekelt. A kép egyik sarkába csupán egy szót körmölt a szépművészeti fiatalur, azt is inkább véste a tompa plajbásszal, mint irta... Csak annyit, hogy: „En”...

Ez a legelragadóbb „pofalemezem”. Azóta se készítettek rólam ilyen lenyűgözőt...! Valóságos kiskorú rablóvezér benyomását keltem, aki széken áll ugyan, hogy ellenállhatatlan marconasága jobban érvényesüljön... Elszánt tekintetéből azonban látszik, hogy ha nekidurálja magát, az egész világot igájába hajtja!

Mindezt csak azért bocsátom előre, mert „Elemista voltam...” című vidám regényemnek ez a hátulgombolós dzsentlmen a főszereplője...

Ennek a „megboldogult hétkás”-nak a színdarabnyos életével, boldogságtól csaknem kicsorduló napjaival és színtőlátó mámoros gyermekéveivel találkozunk az olvasó regényem lapjain.

Most már legalább tudják, ki a regényhősöm?! Magam vagyok, kukk!

„Élet, élet, gyerekelet, az aztán az élet!”

Amikor irtam, úgy éreztem, hogy buvárruhában az elmúlt évek egyre jobban mélyülő tavának a medrébe bocsátkozom és onnan hozom fel ezeket az eseményeket, amelyeket, odalenn a mélyben, gyöngyházszerű csillogással pont be az Idő... Igazgyöngy lett minden régi nap, az írás fonálára fűztem valamennyit és egy könyvben összekötve, tisztelettel átnyujtom a közönség vizsgabizottságának...

Mindamellét figyelmeztetem Önöket, hogy nem lehet elbuktatni, mert — amint azt regényem címe is tanúsítja — „Elemista voltam...” sőt a gimnázium is a hátam mögött van már vagy nyolc esztendeje... A gyermekcipőket már csak a regényem címlapján viselem, amelyen egy snájdig K. u. k. tiszt lakkszimás lábainak és egykori német „frájlájn”-om nem kevésbé formás vádlójának tőszomszédságában megörökítettem a hatéves, hajdani „Feriike urfi” is...

Azt a taknyos, de mégis kedves kilyköt, akit könyvem által rövidesen az olvasóhoz küldök „lelencbe”... Ha velem egyformán fogják szeretni, szellemi gyermekem sorsa felől cseppet sem aggódom!

*

Mert — hadd könnyítsek szerénytelen

lelkemen! — én nagyon szeretem az „Elemista voltam...”-ot! Hiszen az első regényem! Így vagyunk mindennel, ami első... Legyen az cigaretta, csók, szerelem, hosszunadrág, vagy akármi, csökönyösen ragaszkodunk hozzá... A regényemet különben szerfölött mulatságosnak tartom! Amennyiben ezt a kijelentésemet hencegésnek minősítik, — nem bánom — „vágjanak fel” Önök is! Vágják fel a könyvem lapjait és olvassák végig!

Igy aztán „kvitték” leszünk!

*

Azt hiszem, egyetértünk abban, hogy a gyermekkor jó kor...! A közmonlás pedig azt mondja, hogy: „Jó kornak nem kell cégér! Még csak annyit jegyzik meg sebtében a regényemről, hogy jwarészt a tündéri békeében játszódik le és elejétől végig töltötöllel irtam, telát nem „gépies” munka!...

Hogyan is lenne, hiszen a szívembe mártottam a tollat és onnan pumpáltam a piros tintát, amellyel könyvem fejezeit papírra vettem. Rózsaszínű szemüvegen néztem a multba, amelynek gomolygó ködfátylái lassanként figurákká materializálódtak és regényalakokká lettek!

Írógéppel talán könnyebben ment volna a munka, de mit csináljak, ha csak töltötöllel van...?! Hogy mégis kárpótoljam magamat, amikor regényemet befejezem, az íróasztal egyik sarkán, — „le-kopogtattam”...

*

Mint olyan embernek, aki enyhe szé-

A föld kiszárad

Amióta beittott a korai kánikula, azóta állandó az újságok esőrovata, amely most már tekintélyes nedves eseményekről számol be. De hiába: a földgolyóbis mégis csak kiszárad. A szárazföld egyharmada kevés esőt kap. Az amerikai légi minisztérium meteorológiai hivatalának becslése szerint naponta 4.000 zivatar van másodpercenként 360.000 villámlással. Csakhogy az eső egyenlőtlenül oszlik meg a földön. Jáva szigetén évenként átlag 220 zivatar van. A Vaialeale hegyesueson (Havai) 1922 május 21-től 1923 május 30-ig pontosan 14.242 milliméter lecsapódás volt. Még több az eső Afrikában, a Kamerun-hegy nyugati lejtőjén. Cumberland, Európának esőben leggazdagabb területe, alig egyharmadát éri el ennek az esőmennyiségnek. Nincs terület eső nélkül. Egyiptomban, Assuan vidékén, amelyről sokáig az volt a vélemény, hogy ott egyáltalán nincs eső, néhány évvel ezelőtt sűrű eső esett. A Szaharában átlag négyszer van zivatar évente. És mégis bebizonyított dolog a föld fokozatos kiszáradása. Egy tenger, akkora, mint a Földközi tenger, 4000 év alatt eltűnt. A Gobi-sivatag lett belőle. A kínaiak ezt a területet azelőtt „Sedhai”-nak, nyugati tengernek nevezték, ma „Hankai”, kiszáradt tenger a neve. Kiszárad a Kaspitenger is. Mai víztükre 26 méterrel lejjebb van a Földközi-tengernél és földülete kerek 190.000 négyzetkilométerrel kisebb lett. Afrikában eltűnt a Djouffitenger és a Talak-tó. A Csad-tó évszázadokkal ezelőtt akkor volt, mint Franciaország, ma csak akkora,

dülést érez, valahányszor napjaink mindennemű förtelméről értesül, szívügyem volt, hogy az „Elemista voltam...”-ot megírjam. Mert elsüllyedt világ ez, ott a könyv lapjain, jobb és boldogabb...! Ma már a férfi távlatából, valósággal „Atlantisz”-nak tűnik fel a kisváros, ahol hősöm, mint rakoncátlan, de mindamellét nyafka süvölvény az elemi padjait kop-tattal!

Szellemet idétem az „Elemista voltam...” lapjain. Mindnyájunk közös, régi szellemét: „Öfenséget, a gyermeket,” aki rokonszenves és üdítő „aszírlástei” ezen az ágyudörgésen, 1934-es szeánszon...

Ismerj magadra bennem, nyájas olvasó! Enyhülj meg gondjaid közepette és nézzél a multba! A szép gyermekkor jön itt vissza egy szóra...! Szeresd ezt a könyvet, mert nem a Mával foglalkozik! Ne ked íródott, a felnőtt elemistának, akinek megritkult a haja és hosszabbak lettek nadrágszárai, de néha-néha még visszanez az évek országutján... Visszanéz és felsóhajt, mert hajdani énjét látja, mint rövidnadrágos elemistát, aki fittyet hány a világra és vigan gondtalanul karikázik...

„Elemisták voltunk...”, nyájas olvasó! Mindannyiunk kollektív biográfiája ez a vidám regény, amelyről szólvá nem kellett volna így elszontyolodnom! De mikor engem is megháznak ezek a régmúlt, derűs évek?!

Hogy is vigasztalódjam? Azt hiszem, hogy el kell olvasnom a regényemet!

akkor Belgium. Algériában a francia uralom első éveiben, átlag 472 milliméter eső esett egy évben, ma már csak 720 milliméter. Ausztráliában kiszáradt az Eyre-tó, amely akkora volt, mint például Karintia. Középeurópában is buzgón tanulmányozzák a nagy szárazságot. Hogy az időjárás mennyire foglalkoztatja a tudományt, bizonyítja az a tény, hogy több mint 47.000 könyvet írtak róla. Milliárdokat költenek mesterséges vízszerzésre és kiszáradt, kopár földterületek újra életrekeltesére. Francia és amerikai mérnökök a Szahara vízzel-ellátásának lehetőségét tanulmányozzák. A föld kiszáradása ellen irányuló küzdelem még sok óriási földadatot ró az emberiségre.

EGY HAZ, AMELYBEN AZ EGÉSZ EMBERISÉG ELFÉR

Egy ráérő tudós kiszámította, hogy milyen nagyannak kellene annak a háznak lennie, amelyben az egész emberiség egy fedél alatt élne. Szerinté, ha figyelmen kívül hagyjuk, hogy ilyen nagy házat a gyakorlatban alig volna lehetséges felépíteni, akkor számításainak eredménye a következő: Kellene tizenkét négyzetkilométer területű, 380 méter magasságú, százeletes épület. Ez elegendő nagy volna, hogy benne 1.600.000 szoba elférjen, az összesen 54 kilométer hosszú folyosókon. A házikóban 2.270.000 ablak és ajtó volna. Minden lakóra harminc köbméter levegő jutna.

Korvin Sándor:

Egy nagy magyar
realista:

Nagy Lajos

Nagy Lajos, akinek neve a haladászelleme magyar köztudatban — méltán — modern prózairóink egyik legelsőjeként szerepel, a háború előtti magyar novella ama hőskorszakában jelentkezett, melyben — egy akkori antológia szerkesztő szavaival élve — minden elbeszélés egy elvetett regény volt. Természetesen kitüntetett értelemben. A mostoha köz- és irodalmi állapotok (mégis a maiaknál mennyivel különbek!), a „modern” regénnyel szembeni idegenkedés (Mikszáth és Herczeg voltak a korszak kegyeltjei), valamint az újságírói robotmunka a fiatal prózairókat odajuttatta, hogy legkülönb regényelgondolásaikat egy-egy novellába öljék bele. Hiába minden, élni kellett s a magyar író fillérekért dobta oda áldozatul álmait a falánk napisajtónak, vagy irodalmi folyóiratok legfeljebb elbeszélésre futó keresletének. Így növekedett, pompázott az akkori magyar novella az írók nyomorúságából és regényálmából, mint a nő, kinek megtevesztő ragyogása mögött gavallérja koldusbotra jut. A magyar elbeszélés e dus pazarlása közepette Nagy Lajos, aki eleve novellistának indult, a maga tárgyilagos modorával, keresetlen, élesszemű s kritikai beállítottságu realizmusával, — hogy őszinték legyünk — szerény (igazságtalanul szerény) jelenségnek tűnt. Ugy is élt a köztudatban, mint élesszemű, de vékonykényű novellista. Ha szabad megemlítenem itt egy személyes élményemet, jómagam, mint a legfiatalabb irodalmi évfjártat álmalában, csak vagy másfél évtizeddel megkésve tekintettem át e korszakot és olvastam a Nyugat egyik régi számában — amikor is az idők ismét a realizmusnak kezdtek dolgozni, — Jó fiu c. novelláját s meglepett realizmusának, lélektani megfigyeléseinek éles és finom biztonsága. Pályájának erre az időre eső mozzanatait nincs módomban ismerni, nyilván mivel személye nem is állt ez idők irodalmi életének előterében.

Írói fejlődésének igazi telje és kibontakozása s ugyanakkor híven követett — realizmusának kor-igazolása a mi időnkre esik. Lecke c. novelláskötetének megjelenése Nagy Lajos második korszakának szembetűnően nagyjelentőségű állomása. Annak a harcos Nagy Lajosnak ismételt jelentkezése ez, aki már az 1922-ös esztendőki politikai részegsége közepette „Tálatkozásaim az antiszemizmussal” c. (saját kiadásu) könyvében, valamint a Nyugatra írt cikkeiben a szociális igazságtalanság, a gyűlölködés s e „daliás” konjunktura vitézei ellen fordul nagyszerű szatírája, heve és becsülete minden szikrázó élével. E kiállítás erkölcsi értékét csak növeli az a körülmény, hogy a kávinista, magyar Nagy Lajos részéről ez korántsem önvédelmi cselekedet, — de becsületének, emberségének parancsa, akkor, amikor nem lett volna nehéz a kokárdás daliák közé keverednie. Ismétlem, a Lecke c. kötete s a Forrás-csoport fiataljaival való együtt-munkálkodása az új időkre fölszerelt, biztos tekintetű, keményszavú realista fellépése, aki írását pontosan az idő vonalába állítja a társadalmi kritikának azzal a felmorzsoló iróniájával, amely a könyvező létezikaszt bírálólag ábrázolja és meghaladja. Realizmusának következetes kerestülvitele volt ez, kritikai beállítottságának társadalmi kiértékelése, az író tevékeny magatartásának első erőteljes megnyilatkozása. Realista bírálata már nem vesztel csupán az elszigetelt mozzanatok felderítésén, hanem igazságszombájában a nagy társadalmi összefüggések megragadására tör — s ez az, ami írásainak oly széles távlatot ad. Mivel pedig sohasem álltatta magát az ábrázolt válságok és elváltozások okai fölül, kritikája mindenkor konkrét, társadalmi, azaz — Ernst Glaeser egy kitűnő megkülönböztetésével élve, — rendszereket lát ott, ahol mások csak egyéni tragédiát. Ezért nem él soha lélektani kibuvókkal, noha jómaga — idevágó tanulmányaiból ítélve — a modern lélektanokban jártas és képzett.

A Lecke után — a nehézségek ellenére is — jórészt saját kiadásában jelenteti meg írásait, melyek lassu kiérésű, mélyenjáró tehetségének biztos fölvilágosítását mutatják. A Bérház, 1919, május, Két fiu ült egy padon c. kis kötetet, Szilveszter, Három vidám fickó c. novellái, Három város c. szociográfiái gyűjteménye irodalmunkban szinte páratlanul korszerű írói foglalkozást jelentik, aki témáiban és eszközeiben egyaránt a legforróbb aktualitásokban él és tájékozódik, bíráló élességgel mindig előre tekintve a fenntartásnélküli, tiszta társadalmi kibontakozások irányába. Ezért aztán érthető, ha irodalmunk egynemű vaskalapos óra „irányzatossága” miatt korholja a magyar széppróza ama világnézeti aszályá középette, melyben értéksökkenő minden termékeny irányzatosság még akkor is, ha vonalát maga a történelmi igazság rajzolja ki. Természetesen ezek az aggályoskodások Nagy Lajost vajmi kevésbé érintik. Történelmi és szociális felis-

merésehez való ragaszkodása, magátólértendő hűsége vezeti tollát; s ez egyben az ő legbensőbb egyéni hűsége is önönmagával és írásaival szemben. Ezért nincs írói pályájának egyetlen kisiklása, de még törése sem. Világ-szemléleti és írói fejlődésének következetességében egyedül áll a középosztályból indult kortársai közt. Most, hogy Kiskunhalom c. — eddig terjedeleme is legjelentősebb — kötete megjelent, széles körben figyeltek fel rá, s most kezd elfoglalni a köztudatban is az őt mindenképp megillető helyet. A Kiskunhalom keresztül-kasul újszerű írás, tónusban és formában uttörő újítás. Eszközeinek teljes birtokában lévő író munkája a témakezelés fölényes biztonságával. Kiskunhalom alföldi nagyközség egyetlen napja, 1932 augusztus 17-én reggeltől estig, olyan realista részletességgel s — ha ez nem paradoxon, — a tárgyilagosság valami olyan parázsával, ami Nagy Lajos legjellemzőbb sajátja. Valóságérzéke csillogtatlan, iróniája vág, mint penge, stílusa minden puritán mérséklete mellett is, — mint mindig — frappáns s itt különösen izes.

Jellemzőjére talán kellő világosságot vet a következő részlet, melynek szüksézságában egy egész magyar faluvilág feszül: „Mindakét csendőrt kitűnő terméti, erős ember. Az egyiknek az arca enyhén himlőhelyes, de szabályos, a szája vékony metszésű, kék és hideg tekintetű a szeme; ahogy kakastollas kalapját leveszi és zsebkendőjével megtörli a homlokát, látni, hogy a homloka magas, haja urias gonddal ápolott. A másik csendőrt alacsonyabb társánál, de legalább középterműt, vállas, a mellkasa domboru, bajusza szénfekete, szeme tüzzel lobogó. Olyan a két csendőrt mellett a két civil ember, a hevesi, meg a kunhalmi, mint két ágruszkadt. A csendőrök tiszták, csak éppen a cipőjük, meg a pantallójuk alja poros. Kemények, a képük, a gallérjuk ragyog, villog, egy-egy mozdulásuk erőt sugároz. A két ágruszkadton csodálkozna valami idegen világból szemlélő, hogyan is lehet, hogy ezek a „dolgozók.” Igen, ezek a dolgozók, a másik kettő meg csak úgy vigyáz rájuk.”

Nagy Lajos a haladó magyar értelmiség kritikai szemléletének írója. Az állapotainkkal való szociális és erkölcsi felszámolás munkáját végzi ő a kritikai magatartás töretlen szilárdságával. Ez avatja őt egyben a társadalmi felszabadulást áhító rétegek fegyvertársává.

A realizmus korszerű térhódítása — a prózában s a lírában is, — az ő kezdetől vallott, következetes realizmusának szolgáltait igazságot. Pályájának felfelé ívelő vonalában a társadalmi realizmus irodalmi módszerének igazolását láthatjuk.

Rosen Alice:

AHOGY ÉN LÁTTAM ŐT...

Rozinka

Oh régóta ismerem Rozinkát.

Mindig ilyen volt, ilyen apróka, öreg és fonnyadt, valami határozatlan átmenetben a sülőd lány és egy kis vénasszony között. De végeredményében sem egyik, sem másik, — nem kislány (de régóta, Istenem!) és nem asszony, — hanem egy szűz, vagy koros hajadon, vagy hogyan is mondjam csak hogy meg ne bántsam, hiszen olyan kedves szegényke, csipogő madárhangjával és sárga, ráncos és mégis fiatalos arcával, mint egy egyiptomi szoborcska. . .

De legjobban egy zölden elfonnyadt gyümölcsre emlékeztem engem, amelyik fanyaron, eretlenül aszalódott az ágon. Soha senki nem tartotta érdemesnek utána nyulni és úgy maradt meg az egyedüliség fájdalmasan szent lemondásába sűppedve, mint lakatlan ház egy elhagyott szigetén. Sokszor láttam Rozinkát parányi, sárga kezeivel szorgosan öltöztetve, amint valami patyolat-selyem fölő hajolt, mert varrónő Rozinka s az a ruha, amit ő varrt, még a polgármesternő zsúrján is feltűnést keltett volna, ha azok az urihölgyek történetesen Rozinkánál varratnának. De azok a hölgyek talán azt sem tudták, hogy hol van a Madár-utca, ahol Rozinka lakik s így meg lehet érteni, hogy inkább csak masamódlányok, hivatalnoknők és diáklányok jártak a Rozinka „szalonjába”. . .

Nem tudom, bány éves lehet Rozinka s előreláthatólag nem is fogom megtudni. Lehet, hogy ötvennél is több, de az is lehet, hogy csak harmincöt. Ez egyike azon titkoknak, amiket Rozinka féltve őriz leányéletének egyéb kincsei között. En tisztelem ezeket a titkokat s nem faggatom őt, amikor néha sóhajt, vagy sokatmondólag mosolyog — és a messzibe néz. Néha lekonyul Rozinka kis madárfeje s bazedoffkóros, hervadt nyakán láthatóan remegnek az izmok. Ilyenkor mindig a napokra kell gondolnom, amik elvonultak felette s amik még jönnek, ott abban a kis fülkében, amit „varrodának” hív, azon a kis nyiszlett kanapén, ami a hálója, a kis bádogskatulya mellett, ami a tüzhely, a zöld és kancsal, gonosz tükör-

rel szemben, ami a fényűzés s a poros papírvirágok között, ami a szépség és romantika Rozinka életében. . .

Oh, Rozinka, micsoda erő tartja azt a szomorú, aszott, beteg kis testet? Hogy bírta a napok súlyát, a vasaló széngázgőzét, azt a nagy, mindennap megújuló küzdelmet egyedül, mindig egyedül a maroknyi élelemért, kis, lehullott kartondarabokért s életnek csufolt hajnalokért, nappalokért és hideg, magányos életekért? S a ráncos, sárga arc, a kis csillogó szemeknek tükre néha még mosolygó megértést is tükrözött.

És nemrégiben volt, hogy Rozinka letette a varrást, mert már besötétedett. Lámpát gyújtott, majd vacsorát készített magának.

— Csak így, szegényesen — mosolygott szögre nyúlva s egy kis bádogbográtról némi tejjel ráállított a vasaló parázsára.

Mikor a tej felforr, levette, majd egy fiókból délről eltett kenyérdarabokat szedett elő. . .

Amint néztem, hogyan szorgoskodik egy tenyérnyi helyen, rámpillantott, majd titokzatosan elmosolyodott. Ez a mosoly úgy megfialította, hogy szinte beleszépült.

— Mit mosolyog, Rozinka? — kérdeztem tőle.

— Azt, hogy maga még nem is tudja, mi utaság.

— Mi lenne? — kértem.

Egy kis sokatmondó csend után:

— Menyasszony vagyok! — Így Rozinka.

Öröms, mohó kíváncsisággal kérdezgettem tovább:

— Igazán, Rozinka? És ezt csak most mondja: S kicsoda a vőlegény?

Rozinka közelhajolt hozzám s titokzatosan sugta a tülemből:

— Egy özvegy ember, szabó, de oly szép, fess ember, koromfekete bajusza van és a keze, ha látná, mint egy grófé, oly finom. De igazán ne mondja senkinek, még titok, majd ha megjön, akkor megtudhatja mindenki, akkor mindenkit meghívunk az esküvőre és kivesszünk egy rendes lakást. Lesz benne szoba, konyha, spáiz, szóval minden és akkor csak

Ez a szerény doboz

a modern
kozmetika
csodáját zárja
magába a

CHAT NOIR
PUDER-T

Edig a finom toalett szereket csakis a gazdag nők vásárolhaták meg. Ma bárki megszerezhet egy kitűnő pudert csekély anyagi áldozattal. Chat Noir ez a puder. Bársonysimává teszi arc-bőrét és egyuttal légies illattal is megillatosítja... Tegyen egy próbát és egyszerűen el lesz bájolva!

Chat Noir
PUDER

EGY DOBOZ
20 LEI

passzióból fogok varni a régi jó kundsajtokra, meg magának mindig, de a szekasusok lába könyörögnek majd, megmondom nekik: Maguk mindig kritizáltak mindent, vegyék tudomásul, hogy maguknak Rozinka többet nem varr! Igen, így mondom majd nekik és hozzáteszem: „a férjem nem engedi.”

E szavaknál Rozinka olyan gögös mozdulattal kapta fel kis madárfejét, hogy mindkettő nevetni kezdtünk.

— És mikor jön a vőlegény, Rozinka?

Kicsit elkomorodva nézett rám.

— Azt nem tudom, — mondja lassan, — amikor elment, azt mondta, hogy jön nemskára.

— Hát mikor ment el?

— Még kilencszázhuszonkilencben, . . . azt mondta: itt nem tud megélni, kimegy Amerikába s ha jól megy majd neki, visszatértem. Tavaly azt írta, hogy nehezen mennek a dolgok, de remél és dolgozik, köszöni a pénzt és mindig hálával gondol Rozinkára. . .

— Miféle pénzt köszön?

Egy kicsit megszinesedik az arca, a bádogcsészéből iszik egy korty tejet, aztán kenyeret csipeget hozzá szegénylősen. Lesütött szemekkel mondja:

— Volt egy kis összegyűjtött pénzem, oda adtam utiköltségre, meg hogy legyen mivel elkezdje ott kint az életét.

— S most írta, hogy jönni fog?

Tagadólág int a fejével.

Nem írta, hogy jön, de álmodtam. Láttam a hajót is, amin jött, fehér selyem vitorlája volt s a fedélzet is csupa fehér virággal volt teliszórva. Ő a kormányánál állott, fekete baja lobogott a szélben és felém intett. En kitértam

Követeljen
kimondottan
eredeti
OLLA-
mely évtize-
dek óta elis-
mert és vezető
minőség!

a karomat, de akkor ő fává változott és én át-
léptem a fatörzset s repülni szerettem volna
boldogságomban, mert éreztem, hogy pillanat-
ról-pillanatra szebb leszek, tele volt a hajam
virággal s már oly szép voltam, mint egy film-
színész, vagy még annál is szebb... Azóta
mindig várom és néha, amikor az utcán me-
gyek s az ő hangjához hasonló férfihangot hal-
lok, összeszorul a szívem az örömtől és a féle-
lemtől.

— Mitől fél, Rozinka?

Apró szemei kitérülnek, az arca sápadt,
gyér, fakó fűrtök csüngenek az arca körül.
Kézét a szívére szorítja s olyan most, mint
egy öreg vidéki színész, aki életének utolsó
magy szerepét játssza, de úgy, hogy a festé-
ken igaz kiönnék csurognak.

— Félek, ... hogy eljőn igazán és én már
az arcára sem emlékszem. Félek, hogy nem fo-
gom megismerni, vagy hogy sajnálni fog a sze-
gényiséget, vagy nagyon csúnyának fog
találni!

A szívembe markolnak a szavak, szeretnék
valami vigasztalót mondani, megfogom a ke-
zét, de egy értelmes szó nem jön ki a szá-
mon. Attól tartok, csak még egy szó, egy hang
és együtt sirunk, én meg ezt nem akarom.

— Rozinka, — mondom végül halkán, mint-
ha nagybeteghez beszélnek — nincs semmi ok
a félelemre. Ha ő visszatér, csak becsülni fog-
ja magát a szorgalmáért, a türelméért, hogy
egyedül dolgozott annyi éven át, nem nézett
se jobbra, se balra, és hűségesen szerette őt,
csak várta, micsoda türellemmel! És mi öröme
volt magának az életben?

— Semmi, semmi, csak ő, — zokog Rozinka.
Kis vállai megrándulnak a heves zokogástól,
mintha nemcsak a szemeiből, hanem arcának
minden pórusából könnyek fakadnának s ez
a nagy, kitörő áradat elborítana, úgy evickél
földökölve a könnyek között. A palmag roz-
dás vasrugói mint egy testvéri megértéssel
belekontraznak nyöszörögve ebbe a lobogó fáj
dalomba.

A petróleumlámpa lángja meglíbben, egy
légy mászkál az üvegen. A szoba levegője fojtó-
tt, fullasztó, szeretném kinyitni az ablakot,
de nem merek megmozdulni, várom, hogy vé-
ge legyen ennek az idegtépő zokogásnak.
Könnyedén simogatom a vállait:

— Ne sirjon, Rozinka!

Érzem, hogy ezek a szavak türesek és osto-
bák. Nem lehet szavakkal begyógyítani eze-
ket a mélységesen mély sebeket, melyek ott
sajognak a föld megszállhatatlan millió
gyermekének szívében...

Öröklött betegség oltja belénk és egész éle-
tünkön át a vérünkben hordjuk a szenvedés
baktériumait... Nyomor, reménytelenség, ro-
bot, utcasarkok szennye, vagy halotti magány,
éhes csecsemő, vagy áldásra sohase nyíló asz-
zonyi méh... Már nem is Rozinkát, — száz-
ezer asszony vergődő vállát simogatom. Ez a
simogatás mit sem ér. Tudom. Belém mar az
öngyűs s egy ismerős érzés: a tehetetlen düh.
Látom parányi magamat az ócska kanapén
kuporogni s egy beteg, furcsa vénlány vállait
simogatom... Hosszu percek, vagy talán órák
multak el, nem tudom. A sírás alábbhagy,
szinte csend van. A lámpa fénykörén kívül
homályban virrasztunk, rohanó vérünk, dolgo-
zó tüdők lágy, pihegő ritmusa oltja a tes-
tünket. Mintha egy lélekvesztőn usznánk ket-
ten, két távolból összesodort, idegen lélek.

Nem bírom tovább. Úgy érzem, a szobában
elfogyott a levegő. A falak összejönnek, mint-
ha egy nagy koporsóban lennék lent, mélyen
a víz alatt. És a piros papírvirágok micsoda
halotti díszek! Jaj, menni innen, kint lenni,
levegőt szívn, életet, mozgást látni, villamos-
csengetést, zajt hallani. Menekülni! Tolvaj-
módra, kuszó csendben kinyul kezem a kala-
pom után.

Rozinka a kanapék karjára fektetett kezére
hajtotta a fejét. Nem látom az arcát, talán el
is aludt, nem tudom. Menni akarok...

Mintha valaki ádáz gunnyal nevetne raj-
tam. „Ugye, hosszú néha egy óra? már mene-
külsz. Most már megtűrödött a részvét langyos
vizeben, mehetsz.”

Nem, nem, tiltakozik valaki bennem, félek
és menni akarok, de különben is késő van és
itt nincs reám szükség, mit is tehetnék, mit se-
gíthetek? Porszem vagyok s a nagy gépezet
engem is elkap. Nem állíthatom meg a kerék-
briásokat, amelyek megörölnek bennünket.

Lassan felállok. Rozinka megmozdul, feleme-
li a fejét. A haja kuszált, a szemei vörösek,
gyüri a zsebkendőjét, szípgó...

Vastag nyakán kis madárfeje oly csunya
most, hogy szinte fáj. Olesó kis japán pongyo-
lája gyűrött. Jön mellettem, kikísér a kapuig.

A kilincsre teszem a kezem, gyorsan bu-
csuzni akarok, de ő visszatart. Megfogja a ke-
zemet. A keze érdes, nedves és forró.

— Ne haragudjék, — szól kőrelelen.

— Ugyan, Rozinka, miért haragudnék?

— Mert az... az, amit mondtam a szabó-
ról, meg hogy menyasszony vagyok, meg min-

den, csak... csak... egy... hazugság...
Megdöbbenet hallgatók.

— Csak úgy kigondoltam az egészet a ma-
gam mulattatására és ilyesmivel olyan jól el-
szórakozik az ember, ha egyedül van. Mind-
járt úgy érzi, hogy nincs is olyan nagyon
egyedül, ha maga mellé képzelet az, akit ki-
gondolt. És olyan szépen elbeszélget így az
ember és elmond mindent, ami napközben tör-
tént a kundsáftokkal, meg amit éjjel álmodik
és nem nevetik ki, nem szidják meg érte, mert
hát egy olyan türelmes lelket képzel magának
az ember. És végül is mindegy, ... ha na-
gyon hiszünk valamit, olyan az, mintha igaz
volna.

— Igen, olyan, — mondtam gépiesen s egy
menekülő mozdulattal kifordultam a kapun.

Még hallottam, hogy utánam szól Rozinka:

— De a plisszé fodrok gyönyörűek lesznek...

Érzem, hogy veritékes lett a homlokom és
szinte futva sietek a város felé. Egy kicsit ká-
bult a fejem, leveszem a kalapomat és meg-
könnyebbülten elmosolyodom, amint a hajam-
mal játszani kezd a májusi szél...

Egy francia városrész:

AZ ELŐKELŐSÉG KÖZPONTJÁBÓL — A NYOMOR GETTÓJA

Párisi színváltások

Páris, június 30.

A Fourcy-utca elején, a 10-es szám
alatt, rossz hírű ház hivalog. Nem is rossz-
hírű, hanem ocsmányhírű. A párisi mo-
csár legszenyesebb lápvirága.

Ennek az arabok az okai. Északafrikai
testvéreink, legalább a Franciaországban
lakók, szegények, mocskosak, hangosak,
sunnyik és bővéreik. Ami foglalkozásu-
kat illeti, félig koldusok. Ugy adnak el,
mintha kéregetnének. S úgy kéregetnek,
mintha eladnának. *Néhány doboz gyufá-
ból, vagy három gyűrött nyakkendőből,
vagy hat zsíros levelezőlápból esztendőig
még egy arabus kortárs.*

E gyanus kereskedelemnek megfelelő-
leg azután egészen alja életet folytatnak.
Bent vannak mindenben, ami az élet
mélysége. Külváros. Tömegszállás. Bor és
bicska. Zseb és enyveskéz. Ragály és köz-
kórház. Prostitúció.

Ezen az utolsó téren el kell ismerni, ko-
moly társadalmi tényezők. Ugyanis *ők
alkotják a keresletet.* Hihetetlenül bővé-
rűk s nem lehet olyan mennyiséget piac-
ra dobni, amit az arab kolónia el ne fo-
gyasztana.

Az említett Fourcy-utcai ház őket szol-
gálja ki. *Filléres szerelmi gyorsaság, a
mely éjjel-nappal közlekedik.* Akár reg-
geli hét órákor, akár fényes délnél, akár
éjfélkor vetődész arra, ugyanaz a kép tár-
rul a szemre elé: az embermészárszék
ajtaja félig nyitva s előtte sorba állanak
az arabusok. Mint háboru alatt a katoná-
feleségek, kenyérjegglyel a kezükben.

Belülről füst és alkoholfára, részeg ri-
csaj és rekedt röhej ömlik kifelé.
Itt kezdődik a párisi gettó.

★

Ha az ösök, akik másfélszázad évvel
ezelőtt tértek meg örök nyugovóra, fel-
ébrednének, elszörnyülködve csapnák ösz-
sze kezüket. Örömház a Fourcy-utcában!

Ez valóban hihetetlen. Persze, vastag-
vérű arabok és utálatos kéjtanyák mindig
voltak Párisban. De semmiesetre sem a
Fourcy-utcában. Abban a Fourcy-utca-
ban, amely a Nagy Károly-utcával ke-
resztjeződik s amely Szent Antal, Szent
Pál, Ave Maria, Ötödik Károly és Szici-
liai Károly-utcaikkal tart fent közeli ro-
konságot, nem beszélve távolabbi, de
azért szintén a negyedik kerületbe tarto-
zó családtagjairól, a IV. Henrik-bulvárról
és a Szent Lajos-szigetről, mely utóbbi
összeházasodott az Anjou-, Bourbon- és
Orléans-utcaikkal.

Remélhetőleg tisztelettel tetszett olvas-
ni ezeket a neveket. Mennyi előkelőség
együtt! Mennyi kékvér! Mennyi történe-
lem!

A nagy forradalom a hibás abban,
hogy mindez ma már metsző gunyként
hat. A forradalom elkergette e városrészből,
vagyis a Szent Pál-fertályból a fő-
nemességet, amely ma már inkább csak
nemességnek számít, mivel a főt 1790 és
1810 között javarészt lenyakták róla.
Szűzítően éppel ezelőtt meg az európai
pálasztékosság és előkelőség 1. pontja
volt Páris negyedik kerülete. Csendes és

Csak a ragyogó fehér fogcsor tetszik...

Tudományos eljárás, amely gyorsab-
ban és alaposabban eltünteti a fogakon
levő sárga foltokat, megfehéríti fogso-
rát... Egy kísérlet meg fogja győzni.
Rövid időn belül látni fogja, hogy a
KOLYNOS fogkrémtől olyan ragyogó
fehérséget kapnak fogai, amilyent egyet-
len más közönséges fogpasztával sem
tud elérni.

Finom habja behatol a legszűkebb
foghézagokba is, eltünteti a sárga foga-
kat és a fogzománccon látható lerakó-
dást, anélkül, hogy a zománcot megtá-
madná. Kezdje meg azonnal a KOLY-
NOS fogkrém használatát, — egy centi-
méter nagyságu darab száraz kefé-
n, kétszer naponta, — és azonnal észlelni
fogja hatását: fehér, egészséges fogak,
rózsaszín foghús. Vegyen még ma egy
tubus KOLYNOS fogkrémet.

tiszta utcák, zárt palotákkal. Irdatlan
tölgyfaajtók, felettük sörényes oroszlan-
fej babérkoszorúval. Angol kertek az ud-
varon, szökőkutak. A lépcső két oldalán
szoborszerű talapat felett remekbeöntött
vas-lámpatartók.

A Nagy Károly-utca 25 szám alatt élt,
irt, szeretett s harcolt Napoleonnal Stael
asszonya. Ma átjáróház, az udvaron zug
kereskedések. Rongyüzletek. Gyanus ék-
szeresboltok. Homályos irodák.

A Madame Stael palotájával szemközt
levő házban szülte meg Blanka királynő
Szent Lajost. Ma hatalmas plakát hirdeti,
hogy a „Maison Grunberger” mindent
vesz és elad. Moszjő Grunberger az aj-
tóban ül, bársonykapli a fején, reszketeg
ujjakkal a pajeszét simogatja. Kiral-
tában négy szennyes vánkos, néhány üres
kölnis üveg, nyolc összetört petróleum-
lámpa, darab gépszij, egy konyhakés,
ötágú vas-gyertyatartó, két képkeret, láb-
szárvédő, ébresztőóra s egyéb szemetek.
Tíz hónappal ezelőtt menekült ide a ber-
lini gettóból, ahova viszont 10 évvel az-
előtt menekült Petljura véres bandája
elől. Végül valahol meglelepszik s meg-
gyarapszik. Egyébként semmi sem emlé-
keztet Blankára és Szent Lajosra.

A Szent Pál-utca 22 szám alatt mészá-
rolták le 500 évvel ezelőtt, d'Armagnac
gróf hiveit. Ez ugyan nem volt kegyele-
tesebb cselekedet, mint amilyen erkölcsös
a Fourcy-utcai örömház, de a főnemes-
ség, ha erre téved, mégis fájó szívvel só-
hajt fel: Hej, szép idők voltak azok! A
mint felejtethetetlen idők voltak azok is, a
mikor a Rue de France Bourgeois-ban
Madame Sévigné írta csodálatos leveleit,
amelyek bizonyára szebbek voltak, mint
azok a levelek, amelyeket most az új föl-
desur, Saul Lévi Abramovitch ír, tucaton-
ként két frankkal olcsóbban kínálva a
fonott gumiövet, mint a konkurencia.

Meg kell említeni, hogy a Szent Pál
székesegyházban, amely pontosan bel-
ékelődik a gettó közepébe, nyugszik Bour-
daloue Lajos atya, a hitszónok, aki fran-
cia vonatkozásban és méretben Savanaro-
lának felelt meg. Az ő idejében a negye-
dik kerület természetesen még érintetlen-
ül előkelő volt s távolról sem fertőzte
meg arabusok, keleti zsidók és lumpen-
proletárok szennye és lármája. E méltat-
lan környezetben Bourdaloue csak helye-
selheti azt, hogy a főnemesek még az em-
léktáblákat is leszedetik a régi, történel-
mi palotákról, arra az álláspontra helyez-
kedvén, hogy inkább vesszen el még az
emlék is, semhogy szemítéssel és a ne-
gyedik rend rongyosaival keveredjék.

★

Renan azt írja: Napoleon akkor volt
a legnagyobb, amikor kardjával meg-
szüntette a gettót. A vallásbölcész elfo-
gultsága. Amint a katonák is elfogultak,
amikor a császár nagyságát abban lát-
ják, hogy megteremtette a hadtápot. Vagy
a fegyverek, amikor az elhai szökésben
vélik felfedezni az igazi lángszet.

Persze, a forradalom megszüntetett
Franciaországban bizonyos lehetőségeket,

Nem lehet azt csíniálni, amit a cári Orosz-
országban, ahol, ha lázongtak az éhez-
ő parasztok, az udvar és a főnemesség gyors-
san legyilkoltatott néhány ezer zsidót, hogy
iggy vezesse le az indulatokat. Azt sem le-
het csinálni, amit Lengyelországban, ahol
zsidóvérről lakatták jól az elnyomott
nemzetiséget. S azt sem, mint Németor-
szágban, ahol a Hitler-féle pogromtűzlet-
hez, mint csendes társ, a Jacob Gold-
schmidt-bankház adta a tőkét, élénken bi-
zonyítva ezzel, hogy az antiszemitizmus
gseft csupán.

Nem, Franciaországban vége az efféle
középkornak, ebben igaza van Renan-
nak. De a gettónak nincs vége. Ehhez
ugyanis a zsidó tömegek szociális felsza-
badulása lenne szükséges. Amig hitleri
rendek és galíciai gettók lesznek, addig
Párisban is meglesz a maga zsidónegye-
de, ha egyének nem, hát menedékek.

Lengyel zsidók, román zsidók, német
zsidók, litván zsidók lakják az arabok-
kal és munkanélküliekkel együtt a Szent
Pál-negyedet. A vallási nyomor összeköl-
tözött a kulturális és a szociális nyomor-
ral. Negyedcivilizált arabok, félig éhen-
haló csöcselék és menekült zsidók.

Fantasztikus küzdelem a megélhetésért.
Kis rituális vendéglőket nyitnak s élet-
halál-harcot folytatnak a vendégeikért.
Kóser! — hirdeti az egyik tábla. Itt kó-
serebb! — mondja a másik. Itt a legkóse-
rebb! — így a harmadik.

A Rue de Jardins St. Paul elején pisz-
kos kis mészárszék a táján nagy betűkkel
ez a felírás: Nemzetközi mészárszék. A
husáruk az amszterdami főrabbi ur ellen-
őrzése alatt állanak!

Ugyancsak friss hus lehet, amit Amsz-

SERRAVALLO
KINA BORA VASSAL.

Erősítőszert gyengélkedőknek, vér-
szegényeknek és lábbadozóknak.

Étvágygerjesztő, idegerősítő,
vérjavító szer.

KITÜNŐ IZÚ.

Több, mint 10.000 orvosi bizonyítvány.

J. Serravallo - Trieste (Barcola)

Kapható a gyógyszerárakban és drogériákban.

Biri néni

szakácskönyve a leg-
jobb s mégis a legolcsóbb. Ismét kapható
mindenütt. Kemény kötésben 100 — lej.
Postán utánvétellel szállítja a

Brassói Lapok Könyvostálya.

terdamban ellenőriznek és Párisban adnak el.

A Rue Egeinhard 4 szám alatt egy vendéglőn négy cégér:

— Magyar étterem...! Deutsches Gasthaus!... Restauracja Polska!

S legalul, ciril betűkkel:

— Orosz konyha!

Egy román zsidó a tulajdonos.

Csak apró csalafintaságokkal tudják

tengetni létüket a francia tengerben.

A királyi és főhercegi paloták ablakából sirós hangok: széderek alakultak, zsidó iskolák s a növendékek tanulnak. Az ötezer éves imák ódon dallamai. A címeres kapuk előtt zsidó lányok ülnek a székeken, süttetik magukat a napon, álmodozók és kövérkések, mint a világ minden más ggettőjában.

(m. i.)

LÁTÓ ANNA:

Értsük meg egymást!

Az elmúlt héten ugyanezeneken a hasábozon egy, a mai lány problémáival foglalkozó cikk jelent meg. Takács Anna írása, amely érezhetően belső szükségességből és komoly kérdések tisztázni-akarásából született, mondanivalóval elgondolkoltatta az olvasót. Ez magábanvéve is pozitív eredmény. Égető kérdéseket bolygatott fel, gondolkoltatott: kikényszerített passzívításunkból. És ha írása bizonyos fogalmak tisztázásához vezet, úgy lényeges lépés történt előre. Mert soha égetőbb, komolyabb szükség még nem volt alapvető kérdések tisztázására, mint ma, amikor beidegződött, régtől igaznak hitt fogalmaink máról-holnapra tartalmat cserélnek.

Még mielőtt rátérnénk Takács Anna írásának belső tartalmára, már maga a cím megállít, már az indulásból homályosság és fogalmi bizonytalanság érezhető ki. „Mai lány”. Hát van „mai lány”? Lehet ilyen általánosságban egyáltalán beszélni róla? Mondhatnánk-e például azt, hogy „mai férfi”? Mai fiatal, vagy mai öreg? Lehet-e a mai embert nem vagy kor szerint osztályozni? És egyáltalán nem hat-e korszerűtlenségnek a női hajszálnyi biológiai különbségek szerint felcselezni?

Ma még általános nőproblémáról sem beszélhetünk, mennyire időszerűtlen hát a külön lánykérdés. A mindinkább kiéleződő társadalmi tagozódások lehetetlenné teszik az ilyen általánosításokat. Ma nincs lánykérdés, csak különböző társadalmi osztályok asszonyainak különböző, sőt gyakran egymásnak ellentmondó kérdései.

De nézzük tovább, mit mond az író a mai lányról. „Mindentől függ. Közvetetten függ, tehát sokkal bizonytalanabb, mint a többi, aki csak egyszerűen és első sorban függ. Talajátalan, mondhatni légi, álomszerű”. Ezt a jellemzést így is folytathatnánk: talajátalan, mert a gazdasági eltulodások kiráptották lába alól polgári biztonságának talaját. Ez a jellemzés nem a mai lány, hanem a gyökérjelen polgári középosztály karakterizálása. Az író megfogalmazása csak a polgári középosztály lányára vonatkozhatik. Ő az, akinek elhelyezkedése, jövője, környezete minden tagjára súlyként nehezedik. Aki még mindig nem önálló, egész ember, aki még mindig remél és vár.

„Várja az álombelit”, ahelyett, hogy a változott viszonyokkal leszámolva, új alapokra fektetné életét. Mert ma már csak az ő problémája, hogyha „egy nap azután a vágyak ébredésének természetes reggelén áthágja a nagy és bölcs törvényeket s a társadalom fejet bólint, vagy elítél. Megszól, megró vagy hajlandó elnézni, de mindez egyre megy. Egy táborba szalad és itélkezik”. Lehet, hogy a polgárlány számára még fontos és komoly tényező a társadalom, vagy inkább a társadalom néhány még ráérő elemének itélte, habár napról-napra csökken — még polgári körökben is — azoknak a lányoknak száma, akik csak leány-erényük által akarnak életjáradékot biztosítani maguknak. Ma már ők is mindinkább ráes-

mélnek arra, hogy feltöve őrzött tisztaságuk egymagában nem képezheti gazdasági elhelyezkedésük alapját. Semmiképpen nem jogos a „tisztesség”, vagy „tisztességtelenség” kérdését a mai lány központi problémájává terebélyesíteni, mint azt az író teszi, mert a mai polgárlánynak éppenugy, mint minden társadalmi osztály lányainak legégetőbb kérdése a gazdasági létalap megteremtése.

Tegyük fel ezek után a szükségszerűen önmagától adódó kérdést: mi lehet a mai polgárlány kiútja a gazdasági és nemiszakutcaból? Az író holmi „kitűnő dirigensre” utal, aki biztos kézzel vezesse ki a lányt a bizonytalanságok és hazugságok utvesztőjéből, aki „egyetlen mozdulatának őszinteségével és igazával visszaadja lelkiismerete nyugodt taktusát”. Mindez megfogalmazásban nagyon szép, csak nem egészen érthető. Nem hisszük, hogy ő valami képzeletbeli dirigens, úgy általában, elégnék tart zürzavaros helyzetünk megoldására. Vagy szervezeti alapon gondolja a kérdést megoldhatónak. „Társadalmi akciók”, bölcsék és művészek odaadó közreműködésével? Ilyen módszerekkel, tudós asszonyok bábáskodásával jó ideje igyekeznek már fájó sebeket orvosolni. Hogy milyen eredménnyel, erről — azt hisszük — nem kell beszélnünk.

De ha még feltételezzük is, hogy minden lánynak külön segítő kéz jutna, hogy kettésben oldják meg életük problémáit, félős, hogy ez esetben a küzdelem is megkésztetődne. Komoly társadalmi problémákat sajnos, kettésben sem lehet megoldani. A kérdések gyökerei túlmélyre nyulnak s a nagy összefüggésekben a polgárlány helyzete csak kicsinyke rész. Sorsát és jövőjét az egész középosztály sorsa fogja eldönteni.

Kozmetika

Rovatvezető: Dr. med. HERSKOVITS ERZSI

A sport

különösen a nyár folyamán szokott tért hódítani az emberek között, mert leginkább ilyenkor van ráérő időnk. A téli sportokhoz általában nagyobb felkészültség és több idő szükséges, moha ennek nem volna szabad megakadályoznia bennünket a sportolásban.

A sportolás ugyanis a legkitűnőbb eszköz arra, hogy testünk egészségét kellő mértékben megőrizzük s egyben fiatalságunkat is megtartsuk.

A modern polgáriassult társadalom munkabeosztása ugyanis a foglalkozások és az egyes foglalkozásokat üző egyének széles körű specializálódását idézi elő. Ez azt jelenti, hogy mindannyian többé-kevésbé egyoldalúakká válunk. Munkásságunknak egyoldalúsága viszont azt eredményezi, hogy ebben a munkában nem az egész test, hanem annak csupán egyes szervei, tagjai vesznek részt, természetesen a többi kárára. Ennek következtében az emberek nagyrésznél bekövetkezik egy csomó olyan betegség, melyek, moha nem számíthatók az egyes foglalkozási ágak sajátos betegségeibe, mégis az egyoldalú munkásság kifejtése következtében állanak elő. Ilyen betegségek például a szív-mellűség, vérszegénység, izomgyengeség, neurasténia, aranyér, krónikus

Lehet, hogy életének szerencsés napja lesz, de éppen úgy, lehet a pech, a szomorúság napja is, ha nem ujtja meg idejében sorsjegyét!

A román állami osztálysorsjáték irattára tele van azok kinos reklamációival és panaszával, akik elhanyagolták sorsjegyük meghosszabbítását. Az állhatatosság a szerencse legfőbb kelléke.

Legyen jelen a szerencsés lehetőségek urnájánál. A III. osztály számos milliommot fog teremteni, mert az állandó nyeremények mellett az urnában van még három, egyenként egy milliós vándor nyeremény is.

Ujtsa meg sorsjegyét, amíg nem késő!

A Román Állami Osztálysorsjáték

Hivatalos főelárusítóhely Brassó és környezete részére

„FORTUNA” Brassó, Weiss Mihály-u. 5.

Siessen sorsjegyét megvenni! Telefon 3-99.

Postai megrendeléseket azonnal és pontosan eszközölünk.

Erdélyi főárusítás

BANCA ILIESCU S. A. Cluj

Telefon 11-54.

teljesítmények elérésének lehetőségét jelenti. Ennek folyamánaképpen a sportteljesítményeket igyekeznek minél nagyobb mértékben fokozni s ezzel annyira megerőltetik a testet, hogy az egy bizonyos határnál összeroppan.

A sportolásnak ezt a fajtáját az orvos természetesen rossz szemmel nézi. Mert csak az olyan sportolás lehet ajánlatos orvosi szempontból, ami a testnek és léleknek örömet, pihenést és megelégedettséget okoz. Minden más sportolást az orvosnak el kell tiltania.

Különösen el kell tiltania az orvosnak a sportolást, ha azt valamilyen szervi bajban szenvedő egyén üzi, mert ezzel a baj rendszerint csak súlyosbodik.

Mindenesetre azonban megáll az a tétel, hogy az észszerűen és orvosi előírásoknak megfelelően üztött sport elsőrangú gyógyító eszköz, amit a kozmetikus orvos is szívesen alkalmaz egyes megfelelő esetekben.

KOZMETIKAI ÜZENETEK

„Tűzhely”. Receptekkel itt nem szolgálhatok. Küldjön válaszlevegőt. Esetleg akkor.

S. B. Ditró. Ezt csak belgyógyász tudja megmondani.

ÚJ SZEMÉLYZET

— Mari, kérem, vegye tudomásul, hogy mi korán reggel, már hét órakor reggelizünk!

— Kérem, ahogy parancsolják. De ha addig nem ébredtem volna fel, ne tessék rám várni a reggelivel.

Asszonyom!

Az otthon kényelmét és védelmét nyújtjuk Önnek Brassóban! Tehát kíséret nélkül is nyugodtan lakhat nálunk! Fürdőszobák, hideg-meleg folyóvíz, kényelem, tisztaság. Kitűnő ellátás: mérsékelt árakkal!

Penzio Modern szálloda

Brasov, Str. Reg. Maria (volt Fekete u.) 68
Telefon 7-55.

AUTÓ ÉS MOTOR

Kész a „szegény ember repülőgépe!”

Százanként fogják gyártani a jövő „légi kerékpárját”

London, június 30.

A London melletti Hanworth repülőtéren bemutatták a közeljövő

„légi motorkerékpárját” vagy a „szegény ember repülőgépét”.

A szélmalomszerű kis repülőgépnek nincsen kormánykészüléke és a szélmalomszerű lapátok elhajlasi szögének változtatásával lehet irányítani. Gépe 50 lóerejű, legalacsonyabb sebessége óránként

16, legmagasabb 120 kilométer, beszerzési ára 30 font. (180.000 lej.) Óránként 2,5 gallon benzint fogyaszt, ennél fogva üzemeltetése hihetetlenül csekély.

Magassága csak 260 centiméter és után szélmalomkészüléke összehajtható, bármely autógarázsban is elfér.

Felszállásához csak 20 méter nekifutás szükséges és egész függőleges irányban is leszállhat, úgyhogy nincs szüksége nagyobb repülőtérré.

Kezelése oly egyszerű, hogy kezdők is két-három óra alatt elsajátíthatják, bármely időjárásnál teljes repülési biztonságot nyújt és a legnehezebb próbákat is kiállta. Legközelebb százanként fogják nagyban gyártani és remélik, hogy főként kereskedelmi utazók, orvosok, mérnökök és egyéb olyan foglalkozásuk fogják használni, akiknek hivatásuk utazással jár.

Ez is valami új:

1300 kilométeres utat tett meg a „légi vonat”

Moszkva, június 30.

Egy „légi vonat”-nak, amely motoros repülőgéphez kötött két vitorlázó gépből állott, sikerült 1300 kilométeres utat megtennie Moszkvából a kaukázusi Bataiskig. A „légi vonat” hat óra alatt tette meg útját és csak egy ízben szállott le, amikor Bataisktól 100 kilométernyire viharba került.

Ez volt az első kísérlet ezen a téren. A jövőben tehát nem lesz meglepő, ha hosszú sor egymáshoz kötött repülőgép húz el fenn a levegőben mint — „légi vonat”. De mi lesz a „légi baktériázak”?

9500 km

— ennyi az Európa-körüli repülőverseny utvonala

Varsó, június 30.

Az idei nagy Európa-körüli repülőversenyt a lengyel repülőklub rendezi meg 9500 km. távolságon augusztus 28. és szeptember 16. között, a következő utvonalon:

Varsó, Königsberg, Berlin, Köln, Brüsszel, Páris, Bordeaux, Pau, Madrid, Sevilla, Casablanca, Mekmes, Sidi bel Abbes, Algir, Biskra, Tunis, Palermo, Nápoly, Róma, Rimini, Zágráb, Bécs, Brünn, Prága, Kattowitz, Lemberg, Vilna, Varsó.

Eddig 15 német, 13 lengyel, 9 francia, 7 olasz és 4 cseh repülő nevezett.

Motorcsónakkal körbe-körbe szédülésig...

avagy

hogyan született meg egy magyar világrekord

Budapest, június 30.

Smolik Rajmund és Kovács Emil budapesti motorcsónakversenyzők motorcsónakjaikba szálltak, hogy megállás nélkül körözzenek a Dunán a Margitsziget körül. A két versenyző kísérletét teljes siker koronázta, amennyiben Smolik 33 óra 32 percig körözött egyfolytában, míg Kovács Emil 24 óra 21 percet töltött motorcsónakjában a Margitsziget körül. Mindkét eredmény világrekord. Az elért időt a Brüsszelben székelő Nemzetközi Motoryacht Szövetség hivatalos kiküldöttje is mérte és így tehát annak hitelesítése elé nem merülhet fel semmi akadály.

**Úrvezető
Sofiőr
Autókereskedő
Autójavító**

ok hiábavaló munkát takarít meg, ha autósakkönyvet olvas!

Mihályi: Az autó, autóvezetők, szerelők kézikönyve, 500 kérdés és felelet, számos ábra. Lej 104.—

Mihályi: Hogyan vezetünk autót Kérdés és feleletekben magában foglalja mindazon tudnivalókat, amivel a kezdő vezetőknek rendelkeznie kell. Lej 24.—

Mihályi: Az autó elektromos berendezése. A gyújtáshoz, indításhoz és világításhoz való elektromos berendezések leírása. Lej 45.—

Mihályi: Autójavítás és az autójavító műhelyek berendezése vezetése. Lej 60.—

Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában Brassó, Kapu-u. 56—58, az udvarban.

Bukarestbe utazók figyelmébe!

HOTEL LUVRU

Strada Carol 4.

Victorien sarok. Főposta mellett

Teljesen átalakítva, új berendezés, modern comfort. Hideg-meleg folyóvíz, fürdőszoba, telefon, lift. UJ VEZETÉS ALATT. — Mérsékelt árak.

Segítség! Segítség!

— kiabál a jól dresszírozott autó, ha el akarják lopni

Az autótólvajoknak bealkonyult! A leleményes mérnökök most szenzációs találmányt állítanak az autótulajdonosok szolgálatába.

Az autó titkos helyére, melyet csak az autó tulajdonosa ismer, gramofonlemez és hangszórót szerelnek fel.

Amikor az autó tulajdonosa távol van géptől, akkor bekapcsolja a készüléket. Ha illetéktelen valaki nyúl az autó vezető részeihez, — ha csak ráteszi kezét a volánra — a gép „kiabálni” kezd: Segítség! Segítség!

Ha sikerülne az autót mozgásba hozni, akkor

Valósággal bömbölni kezd a hangszóró és a legnagyobb forgalomban is figyelmet felkelti a rendőroket és a járőreket, hogy tolvaj ül a gépkocsin.

Mulatságos jelenetek is adódhatnak majd, ha a találmány elterjed. Az autó gazdáját, ha netalán kissé ittasan szállna fel és elfelejtené lezárni a készüléket, saját autójáról szállíthatják le — mint tolvajt...

Egyesültek

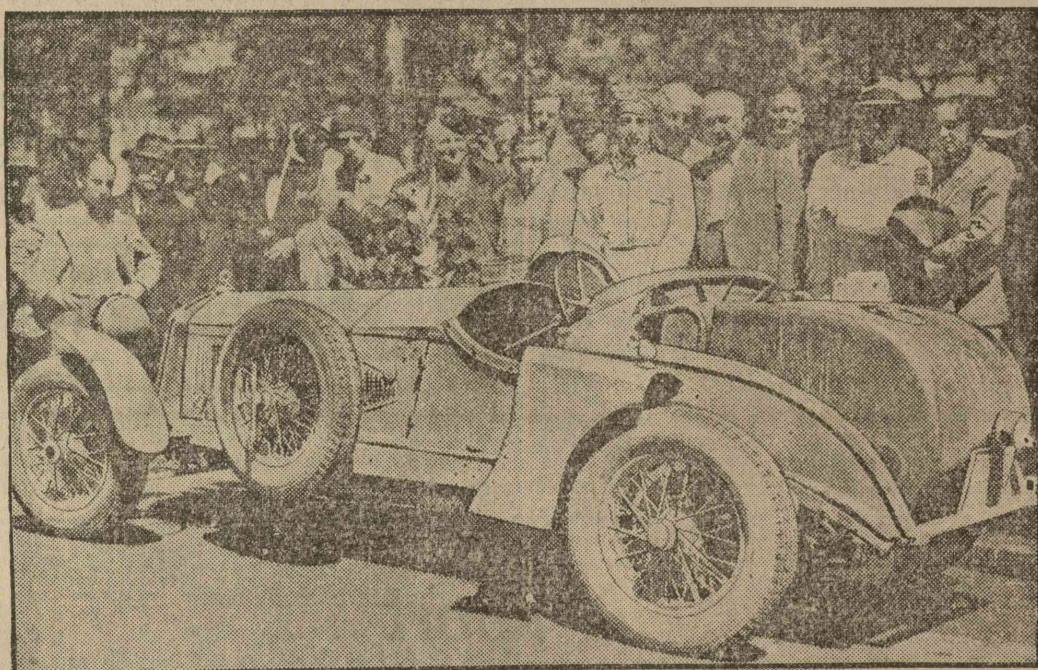
a Steyr és Austro Daimler autógyárak. Az Austro Daimler költözik át Steyrbe. Az osztrák autóipar megerősödését várják a fuzióból.

Belga versenyző győzött az Európa-nagydíj 500-as kategóriájában

Assen, június 30.

A motorkerékpáros Európa-nagydíjas versenynek 500-as kategóriájában (24 kör, 415,2 km.): 1. Demeuter belga FN 3 óra 03:44,2 mp., 135,2 km.-óra, 2. Noir belga FN, 3:05:29,2, 134,3 km.-óra, 3. Pluym holland Husquarna, 3:10:26,3.

REKORD — A FAGAZAUTÓVAL!

A fagáz használata az autósportban egyre jobban terjed. Már külön versenyeket is rendeznek fagázzal hajtott autók részére. Ferragutti olasz versenyző most géppel, amely fagáz üzemanyaggal dolgozik, rekordkísérletet végzett. A Budapest — Bécs utat 3 óra 04 perc alatt tette meg. Képiünkön az osztrák autókлуб ünnepélyesen fogadja Bécsben Ferraguttit.

Csodaautó

— így nevezték el a franciák azt az autót, amellyel „le akarják főzni” a németeket

Páris, június 30.

A német-francia ellentét az autó téren is kiütözközik.

A franciák féltékenyen figyelik, hogy az utóbbi időben egyre több nagy nemzetközi versenyen szerepelnek jól a német kocsik.

A német gépek hosszú évekig nem jelentek meg a versenyeken, utabban pedig nemcsak a francia, de a legjobb olasz kocsikkal is sikeresen keltek versenyre.

A franciák most megelégtették a német autók előretörését

és elhatározták, hogy új vállalkozást alapítanak és

nemzeti kocsit

állítanak elő, amely nemcsak, hogy felveheti a versenyt, de egyenesen legyőz-

Szomorú rekord: 10 halott és 27 sebesült két teherautó karamboljánál

Newyork, június 30.

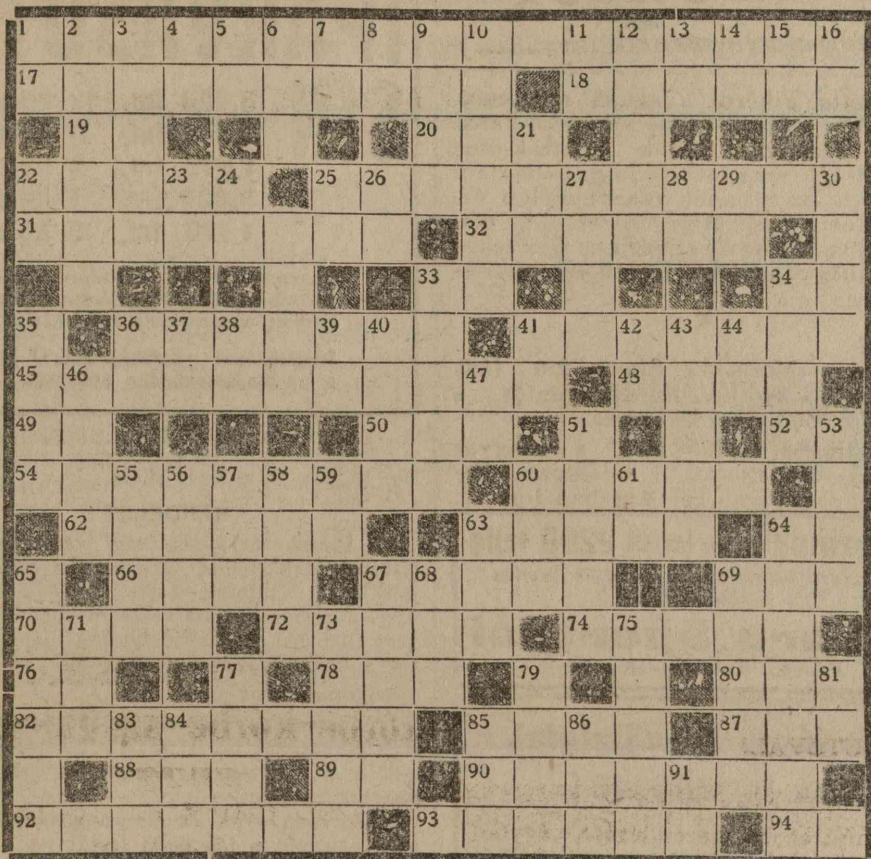
Newton közelében borzalmas autókatasztrófa történt. Két teherautóbusz, a mely néger munkásokat szállított, teljes sebességgel egymásnak rohant és darabokra törött. A romok alól tíz halottat és 27 súlyos sebesültet húztak ki. A sebesültek közül többen a halállal vívódnak.

Parfömöt

helyettesít a

**Molnár-Moser
kölnivíz**

Jöjjen nyaralni a Fekete-tengerre!

HOTEL BELLONAEFORIA
Constanța
mellett.A modern kényelem minden kellékével berendezett
elsőrangú szálloda és étterem.Szobák penzióval,
vagy anélkül.Iszapfürdő és napfürdő-terasz a szállodában.
Pompás tengeri strandok - Szobae öngyűzők, televíziósítók
a bukaresti irodában is: Calarasi 47 szám. Telefon 412-03**SZELLEMI TORNA****Keresztrejtvény**

Vízszintes sorok: 1. Pantheisztikus filozófiai áramlat, amelynek erkölcsi hatása óriási volt. Nevét az athéni Stoa poikiléről kapta, melyben Zenon e tant hirdette, 17. A Kr. e. 5. sz. nagy görög bölcse, kit az emberi ostobaság szüntelen nevetésre indított. Ő az atomizmét alapvetője. 18. Ázsiai vallásalapító (Kr. e. 5. sz.), ki magas erkölcsi értékű tanokat és a világtól való elvonulás értékét hirdette. A lélek megváltását a Nirvánában látja. Híveinek száma ma 470.000.000 körül van, tanai azonban tulnyomóan torzítva s éppen erkölcsi értékeiktől megfosztva állanak fenn. 19. Boma mássalhangzó, 20. Nem azt, 22. Kínai bölcse, a nagy vallásújító, Kong-fu-cse kortársa (Kr. e. 6. sz.), ki bölcselete tengelyébe a mindent kormányzó „ut” (tao) fogalmát helyezte az erkölcsiégre és jóságra tanított, 25. Ephesosi gondolkodó (Kr. e. 5. sz.), mely, komoly szellem, kit — Demokritoszal ellentétben — győzt az emberi ostobaság. Tanait a „pantarehi” (minden folyik) mondása kiválóan jellemzi, 31. Athén nagy bölcse, a szofisták tanainak cáfolója, a lelki nemesség hirdetője. Polgártársainak vakasága halálba küldte. 32. Nagy görög gondolkodó, az ideák tana tőle ered. Sokrates óriási, egyetemes tudású tanítványa, kivel az európai gondolkodás nagykorúságát éri el. Dialógusai minden idők bölcseletéhez alapkövetéül szolgálnak. Rajongója a tisztaságnak és az igazságnak, 33. Zeus kedvese, 34. Főnévi igenévképző, 36. Az akaratszabadság nagy mai filozófusa, a „teremtő fejlődés” hirdetője, minden merev szabály ellenfele. Bölcselete élő képe a ma harcoló szellemű embernek. 41. A legnagyobb latin egyházatya, egyetemes szellem, a fejlődés elvének első középkori megfogalmazója. „De civitate Dei” műve az első történet-bölcselet, 45. Egyetemes munkásságú görög gondolkodó, Nagy Sándor nevelője. Tanai a középkorban kizárólagosan irányították a tudományt és — nagyszerű értékeik ellenére — megmerevítették azt. Ez vonta maga után Galilei, Bacon, Descartes stb. támadásait. Csaknem minden tudomány alapvetője. Tanai kincseket szereztek az elméleti tudományok terén, de államtani elvei igen károsan hatottak az anyagi élet fejlődésében, 48. A rend hatalmas bölcselete, aki határokat vont a gondolkodás elé és kijelölte a tereket, amelyen ez még alkotó és biztos maradhat, 49. Király — olaszul, 50. Vissza: elvisel, 52. Azonos betűk, 54. Az ujkori racionalizmus atyja (1596—1650), ki az észtt állítja a bölcselet középpontjába s ezáltal utat mutat ki a szkolasztikából. Bölcselete a mai világ egyik kialakító tényezője. 60. Csodálatos szellemű angol szerzetes (1214—

1294) kora „Doctor Mirabilis”-a, az első ki az eivakult tekintélytisztelet ellen fölemelte szavát. A természettudomány terén értékes felfedezéseket tett (nagyítóüveg). Elsőnek jelölte ki a tudományos megismerés helyes módszerét, 62. Kiváló magyar gondolkodó, az idealizmus klasszikus világosságu megfogalmazója, 63. A legnagyobb szkolasztikus, a theocentrikus filozófia legkiválóbb alakja. Nagyszerű rendszerrel rendelte a bölcseletet a katolikus hit kifejezőjévé (1225—1274), 64. E napon, 66. Dallam — olaszul, 67. Chateaubriand regénye, 69. Hízelgés, 70. Az angol empirizmus betetőzője (1711—1776), ki az okság fogalmát a szokásból vezeti le s elveti a metafizikát, 72. A mai anyagelvűség megalapítója (1632—1704), angol gondolkodó, ki a természetfelföldti kinyilatkoztatást az értelem bírálata mellett elismeri. Az államelméletben Montesquien előfutárja, 74. Így nyílt az íjedt szem, 76. Vissza: állóvíz, 78. Magyar Távirati Iroda, 80. Vissza: arab név, pl.: — Bekr, 82. Átfogó erejű francia bölcselet-író, ki sokat foglalkozott az államelmélet kérdéseivel és lerakta a nagy francia forradalom alapjait, 85. Vissza: társaságában, 87. Nilus — németül, 88. Lángoló, 89. Hus mássalhangzó, 90. Francia gondolkodó (1713—1784), a híres Encyclopédie megalapítója, sokat kétkedő, kutató szellem. 92. Németalföld nagy szelleme (1632—1677), Descartes tanainak továbbfejlesztője. Tanítása a pantheizmust és az akarat megkövetését hirdeti. Nagy súlyt helyez az ismeretekre, 93. Római szónok, az antik filozófia nagykészült-ségű rendszerezője, 94. Juttat.

Függőleges sorok: 1. Mosdó része, 2. A teremtmények seregének bibliai neve, 3. Vissza: jön — németül, 4. Azonos betűk, 5. Képző és rag, 6. Vissza: érkezés rövidítése, 7. Quitoban van, 8. Szent — idegen rövidítés, 9. Délafrikai hollandus, 10. Nagyon hasznos magashegyvidéki cinke, 11. C. B., 12. Vissza: Terézke, 13. Vissza: ám, 14. 500, 500 — római számmal, 15. Indulatszám, 16. Tantal vegyjele, 21. Eszkabál mássalhangzó, 22. Figyel mássalhangzó, 23. Króm vegyjele, 24. Ő — latin nő-nemben, 25. Helium vegyjele, 26. Az — németül, 27. Hosszu — németül, 28. Zeus kedvese, 29. Tanu mássalhangzó, 30. A zölz, 33. Vissza: peccsenye dolga, 34. Népdal, 35. Virágész, 36. Bismuth vegyjele, 37. — 26. függ, 38. Kereskedelmi rövidítés, 39. — 8. függ, 40. Skandináv aprópénz, 41. Vaj, 42. Elődző, 43. Híres görög sziget, 44. — 29. függ, 46. Vissza: a House of Lords tagja, 47. Es — latinul, 51. A töke gyümölcse, 53. Forma, 55. Vissza: francia főnév, Hollandiában toroklik, 56. Kura — fran-

ciál, 57. Török név, 58. Középiskola — idegenesen, 59. Döfőfegyver mássalhangzó, 60. Oldal, 61. Cápában van, 63. Vissza: eszem — angolul (vagy: tea anagramja), 64. A Holt-tenger-től délkeletre lakó néptörzs, 65. Kar, 67. Cselekmény — latinul, 68. Vissza: iktatott rövidítése, 69. Olasz pantheista bölcselet, a renaissance legjelentékenyebb filozófusa. Megégették 1600 február 17-én, 71. Némely iz és irat, 73. Nebraska legnagyobb városa, 75. Keresztült, 77. Vizen haladó, 79. Fordított lánynév, 81. Rangjelző, 83. Némely lapu és táská, 84. Hasznos állat, 85. Lánynév (vissza: e helyre), 86. Férfi név, 91. Görög r.

Megfejtésül beküldendő: Vízszintes: 1, 17, 18, 22, 25, 31, 32, 45, 54, 82 és 90 sorok. A B. L. 1934 június 17-iki számában megjelent keresztrejtvény megfejtése a következő:

Vízszintes sorok: 1. Krüger, 15. Lacroma, 36. Göre, 42. Tacs, 52. Ammoniak, 60. Advent.

Függőleges sorok: 1. Klisé, 2. Rider Haggard, 11. Emberismeret, 18. Debrecen, 57. Radom, 45. Azori.

Helyes megfejtést küldtek be: Schlett Piroka, Szigethy Péter, Neumann Miklós, Mayer Erzsébet, Pálmai Béla, Briza Károlyné, Zudor Jolán, Rónay László, Makay Kálmán, Gidály Bandi, Göllner Béláné, Halmay Etelka, Berliner Adolf, Gu-

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsák, stb., ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható
gyógyszertárakban és drogériákban

lyás László, Gerő Bori, Pünköszt Erzsébet, Balló Zoltán, Balló Béla, Járny Mártonné, Varga Endre, Fazekas István, Demeter Irén, Fodor Pál, Tarsay Ernő, Mihályfy Lajos, Ajvász Andor, Lenárd Dezső, Kerekes Ferenc, Hankó Ili, Máthé Böske, Cziffer Lenke, Fekete Imre, Rajti Leontina.

Eheti nyereségek könyveinket sorsolástján a következők nyerték:

1. Mayer Erzsébet,
2. Rónay László,
3. Berliner Adolf.

RÁDIÓ-ÉLET**A hét rádió-műsora**

Vasárnap, július 1.

Bukarest. 18. Parasztkor órája, Román népzene fuvolán, csevegés, előadás. 19.05: Könnyű és román népzene. 20.50: Rádiószabadegyetem. Hanglemek. 21: Heti-szemle 21.15: Könnyű zene. 22: Hanglemek. 22.30: Táncczene. Rádióújság. — Budapest. 10.15: Hírek. 11: Protestáns istentisztelet. 12: Katolikus istentisztelet. 13.50: Az Operaház zenekarának hgv. 15: Hanglemek. 16: Mezögárdák órája. 16.45: Szalonzenekar. 17: Előadás. 19: Csevegés, 19.30: Rádiósorsjáték. 20.20: Magyar dalok. 21: Közvetítés a vízpoló bajnokságról. 21.40: Operettársulatok. 23.40: Cigányzene. 0.50: Táncczene. — Bécs. 9.25: Reggeli hgv. hanglemek. 11: Ismert művészek hanglemezei. 12.20: Szimfonikus hgv. 13.50—15: Déli hgv. 16.30: Kamarazene. 18: Délutáni hgv. 20.15: Régi és új zene zongorán, 23.45: Táncczene.

Hétfő, július 2.

Bukarest. 19: Könnyű zene. 20.15: Zenekari hgv. 21.18: Kamarazene. 21.45: Szerelmi dalok. 22: Dalhgv. 22.30: Zongorahgv. — Budapest. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: Csevegés, hanglemek. 15: Déli harangszó. 15.05: Cigányzene. 14.50: Rádióhgv. 16.30: Diákok felőrája. 17: Asszonyok órája. 18: Szalonzenekar. 20: Zongorahgv. 20.40: Csevegés. 21.20: Rövid opera hanglemek. 21.55: Előadás. 22.45: Zenekari hgv. 24: Német előadás Mikszáthról. 0.15: Cigányzene. — Bécs. 13: Déli hgv. hanglemek. 13.50: Szórakoztató zene. 14.50—15: Ismert művészek hanglemezei. 17: Dalhangverseny. 18.25: Délutáni hgv. hanglemek. 20.20: Bécsi zene. 23.25: Zongora ötös. 0.05—1: Táncczene.

Kedd, július 3.

Bukarest. 19: Sibiceanu zenekar hgv. 20.15: Hanglemek. 21.15: Szimfonikus hangverseny. 22: Előadás a népi balladáról. 22.15: Szimfonikus hgv. folytatása. — Budapest. 13.05: Vonósnyegyes. 14.30: Az állásnélküli zenészek hangversenye. 17: Csevegés. 18: Cigányzene. 19: Rádiósorsjáték. 20: Gordonka hgv. 20.40: Móricz Zsigmond felolvasása. 21.10: Sport kabaré. 23.25: Az Operaház zenekarának hgv. 0.50: Táncczene. — Bécs. 13: Déli hgv. Alpeisi dalok. 13.50: Szórakoztató hgv. 14.10: A szórakoztató hgv. folytatása. 14.50—15: Ismert művészek hanglemezei. 17.10: Hangversenyóra. 18.15: Operafantáziák. 20.15: Zeneparódiák és karikatúrák. 21.10: Szórakoztató hgv. 23.15: Esti hgv. 1—2: Tarka óra.

Szerda, július 4.

Bukarest. 19.05: Szórakoztató zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.15: Zenekari hgv. 21: Az ifjúság órája. 21.15: Hegedűhgv. 22: Zongorahgv. 22.30: Zongorahgv. 23.30: Zeneközvetítés. — Budapest. 13.05: Zene-

kari hgv. 14.30: Cigányzene. 16.30: Diákok felőrája. 17: Előadás. 18: Zongorahgv. 20.45: Klarinet-hgv. 21.15: Barabás Béla: Emlékezések. 21.45: Náday Béla és Tasnádylona előadástje. 23.20: Meller-vonósnyegyes hgv. 0.20: Cigányzene. — Bécs. 15: A bécsi szimfonikusok déli hgv. 14.10—15: A déli hgv. folyt. 16.20: Szimfoni. 17: Rádiószinpad. 18.05: A jelen zenéje. 20.10: Katonazene. 21.50: Kis komédiák. 0.25—2: Táncczene.

Csütörtök, július 5.

Bukarest. 19.05: Dinicu-zenekar hgv. 20.30: Rádiószabadegyetem. 20.45: Hanglemek. 21: Előadás. 21.15: Wagner „Istenek alkanya” c. operájának hanglemezei. — Budapest. 13.05: Rádióhgv. 14.50: Szalonzenekar. 17: Sport. 18.50: Cimbalom hgv. 19: Rádiósorsjáték. 20: Hegedűhgv. 20.30: Munkások órája. 21: Az Opera zenekarának hgv. 21.50: Külpolitikai szemle. 23: Cigányzene. 0.10: Dzszez. — Bécs. 13: Déli hgv. 18.10: Délutáni hgv. hanglemek. 20.55: Bécsi operettek. 23.40: Táncczene.

Péntek, július 6.

Bukarest. 19.05: Rádióhgv. 20: Előadás. 20.15: Rádióhgv. 21.15: I. Koganoff hegedűhgv. 21.45: Felolvasás. 22: Dalok. 22.50: Saxofonhgv. — Budapest. 15.05: Katonazene. 14.30: Hanglemek. 16.30: Diákok felőrája. 17: Csevegés. 18: Előadás. 18.30: Cigányzene. 19.50: Dalhgv. 20: Rádiósorsjáték. 21: Kis rádiószínház. 21.50: Keleti zene. 23.10: Cigányzene. 0.15: Kávéházi zene. — Bécs. 13: Déli hgv. 14.50: Híres művészek hanglemezei. 17.35: Délutáni hgv. 18.50: Dalhgv. 20.40: Zenés vigjáték 2 felv. 23.15: Esti hgv. 1: Hangosfilmekből.

Szombat, július 7.

Bukarest. 19.05: Dzszez. 20.30: Rádiószabadegyetem. 20.45: Hanglemek. 21: Rádiópósta. 21.20: Operettek. 22: Felolvasás. 22.15: Rádióhgv. 23.30: Közvetítés. — Budapest. 13.05: Vonósötös. 14.50: Szalonzene. 17: Csevegés. 18: Felolvasás. 18.50: Magyar népdalok. 20.30: Hanglemek. 21: A rádió póstája. 21.15: Kálmán Imre „Cserdaskirálynő” c. operettje szabadtéri előadásainak közvetítése. 23.05: Táncczene. — Bécs. 13: Déli hgv. 18.20: Délutáni hgv. 20.25: Dalhgv. 1: Népzene.

Hazája és népe iránti felősségét

csak akkor értékeli helyesen, ha a mostani és a jövő nemzedék elkorcsosodásának megakadályozására csak a selyemfinom, higiénikus és megbízható

használgja.

